ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

Motivační název:

Činnost školy je služba veřejnosti, žák je náš zákazník!

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 5

2. CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍHO UMĚLECKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ 6

2.1. Počet oborů, velikost 8

2.2. Historie a současnost 8

2.3. Charakteristika pedagogického sboru 10

2.3.1. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí 10

2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce 12

2.5. Vybavení školy a její podmínky 13

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE 14

3.1. Zaměření školy 14

3.2. Vize školy 14

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE 14

5. PŘIJÍMÁNÍ A ZAŘAZOVÁNÍ ŽÁKŮ KE STUDIU 16

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU 17

6.1. Přípravné studium 18

6.2. Vzdělávací zaměření: Hra na klávesové nástroje 21

6.2.1. Studijní zaměření - Hra na klavír 21

6.2.2. Studijní zaměření - Hra na elektronické klávesové nástroje 26

6.3. Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje 29

6.3.1. Studijní zaměření - Hra na housle 29

6.3.2. Studijní zaměření – Hra na violu 33

6.4. Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje (dřevěné) 36

6.4.1. Studijní zaměření - Hra na zobcovou flétnu 36

6.4.2. Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu 40

6.4.3. Studijní zaměření: Hra na klarinet 43

6.4.4. Studijní zaměření: Hra na saxofon 46

6.5. Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje (žesťové) 50

6.5.1. Studijní zaměření - Hra na trubku 50

6.5.2. Studijní zaměření - Hra na baskřídlovku 54

6.5.3. Studijní zaměření - Hra na pozoun 57

6.6. Vzdělávací zaměření: Hra na bicí nástroje 60
6.6.1. Studijní zaměření - Hra na bicí nástroje 60
6.7. Vzdělávací zaměření: Hra na strunné nástroje 64
6.7.1. Studijní zaměření - Hra na kytaru 64
6.7.2. Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru 68
6.7.3. Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru 71
6.8. Vzdělávací zaměření: Sólový zpěv 75
6.8.1. Studijní zaměření - Sólový zpěv 75
6.9. Vzdělávací zaměření: Sborový zpěv 78
6.9.1. Studijní zaměření - Sborový zpěv 78
6.10. Vyučovaný předmět: Hudební nauka 80
6.11. Vyučovaný předmět: Kolektivní interpretace 83
6.11.1. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Komorní hra* 84
6.11.2. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Souborová hra* 86
6.11.3. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Orchestrální hra* 89
6.11.4. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Sborový zpěv* 92
6.11.5. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Komorní zpěv* 94
6.11.6. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Instrumentační seminář* . 96
7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU 99
7.1. PŘÍPRAVNÉ STUDIUM 100
7.2. Vzdělávací zaměření - Výtvarná tvorba *102*
7.2.1. Studijní zaměření - Plošná tvorba I. stupeň 102
7.2.2. Studijní zaměření - Prostorová tvorba a grafika I. stupeň 104
7.2.3. Studijní zaměření - Plošná tvorba II. stupeň 106
7.2.4. Studijní zaměření - Prostorová tvorba a grafika II. stupeň 107
7.2.5. Studijní zaměření - Volná tvorba 107
8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU 109
8.1. Přípravné studium 110
8.2. Základní studium I. stupně 111
8.3. Vzdělávací zaměření TANEC 111

8.3.1. Studijní zaměření – Taneční průprava 112
8.3.2. Studijní zaměření – Taneční techniky..... 113
8.3.3. Studijní zaměření – Taneční praxe..... 115
8.3.4. Studijní zaměření – Taneční techniky..... 118
8.3.5. Studijní zaměření – Taneční praxe..... 119
9. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU 120
9.1. PŘÍPRAVNÉ STUDIUM..... 121
9.2. Vzdělávací zaměření DRAMATIKA..... 123
9.2.1. Studijní zaměření - Dramatická interpretace a tvorba..... 123
9.2.2. Studijní zaměření - Dramatická interpretace a tvorba..... 124
10. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 129
11. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH A NADANÝCH..... 130
12. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY..... 130
12.1. Zásady a způsob hodnocení žáků - kritéria 130
12.2. Výroční hodnocení žáků..... 133
12.3. Vlastní hodnocení školy (autoevaluace)..... 135

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola Moravská Třebová
Adresa školy: Zámecké nám. č.o.1, č.p.185, 571 01 Moravská Třebová
IČO: 47489791

Jméno a příjmení ředitele školy: Ladislav Aberle

Kontakty: Telefon: 461 311 709
E-mail: zusmtrebova@zusmt.cz, reditel@zusmt.cz
Web: www.zusmt.cz

Zřizovatel:

Název: Město Moravská Třebová
Adresa: Náměstí T. G. Masaryka č.o. 29, 571 01 Moravská Třebová
Telefon: 461 353 111
E-mail: posta@mtrebova.cz
Web: www.moravsktrebova.cz

Platnost aktualizovaného dokumentu od: **1. 9. 2026**

Podpis ředitele školy ……..

Kulaté razítko

2. CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍHO UMĚLECKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Základní umělecká škola je tymem vzdělávacího zařízení, jehož činnost je stanovena § 109 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů (Školský zákon).

Základní umělecké vzdělávání

1. Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech. Základní umělecké vzdělávání se uskutečňuje v základní umělecké škole. Základní umělecká škola připravuje také pro vzdělávání ve středních školách uměleckého zaměření a v konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.
2. Základní umělecká škola (dále jen ZUŠ) organizuje přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.
3. Základní umělecká škola může ve svém Školním vzdělávacím programu zohlednit i přípravu žáků k manažerským činnostem v kulturních organizacích, kulturních spolcích nebo zájmových uměleckých sdruženích.
4. Hlavním posláním vzdělávacích aktivit ZUŠ je však poskytnout široké veřejnosti míru znalostí a dovedností, které mohou její absolventi využít jako aktivní prezentanti amatérského umění nebo být vzdělanými pasivními účastníky kulturně-společenských produkcí a akcí. Prostřednictvím získaných a zafixovaných umělecko-kulturně-společenských kompetencí se stávají funkčním nástrojem rozvíjejícím morálně-volní vlastnosti a celkovou kulturní gramotnost občanů všech věkových kategorií. Předpokladem pro základní umělecké vzdělávání je prokázání základních předpokladů v uměleckých oborech zaměřených na hudbu, zpěv, tanec, výtvarné činnosti a literárně-dramatické projevy. Kritéria ke vzdělávání v uvedených oblastí stanoví ZUŠ v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání.

Rozdíl mezi vzděláváním v ZUŠ a školskými zařízeními, realizující volnočasové aktivity dětí a mládeže.

1. Školský zákon jednoznačně stanoví povinnou školní docházku pro základní devítileté školy a školy poskytující vzdělání žákům se zdravotním postižením nebo pro žáky, jejichž zdravotní stav jim neumožňuje absolvovat klasickou devítiletou školní docházku. Povinnost účastnit se povinné školní docházky je úzce propojena s posledními ročníky vzdělávání předškolního. Všechny ostatní typy škol (střední, vyšší odborné, vysoké) vzdělávají žáky a studenty na základě jejich svobodného rozhodnutí, a pokud projeví potřebnou míru znalostí a dovedností mohou tyto školy dobrovolně navštěvovat bez kriteriálního ustanovení povinného vzdělávání. Všechny typy uvedených škol tedy navštěvují žáci ve svém volném čase.
2. Základním předpokladem vzdělávání ve všech typech výše uvedených škol je systematická odborná činnost, probíhající v souladu s odbornými kritérii, stanovenými rámcovými vzdělávacími programy. Školský zákon jednoznačně charakterizuje společensko-právní postavení škol, které poskytují výši vzdělání - (střední, vyšší odborné) na základě závěrečných zkoušek (např. maturita, absolutorium apod.) a jejich řádné

absolvování (musí být dokladováno závěrečným vysvědčením a diplomem) jsou závaznou podmínkou pro přijetí a studiu ve školách vyššího typu.

3. Vedle typů škol, uvedených v odstavci č. 2 stanovil Školský zákon i typy škol (§ 109 ŠZ Základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání), které poskytuji závaznou formu **základy** vzdělání – nikoli **základní vzdělání** – a prostřednictvím závazných kritérií formují společensky prospěšné kompetence dětí, žáků, studentů a dospělých. Tyto školy institucionálně neposkytují stupeň vzdělání, ale svou vzdělávací náplní obohacují duševno člověka a formují jeho gramotnost a společenský růst. Závěrečná vysvědčení, osvědčení a celkové výstupy z těchto škol nejsou právně vnímány jako závazná podmínka pro přijetí jejich absolventů na vyšší typy škol. Základní umělecké vzdělávání a jazykové vzdělávání je realizováno ve školách, zájmové vzdělávání je zabezpečováno formou kroužků ve školských zařízeních (školní družina, domy dětí a mládeže, kluby apod.).
4. Rozdíl mezi vzděláváním v ZUŠ a zájmovým vzděláváním je charakterizováno v důvodové zprávě k návrhu Školského zákona.

Základní umělecké vzdělávání:

Vzdělávání v základních uměleckých školách je důležitou součástí celého systému vzdělávání. Návrh tohoto ustanovení vychází ze současného stavu, základním uměleckým školám zůstává status školy, absolventi po dokončení základního uměleckého vzdělávání dosáhnou základů vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech. I když se nejedná o stupeň vzdělání, je dosažení základů vzdělání v uměleckých oborech důležitou přípravou pro další studium absolventů například v konzervatořích.

Zájmové vzdělávání:

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání nabízejí všem mladým lidem alternativní nabídku aktivního a společensky užitečného vyplnění volného času.

Poznámka: *Zájmové vzdělávání nebo lépe zájmové činnosti se provádějí ve školských zařízeních (ne ve školách) a zabývají se společenskými, tělovýchovnými a esteticko-uměleckými aktivitami. Nejčastěji mají formu příležitostné rekreační nebo relaxační činnosti, která má povahu ušlechtilé zábavy a je hodnotnou náplní trávení volného času dětí a mládeže. Plní tím také sociálně preventivní funkci proti rizikům spojených s dětskou kriminalitou, která mimo jiné vzniká také tím, že se děti ve volném čase nudí. Zájmové vzdělávání nemusí mít podobu progresivně vzdělávacího charakteru. Tím, že* ***není*** *koncipováno do tematických celků v časových rámcích a není prováděno prověřování dosaženého stupně na sebe navazujících znalostí a dovedností, je odlišnost s typem vzdělávání na ZUŠ naprosto patrná. V zájmovém vzdělávání jde zkrátka o to, aby si žák, co v nejkratší době osahal co největší množství nejrůznější činnosti (včetně umělecké) a pak se některé z nich věnoval po dobu, pokud ho tato činnost bude „zajímat".*

Požadované předpoklady pro vzdělání v ZUŠ.

Ke vzdělávání v základní umělecké škole jsou žáci přijímáni na základě prokázání potřebných uměleckých předpokladů při talentové či přijímací zkoušce. Kritéria přijímacího řízení stanoví škola na základě požadavků vlastního školního vzdělávacího programu. Organizační struktura a vzdělávací obsah ŠVP musí korespondovat s ustanoveními Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání. Kontrola naplňování ustanovení ŠVP, dodržování kritérií přijímacího řízení, průběh a výsledky vzdělávacího procesu jsou pravidelně kontrolovány Českou školní inspekcí. Obsahová náplň základního uměleckého vzdělávání je kodifikována v závazných dokumentech (RVP, ŠVP, UP, Školní řád) a svým rozsahem a náplní se výrazně liší od vzdělávání zájmového nebo volnočasových aktivit.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY - ZUŠ Moravská Třebová

2.1. Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Moravská Třebová je plně organizovaná čtyřoborová škola, která zajišťuje výuku základů uměleckého vzdělání v hudebním oboru (HO), výtvarném oboru (VO), tanečním oboru (TO), literárně dramatickém oboru (LDO).

Celková kapacita školy je 600 žáků.

Průměrné počty žáků v realizovaných oborech:

290	hudební obor
150	výtvarný obor
80	taneční obor
40	literárně – dramatický obor

Škola dlouhodobě usiluje o zabezpečení rovných příležitostí pro žáky z míst s obtížnější dopravní obslužností nebo časovou dosažitelností. Zabezpečuje v ucelených kolektivech i výuku žáků se speciálními zdravotními potřebami.

Místa poskytovaného vzdělávání:

1) Zámecké náměstí 185/1, Moravská Třebová
2) Čs. armády 179/17, Moravská Třebová
3) Palackého 1351/35, Moravská Třebová
4) Komenského 287/26, Moravská Třebová
5) Piaristická 137, Moravská Třebová
6) Městečko Trnávka 103
7) Třebařov 82
8) Staré Město 64
9) Kunčina

Počet uvedených míst poskytovaného vzdělávání může být upravován, a to vždy k 1. září příslušného školního roku. Změny jsou prováděny v souladu s pokyny MŠMT ČR (Rejstřík škol).

2.2. Historie a současnost

Vznik školy se váže ke školnímu roku 1946/1947, kdy byla založena Městská hudební škola. Původní jednooborové vzdělávací zařízení, které poskytovalo vzdělávání ve hře na hudební nástroje (klavír, varhany, zpěv), bylo postupně rozšiřováno o další umělecké obory. V šedesátých letech byla, v souladu s tehdejší legislativou, Městská hudební škola převedena do kategorie vzdělávacích center, zabezpečujících vzdělávání v oblasti umění na úrovni středisek volného času pro děti, žáky a dospělé pod názvem Lidová škola umění. Do devadesátých let 20. století byla v tomto zařízení realizována výuka ve třech oborech – hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém. Lidová škola umění úzce spolupracovala s klubovými zařízeními města a krajskými kulturními organizacemi – Krajské kulturní středisko v Hradci Králové a v Brně. Řada pedagogů se aktivně podílela na činnosti

amatérských sdružení města (např. Komorní orchestr, Pěvecký sbor), spolupracovala se Sborem pro občanské záležitosti (svatby, vítání občánků, smuteční obřady, slavnostní akce při významných životních jubileích, výročích apod.). Spolupodílela se na organizování celostátní akce – Festival amatérských komorních sdružení. Od roku 1980 začala spolupracovat s PF v Olomouci a na základě schváleného projektu byla propojena s II. základní školou v Moravské Třebové a vytvořila tak základní školu s rozšířenou estetickou výchovou. Koncepčně byla jedinou školou v ČSSR, která tento projekt realizovala v kombinaci – hudební výchova a výtvarná výchova. Obdobný projekt probíhal v cca ve 12 ZŠ v ČSSR, ale pouze se zaměřením na hudební výchovu.

Po roce 1989 došlo k významným změnám v uměleckém školství. Lidová škola umění byla přetransformována na Základní uměleckou školu, a stala se tak vzdělávacím zařízením, které již nebylo na úrovni zájmových kroužků, ale stala se součástí celkového republikového komplexu školské vzdělávací soustavy, jejímž vzdělávacím záměrem je poskytovat základy uměleckého vzdělání bez stanovení kvalifikačního výstupu. Po kurikulární reformě škola zahájila výuku podle vlastního vzdělávacího programu. Jeho filozofií je především vytvořit podmínky co nejširšímu okruhu zájemců, kteří prokážou potřebné předpoklady, získat základní znalosti a dovednosti ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (HO), výtvarném (VO), tanečním (TO) a literárně-dramatickém (LDO).

Nejvýraznějších změn škola dosáhla v uplynulých deseti letech. V letech 2002 až 2004 byla přestěhována do rekonstruovaných prostor renesančního zámku v Moravské Třebové. Škola tak získala velmi důstojné zázemí pro realizaci svého vzdělávacího záměru. Celý areál je vybaven novým nábytkem, kvalitními nástroji, audio a video technikou, výpočetní technikou apod. Zázemí pro činnost všech realizovaných oborů je nadstandardní, esteticky působivé a intelektuálně podnětné. Ve škole je velký koncertní sál pro cca 250 posluchačů, včetně veškerého zázemí a komorní sál pro cca 60 návštěvníků. Takové prostředí přímo vybízí pro využití nejen k výuce, ale též k pořádání mnoha koncertů a kulturně společenských akcí. Architektonické ztvárnění komplexu renesančních budov umožňuje realizaci mimořádně působivých profesionálních i amatérských aktivit, které pravidelně navštěvují občané z celé ČR – Moravskotřebovské arkády apod. Škola tak svými aktivitami pozitivně ovlivňuje rozvoj kulturních, sociálních, morálních a etických kompetencí, kulturní gramotnosti, a především vztah člověka k morálně-sociálním hodnotám společnosti.

Prioritní v naší práci je samozřejmě oblast pedagogická, kvalita vyučovacího procesu. V práci pedagogů se snažíme sledovat a oceňovat jejich přínos pro vytváření image školy. Každý pedagog by měl v rámci výuky svého předmětu nejen předávat vědomosti a dovednosti, ale přispívat k vytvoření kladného vztahu žáka k předmětu, hledat nové formy práce, propagovat svoji činnost na veřejnosti. **Vycházíme ze zásady, že „činnost školy je služba veřejnosti, žák je náš zákazník“.** Úkolem je vytvoření co nejlepších podmínek pro rozvoj osobnosti žáka. Celý proces je založen na respektu jednotlivce, jeho osobnosti a přizpůsobivosti výchovně vzdělávacího procesu k jeho celkové vyzrálosti tak, aby v optimální míře byly jeho psychosociální, morální a etické vlastnosti pozitivně rozvíjeny.

Snažíme se podporovat týmovou práci a neprosazovat individualismus. Chceme, aby dobré jméno měla škola jako celek a ne, aby z šedi průměru vyčnívaly jen některé

individuality. Což ovšem neznamená, že bychom se i neradovali z úspěchů v individuálních soutěžích, kterých škola dosáhla v posledních letech.

V současné době postupně vytváříme zázemí pro vytvoření optimálních podmínek pro realizaci dlouhodobého vzdělávacího záměru a optimální zabezpečení rovných příležitostí k základnímu uměleckému vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením či sociálním znevýhodněním. V součinnosti s příslušnými organizacemi (PPP, sociální odbor MÚ) a zřizovatelem postupně zavádíme vzdělávání žáků se středním, těžkým či hlubokým mentálním postižením a kombinovaným postižením. Zajišťujeme i vzdělávání žáků s vadami řeči a zrakovým postižením. Toto formy vzdělávání je realizováno formou skupinové výuky. Záměr vzdělávat žáky se zdravotním postižením formou kolektivní výuky ve všech uměleckých oborech je v rámci ČR v ZUŠ ojedinělý. Povětšinou je pro tyto žáky organizována pouze individuální výuka v hudebním oboru.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Škola má v průměru 21 pedagogů. Při obměnách pedagogického sboru se snažíme dávat příležitost našim bývalým žákům, absolventům středních a vysokých uměleckých škol. V rámci spolupráce s konzervatořemi a PF umožňujeme studujícím vykonávat odbornou praxi, zajišťovat náslechové hodiny, konzultace, zaměření na školskou legislativu a vedení povinné školní dokumentace.

Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují kvalifikaci. Mohou se též účastnit dalšího vzdělávání, kterým si zvyšují kvalifikaci.

Pedagogický sbor ZUŠ tvoří pedagogičtí pracovníci s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí, kteří jsou schopní dále se vzdělávat a zařazovat inovativní změny do výuky. Ve škole působí řada výrazných pedagogických a uměleckých osobností. Věková struktura pedagogického sboru je vyvážená. Ve škole působí jak mladší, tak zkušení učitelé. Vzájemná pomoc a předávání zkušeností jsou samozřejmostí. Panuje zde kolegiální a tvůrčí pracovní atmosféra. Plánování a rozvoj školy včetně její koncepce jsou výsledkem týmové spolupráce školní umělecké rady a diskuze pedagogů. Na vytváření pozitivní pracovní atmosféry se podílejí i rodiče žáků, zřizovatel a kulturně-společenské organizace města.

2.3.1. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

1) Škola je povinna při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků, respektovat míru jejich celkové psychické vyzrálosti, fyzické vyspělosti a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj. Prostřednictvím vnitřních předpisů a norem je povinna vytvořit bezpečné prostředí pro všechny účastníky vzdělávání a účinně předcházet vzniku sociálně patologických jevů.

2) Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech. Žákům a jejich zákonným zástupcům poskytuje nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

3) Škola je povinna vést evidenci úrazů žáků, k nimž došlo při činnostech uvedených v odstavci 2 a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím.

4) Ve škole není povolena reklama, která je v rozporu s cíli a obsahem vzdělávání, a reklama a prodej výrobků ohrožujících zdraví, psychický nebo morální vývoj žáků nebo přímo ohrožujících či poškozujících životní prostředí.

5) Za vytváření bezpečných podmínek ochraňujících zdraví při poskytování vzdělávání je odpovědný ředitel školy. Učitelé vykonávají individuální dozor nad žáky dle rozpisu dozorů, který stanoví ředitel pro daný školní rok. Při akcích mimo místa vzdělávání pověřuje průkazným způsobem dozory pedagogů ředitel školy.

6) Žáci jsou pravidelně seznamováni vždy na začátku nového školního roku svým učitelem studijního zaměření s platným školním řádem. Seznámení žáků se uskuteční v rozsahu vypracovaném vedením školy. O seznámení žáka se Školním řádem provede odpovídající pedagog záznam do třídní knihy a žákovské knížky.

7) Při akcích konaných mimo školu, kde právnická osoba vykonává činnost školy, nesmí na jednu osobu, která zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví nezletilých žáků, připadnout více než 25 žáků. Výjimku z tohoto počtu může stanovit s ohledem na náročnost zajištění bezpečnosti a ochrany žáků ředitel školy. Udělení výjimky musí ředitel vybranému pedagogovi předat písemnou formou a průkazným způsobem doložit jeho předání. Ředitel školy může požadovat i písemný souhlas pedagoga s výkonem takto nastaveného dozoru nad žáky.

8) Při akcích konaných mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školy, zajišťuje škola bezpečnost a ochranu zdraví žáků na předem určeném místě 15 minut před dobou shromáždění. Po skončení akce končí zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků na předem určeném místě a v předem určeném čase. Žáci a jejich zákonní zástupci jsou informováni o akcích mimo školu minimálně s týdenním předstihem, a to písemně do žákovské knížky nebo na informačním letáku školy.

9) Mezi účastníky výjezdu do zahraničí zařadí škola pouze ty žáky, kteří mají uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu platné na území příslušného státu a pojištění léčebných výloh v zahraničí nebo v případě výjezdu do členského státu Evropské unie mají Evropský průkaz zdravotního pojištění nebo Potvrzení tento průkaz nahrazující. Dále musí mít škola písemně potvrzení povolení souhlasu výjezdu žáka do zahraničí svým zákonným zástupcem.

10) Žákům není povoleno v prostorách školy kouřit, nosit do školy větší částky peněz, cenné věci a nevhodné předměty, které rozptylují pozornost a ohrožují bezpečnost ostatních. Žákům je zakázáno nošení, držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy. V této oblasti působí učitelé na žáky preventivně, vytváří jim a formují v nich vyšší hodnotové návyky.

11) V učebnách není žákům povoleno svévolně otevírat okna, přistupovat k otevřeným oknům, manipulovat s topnými tělesy, osvětlením a vybavením učebny, rovněž nesmí zapojovat elektrické spotřebiče.

2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

ZUŠ Moravská Třebová úzce spolupracuje se školami ve městě i okolí. Kromě toho máme i kontakty zahraniční.

V rámci projektu jsme navázali spolupráce se školami v německém Gemundenu a norském Terraku. Také udržujeme kontakty s partnerskými městy Moravské Třebové (Vlaardingen, Staufenberg, Banská Šťiavnica).

Nejrozsáhlejším projektem v naší činnosti je pořádání hudebního festivalu Moravskotřebovské arkády a přehlídky výtvarných prací žáků základních uměleckých škol Výtvarný svět na zámku. Akce probíhá v druhé polovině května, letos jsme pořádali již 12. ročník.

„Moravskotřebovské arkády“ jsou nesoutěžním přehlídkovým festivalem amatérských pěveckých sborů. První ročník festivalu se uskutečnil v roce 2001, jeho organizátory byly Základní umělecká škola Moravská Třebová a smíšený pěvecký sbor Fermáta. Na prvních třech ročnících hostovaly převážně komorní smíšené sbory, a to i ze zahraničí, např. Stadskoor Vlaardingen z Holandska a Sängervereinigugn 1854 Staufenberg z Německa. Od roku 2004 je festival určen dětem a mládeži, hostili jsme zpěváčky z německého Gemündenu a z norského Terraku.

Moravskotřebovské arkády ve spojení s přehlídkou Výtvarný svět na zámku si za dobu své existence vybudovaly pozici jedné z nejvýznamnějších kulturně společenských akcí našeho regionu a přilehlého okolí. Nejvýznamnější měrou festival finančně i morálně podporuje Město Moravská Třebová.

V rámci festivalu jsou uskutečňována charitativní vystoupení v moravskotřebovském Domově seniorů a v ústavech sociální péče v blízkém okolí. Součástí festivalu je i výstava prací současných i bývalých žáků výtvarného oboru ZUŠ s názvem Výtvarný život na zámku.

Hlavní program festivalu se odehrává na nádvoří moravskotřebovského zámku, který je součástí městské památkové rezervace. Jeho monumentální pozdně renesanční podobu s arkádami mu dal v první polovině 17. století Ladislav Velen ze Žerotína. Průjezd severním křídlem je ozdoben raně renesančním portálem, který je údajně nejstarší renesanční památkou ve střední Evropě.

Výtvarný svět na zámku“ je nesoutěžní přehlídkou výtvarných prací základních uměleckých škol z celé ČR. První ročník se uskutečnil v roce 2005, organizátorem byla Základní umělecká škola Moravská Třebová. Tento ročník byl zaměřen na plošnou tvorbu.

V následujícím druhém ročníku se výstava rozšířila o promítání žákovského loutkového animovaného filmu, digitálních fotografií a animaci z prolínání kreseb a fotografií. Vrcholem tohoto ročníku bylo promítání vítězného snímku z kategorie multimédia soutěže „Jak přicházíme na svět“ pořádané Unií porodních asistentek UNIPA. Tento snímek vznikl ve spolupráci ZUŠ Moravská Třebová a ZUŠ Jevíčko.

2.5. Vybavení školy a její podmínky

Základní umělecká škola Moravská Třebová sídlí v nově rekonstruovaných prostorách renesančního zámku. Má k dispozici 10 učeben pro individuální výuku, učebnu hudební nauky, učebnu bicích nástrojů a orchestrů, 2 učebny pro výtvarný obor, 1 učebnu pro literárně dramatický obor, komorní sál (s kapacitou cca 60 míst) s využitím pro výuku sborového zpěvu, koncertní sál (s kapacitou cca 250 míst) a taneční sál.

Vybavení učeben

Všechny učebny hudebního oboru, komorní sál, koncertní sál jsou vybaveny pianiny, elektronickými piany nebo koncertními křídly. Učebny klavíru jsou vybaveny dvěma klavíry – křídly. Podle jednotlivých specializací a oborů jsou pracoviště školy standardně vybavena dalšími hudebními nástroji, CD přehrávači, audiovizuální a multimediální výpočetní technikou. Koncertní sál a učebna orchestrů jsou plně vybaveny ozvučovací technikou.

Taneční obor využívá k výuce vlastní sál, který je vybaven kvalitní odpruženou podlahovou krytinou, baletizolem a zrcadlem po celé ploše sálu.

Výtvarný obor má k dispozici hrnčířský kruh, keramickou vypalovací pec, multimediální výpočetní techniku.

Literárně dramatický obor má k dispozici samostatnou učebnu se skladem kostýmů. K výuce též využívá podia koncertního sálu.

Vybavení učeben mimo hlavní budovu poskytovaného vzdělávání koresponduje s vybavením učeben, určených pro výuku v základní škole. Ve všech učebnách je dostačující a umožňuje realizovat výuku základů uměleckého vzdělávání.

Materiální vybavení

ZUŠ disponuje pestrou nabídkou notového materiálu, odborné literatury, bohatým výběrem CD nosičů a elektronickým zařízením pro komunikaci s úřady, žáky, jejich zákonnými zástupci i ostatní širokou veřejností.

Hudební nástroje

Škola je vzhledem ke svým potřebám také vybavena inventářem mobilních hudebních nástrojů. Tyto nástroje slouží v začátcích studia k podpoře žáků, a to do té doby, než budou rodiče i učitel přesvědčeni, že volba nástroje byla opravdu správná a pořídí si nástroj vlastní.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1. Zaměření školy

- uvedení mladého člověka do světa umění, podání základních informací a vzdělávacích požadavků z jednotlivých uměleckých oborů
- předání vědomostí, zkušeností a dovedností ke zvládnutí vybraného oboru
- pomoc a vedení při orientaci a chápání světa umění
- kultivaci vnímavosti žáka, rozvíjení jeho umělecké gramotnosti prostřednictvím postupného zvládání základů některého uměleckého oboru a péčí o estetické prostředí školy
- vedení k systematičnosti, důslednosti a odpovědnosti za sebe i druhé
- cestu ke schopnosti poznat kvalitu a zhodnotit vlastní výkony
- práci žáků v souborech a kolektivech s různou orientací uměleckých žánrů
- to vše s radostí, úsměvem a zábavou, ale i s náročností, odpovědností a nutností svobodně respektovat stanovená pravidla.

3.2. Vize školy

Dlouhodobým cílem školy je vytvořit se ZUŠ Moravská Třebová místní, sociálně kulturní prostředí, ve kterém se žáci a učitelé cítí bezpeční, vytváří pracovní prostředí založené na kolegialitě, vzájemné úctě a respektu. Komunikace mezi pedagogy, žáka a veřejností je založena vzájemné vnímavosti a probíhá podle předem nastavených, věkově srozumitelných pravidel.
Dlouhodobým cíle je systematiky budovat čtyřoborovou školu

- s jasnými pravidly
- se žáky, kteří se chtějí něco naučit
- s rodiči žáků, kteří škole důvěřují, podporují práci učitelů a případně i pomohou
- s podporou města jako zřizovatele a s respektem ze strany spoluobčanů
- s ambicí zůstat kulturním centrem města a okolí a využít potenciálu prostředí na zámku

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

ŠKOLA

Všichni zainteresování aktéři vzdělávacího procesu společně ustanovují pravidla chování a jednání, která aplikují při vzájemné komunikaci, komunikaci se žáky, jejich zákonnými zástupci a širokou veřejností. Všichni pedagogičtí pracovníci korigují názorovou hladinu žáků a usilují o postupný rozvoj základních uměleckých kompetencí, které posilují jeho schopnost využívat nabyté znalosti a získané dovednosti v oblasti umělecké komunikace, osobnostně sociálního postoje a kulturní gramotnosti. Součástí rozvoje osobnosti žáka je

i motivace k učení, samostudiu, sebehodnocení, pozitivně nastavenému kritickému přístupu ke vzdělávacím výstupům a tolerance k odlišným názorům.

NÁSTROJE K NAPLŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

a)

- zaujmeme a přesvědčíme žáky natolik, aby chtěli objevovat vlastní schopnosti a měli chuť a potřebu je dále rozvíjet. Používáme k tomu tvůrčí umělecké dílny pro MŠ a ZŠ, výstavy prací, hojnou propagaci naší nabídky všemi místními médii
- upevňujeme a prohlubujeme získaný zájem, za pomoci postupných úspěchů a ukázek práce vyspělejších žáků a učitelů je přesvědčujeme o správnosti nabízené cesty
- k tomu slouží množství „Podvečerů s múzami“, třídních přehrávek a koncertů
- ukazujeme jim možné cíle, dodáváme odvahu i motivaci
- připravujeme je na veřejná vystoupení a prezentace, soutěže a výstavy
- nezapomínáme na individuální přístup
- naučíme žáky v individuálním i skupinovém vyučování dovednosti samostatně se vyjadřovat a hodnotit
- nabízíme žákům celistvý pohled na oblast umění prostřednictvím mezioborové spolupráce, pořádáme společná vystoupení s účastí všech oborů

b)

- soustavným zadáváním úkolů z hodiny na hodinu a kontrolou jejich plnění trvale formujeme morálně-volní vlastnosti žáků a návyky potřebné k dlouhodobé a systematické práci. Každou hodinu známkujeme nebo dáváme žákům všech oborů jiná vyjádření hodnotící jejich práci
- umožňujeme jim ukázat jejich dovednosti i na veřejnosti. Motivujeme je a připravujeme s nimi vystoupení doma, ve škole a na jiných místech mimo školu
- vychováváme individuality jako sólisty, ale zároveň osobnosti schopné spolupracovat, uplatnit se v souborech. Každý žák zažije spolupráci v menším či velkém kolektivu

c)

- vedeme žáky všech oborů ke každoroční prezentaci práce na veřejnosti. V hudebním oboru podporujeme u každého žáka dle ročníku 2–4 veřejná vystoupení za školní rok
- vystoupení může být i v komorní hře
- účastí na pestrých aktivitách školy jim ukazujeme i jiné než materiální stránky života jako důležitou součást jejich současnosti i budoucnosti. Vybavujeme tak žáky dostatkem uměleckých a kulturních zkušeností pro jejich život i pro výchovu jejich potomků
- při všech příležitostech ve škole i mimo ni v žácích pěstujeme smysl pro kvalitu, krásu a jedinečnost. Dbáme na chování žáků, pozornost věnujeme odpovídajícímu oblečení při kulturních akcích, pěstujeme dobré vztahy mezi věkovými skupinami žáků i mezi generacemi

5. PŘIJÍMÁNÍ A ZAŘAZOVÁNÍ ŽÁKŮ KE STUDIU

Do přípravného studia jsou zařazováni žáci, kteří prokázali předpoklady ke vzdělání, a to na základě přijímacího pohovoru a talentové zkoušky. Škola přijímá žáky do přípravného studia na začátku školního roku nebo v pololetí školního roku.

Do základního studia I. a II. stupně zařazuje žáka ředitel školy na základě přijímacího pohovoru, a to na doporučení přijímací komise, jejíž členy jmenuje ředitel školy. Součástí přijímacího pohovoru je talentová nebo přijímací zkouška. Starší žáci mohou být podle výsledku talentové (přijímací) zkoušky přijati do některého z vyšších ročníků základního studia, a to bez absolvování přípravného studia nebo předchozích ročníků základního studia. Přijímací zkouška může být také nahrazena úspěšným ukončením základního studia předcházejícího stupně. U žáků, kteří absolvovali přípravné studium, může být přijímací zkouška nahrazena veřejným vystoupením, kterého se účastní přijímací komise. Talentová zkouška je povinně stanovena pro přijetí žáka do přípravného ročníku. Do prvních nebo jiných ročníků základního studia jsou žáci přijímáni na základě komisionální přijímací zkoušky.

Termín konání přijímacího řízení škola zveřejňuje minimálně 14 dní před jejich konáním. Talentové zkoušky probíhají ve třech termínech. První termín konání talentových zkoušek bývá poslední týden v dubnu, druhý termín poslední 2 týdny v červnu. Škola přijímá žáky i v průběhu měsíce září z důvodu největšího zájmu rodičů a žáků. Přesné datum konání přijímacích pohovorů s talentovou zkouškou do přípravného studia a přijímacích pohovorů s přijímací zkouškou do základního studia oznamuje škola vyvěšením letáku v prostorách školy, na webových stránkách školy, v místním tisku a informací v místním rozhlase.

Vedení školy doporučuje pro přijetí nových žáků dubnový a červnový termín vzhledem k uvolněným místům po odchodu absolventů jako nejvhodnější. Ani přes snahu vyhovět všem zájemcům nelze v zářijovém termínu vzhledem ke kapacitě jednotlivých oborů školy zaručit přijetí nových žáků.

Poznámka: *Citace vyhlášky č. 71/2005 Sb., ve znění vyhlášky č. 70/2019 Sb.*

- **§1 odst. 2** **Přípravné studium** ke vzdělávání v základním studiu I. stupně má nejvýše 2 ročníky. **Je určeno pro žáky od 5 let věku.**
- **§1 odst. 3** **Základní studium I. stupně** má 7 ročníků a je určeno pro žáky od 7 let věku. Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let věku.
- **§1 odst. 4** Pro žáky, kteří v daném studijním zaměření nenavštěvovali nebo neukončili úspěšně základní studium I. stupně podle § 7 odst. 1, je možné organizovat přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které má 1 ročník.
- ***(Do přípravného studia II. stupně můžeme přijímat žáky od věku 13 let).***

Obecná ustanovení

- *Při výuce sloučených postupných ročníků musí pedagog vzdělávací obsah výukové lekce průkazným způsobem rozčlenit dle jednotlivých ročníků – záznam v třídní knize.* ***Platí pro všechny realizované obory!***
- *Žákům s prokazatelnou vyšší mírou talentu a mimořádným zájmem o vzdělávání může ředitel školy rozšířit základní časovou dotaci jedné hodiny individuální výuky o ½ až 1 vyučovací hodinu. Pedagog studijního zaměření zabezpečí podrobné zpracování ročního vzdělávacího plánu a průběh výuky bude průkazně zaznamenávat do třídní knihy.*

- *Jedna vyučovací hodina = 45 minut, jedna výuková lekce = 1 až 3 vyučovací hodiny.*
- *V případě krizové situace škola zabezpečuje, v souladu s pokyny MŠMT ČR, výuku na dálku.*

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojením si základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je členěn do dvou vzájemně provázaných oblastí.

Hudební interpretace a tvorba

- realizuje se v podobě individuální výuky – sólová hra na nástroj či sólový zpěv a v podobě kolektivní výuky – hra v orchestru, pěvecký sbor, komorní hra, čtyřruční hra jako hra komorní. Žák získává elementární hudební návyky a dovednosti a následně je rozvíjí nejen jako sólista, ale i jako spoluhráč v komorní a souborové hře nebo ve sborovém zpěvu.

Recepce a reflexe hudby

- realizuje se v podobě kolektivní výuky – hudební nauka. Cílem je vychovat poučeného interpreta a posluchače schopného propojit hudební teorii s praxí a hlouběji tak prožít hudbu.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je specifikován v jednotlivých **vzdělávacích zaměřeních**.

- **Hra na klávesové nástroje**
  Studijní zaměření – Hra na klavír, Hra na elektronické klávesové nástroje

- **Hra na smyčcové nástroje**
  Studijní zaměření – Hra na housle

- **Hra na dechové nástroje**
  Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na klarinet, Hra na saxofon, Hra na trubku, Hra na baskřídlovku, Hra na pozoun

- **Hra na bicí nástroje**
  Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje

- **Hra na strunné nástroje**
  Studijní zaměření – Hra na kytaru

- **Sólový zpěv**
  Studijní zaměření – Sólový zpěv

- **Sborový zpěv**
  Studijní zaměření – Sborový zpěv

6.1. Přípravné studium

Charakteristika Přípravného studia

Přípravné studium (PS) prostřednictvím vokálních, poslechových, instrumentálních a pohybových aktivit rozvíjí hudební představivost a paměť dítěte, smysl pro rytmus a metrum, vytváří elementární návyky při zpěvu a hře na nástroj, seznamuje se základními hudebními pojmy a rozvíjí kooperaci mezi žáky.

Přípravné studium k I. stupni

Učební plány – tabulace týdenních hodinových lekcí vyučovaných předmětů

Modul A	**Ročník** / týdenní hodinová dotace	**Ročník** / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a flétnou	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul B	**Ročník** / týdenní hodinová dotace	**Ročník** / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a klavírem	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul C	**Ročník** / týdenní hodinová dotace	**Ročník** / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a kytarou	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul D	**Ročník** / týdenní hodinová dotace	**Ročník** / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a houslemi	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul E	**Ročník** / týdenní hodinová dotace	**Ročník** / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a saxofonem	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul F	**Ročník** / týdenní hodinová dotace	**Ročník** / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a keyboardem	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul G	**Ročník** / týdenní hodinová dotace	**Ročník** / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a paličkami	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul H	Ročník / týdenní hodinová dotace	Ročník / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a zpěvem	1	1
Celkem	**1**	**1**

Modul I	Ročník / týdenní hodinová dotace	Ročník / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Hrátky s hudbou a sborem	1	1
Celkem	**1**	**1**

Poznámky:

- *Výuka probíhá v jednotlivých modulech, které mohou být různě kombinovány, minimální nabídka je jeden modul.*
- *Předmět **Hrátky s hudbou a zpěvem** individuálně či ve skupině 2 žáků.*
- *Předmět **Hrátky s hudbou a nástrojem** je vyučován individuálně či ve skupině 2–4 žáků.*
- *Předmět **Hrátky se sborem** je vyučován minimálně ve skupině 6 žáků.*

Přípravné studium k II. stupni

Učební plány – tabulace týdenních hodinových lekcí vyučovaného předmětů

Modul A	Ročník / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník
Pěvecká průprava II. stupně	1
Celkem	**1**

Modul B	Ročník / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník
Nástrojová průprava II. stupně	1
Celkem	**1**

Poznámky:

- *Předmět **Pěvecká průprava** se vyučuje individuálně nebo ve skupině 2 žáků.*
- *Předmět **Nástrojová průprava** se vyučuje individuálně nebo ve skupině 2 žáků.*

Ročníkové výstupy vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

Hrátky s hudbou a zpěvem

1. - 2. ročník

Žák

- napodobí správný pěvecký postoj a sed
- rozumí základům techniky správného dýchání
- rytmizuje slovní spojení, říkadla, text písně
- doprovodí svůj zpěv tleskáním, pleskáním, rytmickými nástroji
- zazpívá jednoduché lidové či umělé písně

Hrátky s hudbou a nástrojem

1. - 2. ročník

Žák

- získá základní návyky a dovednosti při hře na nástroj (uvolněnost paží, uvolněné držení těla, přirozené uvolněné držení nástroje u dechových nástrojů)
- rozumí základům techniky správného dýchání (dechové nástroje)
- popíše jednoduchým způsobem nástroj
- zvládá orientaci v jednoduchém notovém zápise
- naučí se správnému nasazení a tvoření tónu (dechové nástroje)
- zvládá dechová cvičení (dechové nástroje)
- zvládá pohybová cvičení pro správné držení a uvolněnost paží
- orientuje se v základech čtení a hry z not
- rozezná hluboké, vysoké, střední tóny, stejné tóny
- pozná melodii stoupající a klesající

Hrátky se sborem

1. - 2. ročník

Žák

- napodobí správný pěvecký postoj, pěvecký sed
- rozumí základům techniky správného dýchání
- použijí svůj hlas v přirozené poloze a síle
- rytmizují slovní spojení, říkadla, text písně
- doprovodí svůj zpěv tleskáním, pleskáním, rytmickými nástroji
- zazpívají jednoduché dětské písně s doprovodem klavíru
- pracují skupinově a umí naslouchat hudebnímu projevu celého sboru.
- reagují na jednoduché dirigentské gesto

Ročníkové výstupy vyučovaných předmětů přípravného studia II. stupně

Pěvecká průprava

Žák

- správně a uvolněně drží tělo i hlavu při zpěvu
- ukáže žeberně-brániční dýchání
- předvede měkké nasazení tónu na dechové opoře
- předvede volnou spodní čelist
- použije základní dynamiku
- zazpívá písně s doprovodem

Nástrojová průprava

Žák

- předvede správné a uvolněné držení nástroje
- ukáže žeberně-brániční dýchání
- předvede správné nasazení
- zahraje skladbu lehčího charakteru
- složí a rozloží nástroj
- pojmenuje jednotlivé části nástroje

6.2. Vzdělávací zaměření: Hra na klávesové nástroje

6.2.1. Studijní zaměření – Hra na klavír

Charakteristika nástroje

Prostřednictví hry na klavír žák rozvíjí nejen hudební vlohy a získává odborné hudební znalosti, ale při hře zapojuje a rozvíjí svalovou činnost i jemnou prstovou motoriku, učí se koordinaci těla a rukou, koncentraci, pracovním návykům a sebeovládání. Rozvíjí paměť logickou, mechanickou, motorickou sluchovou, i fotografickou, posiluje periferní vidění a oční svaly. Při hře zapojuje obě hemisféry, zapojuje zrak, sluch, hmat a motoriku. Hra na klavír je ideální prostředek k rozvoji celkové osobnosti žáka.

Učební plán – tabulace

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na klavír probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na klavír

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- hraje zvolené durové stupnice a tříhlasý akord zvlášť
- osvojuje si základní pianistické návyky – správné sezení u klavíru, správné držení těla, přirozený tvar ruky
- orientuje se na klaviatuře v rozmezí $c^1 – c^2$
- použije základních dynamických označení p – mf – f

- má základní pianistické úhozy – portamento, staccato
- spojuje notový zápis v houslovém klíči v rozsahu c^1 – c^2 s orientací na klávesnici a reprodukuje noty a pomlky
- doprovodí jednoduchou lidovou píseň pomocí dudácké kvinty

2. ročník

Žák

- hraje zvolené durové stupnice v rozsahu dvou oktáv v protipohybu dohromady, mollové stupnice zvlášť a k dané stupnici tříhlasý akord s obraty ve formě tenuto, staccato a rozloženě zvlášť
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu c – c3
- při hře vědomě použije současný pedál
- spojuje notový zápis v houslovém (v rozsahu c – c^3) a basovém (v rozsahu c – c1) klíči s orientací na klávesnici
- při hře uplatňuje dynamická označení v rozmezí pp – ff a tempová označení andante a allegro
- doprovodí lidovou píseň v rozsahu pěti tónů pomocí harmonických funkcí T–D

3. ročník

Žák

- hraje vybrané durové a mollové stupnice v protipohybu v rozsahu dvou oktáv dohromady a k dané stupnici tónický kvintakord s obraty ve formě tenuto, staccato a rozloženě dohromady
- hraje chromatickou stupnici v rozsahu dvou oktáv každou rukou zvlášť
- orientuje se se na klaviatuře v rozsahu C – c^4
- při hře vědomě aplikuje synkopický pedál
- doprovodí lidovou píseň v rozsahu šesti tónů pomocí harmonických funkcí T–S–D
- spojuje notový zápis v houslovém (v rozsahu C – c^4) a basovém klíči (v rozsahu G – c^1) s orientací na klávesnici
- interpretuje vybranou skladbu zpaměti

4. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu čtyř oktáv rovným pohybem dohromady a k dané stupnici tónický kvintakord s obraty ve formě tenuto, staccato a rozloženě dohromady
- hraje chromatickou stupnici v rozsahu čtyř oktáv zvlášť
- orientuje se v rozsahu celé klaviatury
- spojuje zápis v houslovém (v rozsahu celé klaviatury) a v basovém klíči (v rozsahu C – c1) s orientací na klávesnici
- hraje dvojhmaty
- při hře použije základní melodické ozdoby (příraz, skupinku)
- zhodnotí jednoduše vlastní výkon

5. ročník

Žák

- hraje vybrané durové stupnice v rozsahu čtyř oktáv kombinovaným pohybem dohromady a k dané stupnici tónický kvintakord s obraty ve formě tenuto, staccato a rozloženě dohromady
- hraje chromatickou stupnici v rozsahu čtyř oktáv dohromady
- orientuje se v notovém zápise v basovém klíči v rozsahu C_1 – c^1
- v doprovodech použije harmonické funkce: T, S, D, D^7
- při hře použije dynamická označení ve skladbách a odliší melodii od doprovodu
- při hře aplikuje pravý i levý pedál (současný i synkopický)
- předvede melodické ozdoby (obal, mordent)
- hraje skladby různých stylových období

6. ročník

Žák

- hraje vybrané durové a mollové stupnice kombinovaným pohybem a k dané stupnici tříhlasý kvintakord s obraty ve formě tenuto, staccato a rozloženě ve vyšších tempech
- aplikuje dosud probrané technické a výrazové prvky v náročnějších variantách a rychlejších tempech
- vědomě kontroluje zvukovou kultivovanost tónu
- vyjádří charakter skladby různých stylových období základními elementárními výrazovými prostředky
- zanalyzuje podrobněji vlastní výkon i výkony druhých

7. ročník

Žák

- hraje vybrané durové a mollové kombinovaným pohybem v přiměřeně vyšších tempech a k dané stupnici čtyřhlasý akord s obraty ve formě tenuto, staccato a rozloženě a velký rozklad kvintakordu v rozsahu čtyř oktáv rovným pohybem zvlášť
- předvede melodické ozdoby (trylek, glissando)
- hraje obtížnější rytmické útvary (triola, synkopa)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- rozšíří si spektrum různých stylů a žánrů, kde propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci
- využije podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje a následně uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- hraje jednoduché skladby z listu na úrovni 1. ročníku I. stupně
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce – využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování a agogiku

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- hraje a pojmenuje všechny druhy úhozů
- použije pravý i levý pedál
- využije akordovou techniku
- hraje z listu na úrovni 1. ročníku I. stupně

II. ročník

Žák

- předvede pasážovou techniku
- interpretuje skladby dle svého zaměření
- hraje z listu na úrovni 2. ročníku I. stupně
- při hře vědomě aplikuje vhodné elementární výrazové prostředky k rozvíjení kultivovanosti tónu a plastičnosti hry

III. ročník

Žák

- hraje z listu na úrovni 3. ročníku I. stupně
- zkombinuje doposud získanou techniku s náročnějšími rytmy (tečkovaný rytmus)
- srovná vlastní výkon s výkony druhých
- respektuje hlavní zásady interpretace různých stylových období

IV. ročník

Žák

- při interpretaci využije doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- na základě zkušeností z předchozí formy studia si vytvoří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů; tento svůj názor zformuluje a vyjádří
- při hře zpaměti využije znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu hrané skladby
- hraje z listu na úrovni 4. ročníku I. stupně
- vyjmenuje příklady skladeb významných světových a českých autorů různých stylových období a žánrů
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření; využije svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

6.2.2. Studijní zaměření – Hra na elektronické klávesové nástroje

Charakteristika nástroje

Elektronický klávesový nástroj (keyboard) rozšiřuje řadu klávesových nástrojů. Může se uplatnit jako nástroj sólový, ale pro své technické možnosti ho lze využít ke hře doprovodu jiného nástroje nebo zpěvu a své místo najde především v hudebních souborech.

Učební plán – tabulace

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na elektronické klávesy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje probíhá individuálně. V 1. - 4. ročníku lze vyučovat ve skupině 2 žáků v jedné vyučovací hodině.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na elektronické klávesy

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- předvede správné sedění u nástroje a držení rukou
- ukáže základní ovládací prvky nástroje

- předvede hru portamento, legato a staccato
- zahraje jednoduchou píseň v pětiprstové poloze
- hraje oběma rukama dohromady

- doprovodí oblíbenou jednoduchou píseň v režimu SINGLE FINGER

- zahraje durové stupnice do 2 #

2. ročník

Žák

- hraje vybrané durové stupnice protipohybem a obraty příslušného kvintakordu
- zahraje dvojhmaty
- využívá metronom a automatický doprovod
- nastaví tempo doprovodu
- hraj mollové a durové kvintakordy v režimu SINGLE FINGER
- rozliší takt 2/4, 3/4 a 4/4

3. ročník

Žák

- doprovodí jednoduchou píseň pomocí kadence T, S, D
- hraje vybrané mollové stupnice protipohybem a obraty příslušného kvintakordu
- podle udaného taktu zvolí vhodný typ rytmického doprovodu (valčík, pochod apod.)
- použije vhodnou variantu doprovodu (Fill) a předehry a dohry (Intro a Ending)
- zahraje vybrané stupnice ve dvou oktávách v protipohybu a obraty kvintakordu
- tvoří durové a mollové akordy s obraty v režimu Fingered (Multi Finger)
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu
- uplatní při hře pedalizaci (podle pokynů učitele nebo podle zápisu)
- používá základní úhozy legato, portamento, staccato

4. ročník

Žák

- zahraje jednoduchou píseň z oblasti populární hudby
- hraje durové stupnice rovným pohybem
- hraje obraty kvintakordů oběma rukama
- využívá různé zvukové možnosti nástroje
- předvede složitější hru v automatickém režimu (Intro, Ending, Fill in)

5. ročník

Žák

- využívá v doprovodu písní i vedlejší kvintakordy
- hraje mollové stupnice rovným pohybem
- zahraje jednoduché melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- zahraje mollové a durové septakordy v obratech

6. ročník

Žák

- rozliší základní akordické značky a vytvoří podle nich jednoduchý doprovod
- při hře doprovodů v automatickém režimu zahraje i složitější akordy podle akordických značek
- hraje obraty čtyřhlasých akordů
- transponuje jednoduchou píseň nebo melodii do jiné tóniny
- orientuje se v základní technické terminologii v jazyce české i anglickém

7. ročník

Žák

- zahraje všechny durové i mollové stupnice ve dvou oktávách, obraty kvintakordů oběma rukama dohromady, velký rozklad každou rukou zvlášť
- hraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- při hře samostatně použije funkce automatického doprovodu (výběr vhodných rejstříků a rytmických doprovodů)
- optimálně nastaví úroveň hlasitosti rejstříků a automatického doprovodu
- zvolí adekvátní a barevně zajímavé vrstvení několika zvuků na sebe
- hraje skladby různých stylů a žánrů s využitím výrazových prostředků
- ukončí I. stupeň veřejným nebo interním vystoupením

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zahraje vybrané dvouoktávové stupnice v různých rytmických variantách, čtyřhlasé akordy, velký rozklad
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech

II. ročník

Žák

- vytvoří samostatně prstoklady
- zahraje skladby různých stylových období dle možností nástroje

III. ročník

Žák

- při hře využívá pokročilejší funkce nástroje
- samostatně si vybere skladby k interpretaci

IV. ročník

Žák

- doprovodí písně různých žánrů s využitím rozšířených kadencí
- spoluvytváří interpretaci skladby po stránce výrazové i dynamické

6.3. Vzdělávací zaměření: Hra na smyčcové nástroje

6.3.1. Studijní zaměření – Hra na housle

Charakteristika nástroje

Housle jsou strunný smyčcový nástroj se čtyřmi strunami laděnými v čistých kvintách: g, d^1, a^1, e^2. Mají hlubokou tradici v evropské klasické hudbě. Jsou nejmenší z rodiny houslových nástrojů, která ještě mimo jiné obsahuje violu a violoncello. Housle jsou základem každého symfonického i komorního orchestru. Jsou také důležité pro mnoho jiných hudebních stylů jako folková hudba, pop, tango, romská hudba či klezmer, v menší míře i rock a jazz; v současnosti dokonce i pro extrémnější styly jako např. black metal. Ve většině moderních stylů se však používají elektrické housle.

Učební plán – tabulace

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na housle probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na housle

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- vytvoří si základní návyky a dovednosti (celková uvolněnost, správný postoj a držení nástroje)
- dbá na správné pohyby levé a pravé paže (jejich vzájemnou koordinaci)
- správně klade prsty na hmatník nástroje v základních prstokladech (durovém a mollovém)
- procvičí hybnost prstů
- správně vede smyčec po strunách s ohledem na kvalitu tónu

- správně člení smyčec a osvojují si dovednost vedení smyčce ve všech jeho částech i hru celým smykem
- naučí se základní smyky détaché a legato

2. ročník

Žák

- zkontroluje a zdokonalí již osvojované návyky správného držení houslí a smyčce
- zdokonalí základní prstoklady v dur a moll tóninách
- rozvine hybnost prstů levé i pravé ruky a jejich vzájemné propojení
- zdokonalí hru celým smyčcem i jeho různými částmi směřující ke zkvalitnění tónu
- seznámí se s nácvikem nových smyků martelé a staccata a zároveň zdokonalí smyky z předchozího ročníku
- zdokonalí intonační kontrolu
- hraje v dynamice p, f, mf

3. ročník

Žák

- zdokonalí dovednosti nabyté z předchozích ročníků (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky
- hraje stupnice v rozsahu dvou oktáv
- rozvine svou hudební paměť
- rozšíří vnímání hudby o hru s dalšími dynamickými prvky (crescendo, decrescendo)
- seznámí se se souhrou s dalším nástrojem nebo skupinou nástrojů
-

4. ročník

Žák

- prohloubí dovednosti a zkušenosti z předchozích ročníků
- zdokonalí rytmické přesnosti ve hře na nástroj
- hraje vibrato, pokud má dostatečně usazenou správnou intonaci
- hraje technicky náročnější etudy
- prohloubí hru stupnic v rozsahu dvou oktáv v tóninách dur i moll
- seznámí se s principem výměn poloh a jejich používání ve hře
- aplikuje do hry na nástroj kombinace smyků (detaché, legato, staccato, martelé)
- objektivně zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák

- upevní svou hru v polohách, také věnuje pozornost nácviku výměn poloh
- zkontroluje správnou funkčnost levé a pravé ruky
- rozvine nadále svůj smysl pro tónovou kultivovanost a zpěvnost
- seznamuje se s melodickými ozdobami
- zdokonalí smyky naučené z předchozích ročníků a začne nácvik řadového staccata
- prohloubí nácvik výrazových prostředků hry (zdokonalování vibrata, rozšiřování dynamické škály)
- zhodnotí spravedlivě svůj výkon a výkon svých spolužáků

6. ročník

Žák

- rozvine intonační představivost v jednotlivých tóninách a výměnách poloh
- zdokonalí sluchovou sebekontrolu
- zdokonalí kvalitu tónu
- rozšíří barevnost tónového spektra a dynamického odstínění tónu
- rozšíří hru v dalších vyšších polohách s nácvikem jejich výměn
- procvičí hru stupnic a akordů dur a moll v rozsahu 3 oktáv v jednoduchých smykových obměnách
- rozvine vibrato ve spojení s nacvičovanou přednesovou skladbou
- zdokonalí techniku hry v rychlejších tempech, náročnějších rytmech a smykových kombinacích

7. ročník

Žák

- uplatní co největší škály barevného a dynamického odstínění tónu
- seznamuje se s nácvikem základních dvojhmatů
- zdokonalí techniku levé i pravé ruky
- zhodnotí kvality jednotlivých složek své hry

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- předvede volný pohyb levé ruky po celém hmatníku
- zdokonalí vedení smyčce na strunách s ohledem na kvalitu tónu
- zdokonalí kombinace různých smyků a udržuje kultivovanost tónů

II. ročník

Žák

- prohloubí práci s barvou a kvalitou tónu
- předvede samostatnost při řešení prstokladových, smykových či výrazových variant při nácviku a interpretaci skladeb

III. ročník

Žák

- zdokonalí technickou zběhlost levé ruky v náročnějších skladbách a rychlejších pasážích
- zdokonalí techniku pravé ruky s různými kombinacemi smyku
- zařadí studium techniky sautille

IV. ročník

Žák

- aplikuje své posluchačské a interpretační zkušenosti a získané hudební dovednosti k samostatnému studiu nových skladeb
- prohloubí technickou zběhlost levé i pravé ruky v náročnějších skladbách
- zhodnotí svůj výkon a porovná ho s výkony ostatních žáků

6.3.2. Studijní zaměření – Hra na violu

Charakteristika nástroje:

Viola je altový nástroj houslového typu, který plní ve sboru smyčcových nástrojů spojující zvukový článek mezi vrchními a spodními hlasy. Cílem studia je výchova hráčů pro školní soubory a orchestry. Hra na violu nese zvýšené fyzické nároky v držení nástroje a větším rozpětí prstů. Vzhledem k fyzickým předpokladům studia hry je doporučeno zahájit studium na základě doporučení učitele.

Učební plán – tabulace

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na violu probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*

- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na violu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá správné elementární návyky pro uvolněné držení těla a funkční držení nástroje (koordinace pohybu levé a pravé paže)
- zvládá správné stavění prstů levé ruky a jejich fixace v základním durovém a mollovém prstokladu
- ovládá základy notace ve violovém klíči
- ovládá základy tvorby tónu – nasazení smyčce a hře základních druhů smyků détaché, legato
- na základě poslechu si umí vytvořit kvalitní představu o violovém tónu, možnostech a způsobu hudebního vyjádření
- ovládá základy intonační sebereflexe

2. ročník

Žák:

- ovládá správné návyky držení violy a smyčce a pracuje na jejich zdokonalení
- ovládá základní prstoklad dur a moll a podle individuálních schopností ovládá i další
- rozvine pohyblivost prstů levé ruky podle individuálních schopností žáka
- rozvine hru legato, détaché, seznámí se s dalšími technicky náročnějšími smyky staccato, martelé
- hraje se smyslem pro pravidelný rytmus, metrum a tempo
- transponuje intervaly a jednoduché melodie na základě strunové analogie
- se orientuje v jednoduchém notovém zápisu při hře z listu
- dbá na rozvoj schopnosti sluchové kontroly

3. ročník

Žák:

- pozná kvalitní violový tón a dbá na jeho zlepšení při vlastní hře
- ovládá základní prstoklady a chromatické posuny prstů mezi nimi, podle individuálních schopností se orientuje v dalších
- hraje spolehlivě s přechodem přes struny základní smyky legato, détaché, staccato a jejich vzájemné kombinace
- hraje stupnice podle probíraných prstokladů v rozsahu jedné a dvou oktáv podle tónin a probíraných prstokladů
- hraje dvojhlas s prázdnou strunou
- umí doprovodit jednoduchou píseň základními harmonickými funkcemi ve dvojhmatech
- zvládá přípravná a základní cvičení pro vibrato
- rozlišuje širší dynamické spektrum od pp do ff

- zná jednoduché formální hudební útvary a orientuje se v jejich notovém zápisu
- ovládá základy notace v houslovém klíči

4. ročník

Žák:

- rozvine další technické dovednosti potřebné pro zvládnutí náročnějších skladeb
- se orientuje v základních tempových a výrazových označeních
- hraje všechny základní prstoklady v I. poloze a umí je vzájemně spojit
- umí vzájemně kombinovat všechny základní smyky legato, détaché, staccato a martelé, řadové staccato
- zvládá přípravu ke hře v polohách s použitím jednoduché výměny
- hraje dvojhmaty v I. poloze
- hraje dua a tria s jiným nástrojem a umí se přiladit
- umí přiměřeně věku a schopnostem hodnotit svůj výkon a věnovat se samostatně domácí přípravě

5. ročník

Žák:

- používá všechny druhy základních smyků legato, détaché, maštelé, staccato, řadové staccato
- v náročnějších rytmech, ve vzájemných kombinacích a rychlém tempu
- ovládá přípravná cvičení pro spiccato
- se orientuje v základních druzích melodických ozdob a umí je používat
- hraje v polohách I. a III. s výměnami, podle individuálních schopností
- umí číst ve III. poloze houslový klíč
- hraje stupnice dur a moll ve dvou oktávách s výměnou do III. polohy legato s rytmickými obměnami
- hraje vibrato přiměřeně svým technickým možnostem
- se orientuje ve slohových obdobích a chápe základy jejich interpretace
- dbá na dokonalejší provedení hudební fráze a kvalitu tónu
- hraje z listu skladby a party komorní hry podle své technické vyspělosti
- podílí se na společném hudebním projektu v oblasti komorní hry nebo souboru

6. ročník

Žák:

- dbá na zdokonalení techniky levé a pravé ruky
- používá všechny druhy smyků přes struny v různých rytmických kombinacích
- ovládá hru ve II. poloze a půlpoloze
- se orientuje v notaci v houslovém klíči v V. poloze
- hraje stupnice dur a moll přes 2 oktávy od C struny s výměnou v chromatickém postupu s akordy k dané stupnici
- uplatní správné vibrato v souvislosti s kvalitou tónu
- umí samostatně nacvičit lehkou skladbu

7. ročník

Žák:

- dbá na všestranný rozvoj technické a výrazové složky hry
- dbá na intonační jistotu zejména při hře v polohách
- realizuje při hře všechny výrazové složky – dynamika, agogika, vibrato, frázování
- uplatní hlavní zásady při interpretaci skladeb různých období
- uplatní návyky samostudia při vlastním hudebním projevu
- se orientuje v oblasti hudebního a kulturního života
- uplatní získané dovednosti v souborech zájmové umělecké činnosti
- ukončí první stupeň základního studia závěrečným výstupem

Základní studium II. stupeň:

I. – II. ročník

Žák:

- ovládá široké spektrum smyků a jejich vzájemné kombinace
- zpřesní techniku levé ruky, hraje v polohách, intonuje dvojhmaty
- zná a používá melodické ozdoby a správné frázování
- je schopen dobré intonační sebekontroly
- umí si vytvořit vlastní názor na interpretaci skladby
- se orientuje v základech interpretace různých slohových období
- zlepšil pohotové čtení not při hře z listu
- je aktivní v komorní a souborové hře různých žánrů a obsazení

III. – IV. ročník

Žák:

- zdokonalil svoji technickou vyspělost
- umí samostatně řešit smyky, prstoklad, frázování a výrazové složky hry
- umí samostatně vyhledat a studovat nástrojový repertoár
- orientuje se v hudebním světě podle svých zájmů
- ovládá základy improvizace podle svých technických a výrazových možností
- uplatňuje své dosavadní zkušenosti a znalosti i mimo školu

6.4. Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje (dřevěné)

6.4.1. Studijní zaměření – Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika nástroje

Zobcová flétna je vhodný hudební nástroj pro elementární nástrojové vyučování, je to výborný přípravný nástroj pro všechny dechové nástroje dřevěné a při správném usměrňování žáka i pro nástroje žesťové. Žáci získávají možnost naučit se správně dýchat a frázovat, zakrývat dírky a nasazovat tón jazykem. Bývá vyrobena ze dřeva nebo plastu, kvalitnější nástroje zpravidla z tvrdých dřev domácích i exotických (javor, hruška, palisandr, eben). Rodina zobcových fléten je poměrně rozsáhlá, mezi pět základních patří sopraninová flétna, sopránová flétna, altová flétna, tenorová flétna a basová flétna.

Učební plán – tabulace

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na zobcovou flétnu probíhá individuálně. V 1. - 4. ročníku lze vyučovat ve skupině 4 žáků v jedné vyučovací hodině.*
- *Výuka předmětu Hra na zobcovou flétnu začíná na flétnu sopránovou, od 4. ročníku může žák přibrat k sopránové zobcové flétně flétnu sopraninovou, altovou, tenorovou nebo basovou, a to podle jeho fyziologických schopností.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na zobcovou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- sestaví a rozloží nástroj, popíše jeho části
- zvládne základní údržbu nástroje
- zvládne žeberně-brániční dýchání při hře vydržovaných tónů

- hraje nasazovaně
- zahraje vydržované tóny nejméně na čtyři doby
- hraje v celých, půlových a čtvrťových hodnotách

2. ročník

Žák

- udržuje nástroj v čistotě
- zvládne správný postoj při hře a správné držení nástroje
- zvládne žeberně-brániční dýchání při hře celých tónů
- zahraje vydržované tóny nejméně na šest dob
- hraje v legatu
- zahraje v celých, půlových čtvrťových hodnotách

3. ročník

Žák

- zahraje kultivované nasazení
- hraje uvolněně
- zahraje vydržované tóny na osm dob
- zvládne přesnou a vyrovnanou práci prstů při hře nasazovaně a legatu
- hraje ve staccatu
- hraje v základních dynamických odstínech /p, f/
- na elementární úrovni zhodnotí svůj výkon

4. ročník

Žák

- zdokonalí kultury tónu a nasazení
- hraje zvukově vyrovnaně na všech tónech
- zdokonalí vyrovnanost prstové techniky při hře v legatu, hlavně v přechodovém rejstříku
- upevní hru ve staccatu
- rozvine své technické a výrazové schopnosti (dynamika)

- pracuje při hře na uvolněnosti těla
- seznámí se s lehčími melodickými ozdobami /opora, příraz, nátryl, skupinka/
- prohloubí znalosti sopránové flétny v celém rozsahu c1 – d3 chromaticky
- objektivně zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák

- rozvine tónovou kulturu a kultivovanost nasazení
- dbá na zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu
- prohloubí vyrovnanost prstové techniky při hře nasazovaně a legato
- zrychlí hru ve staccatu a vyrovná jí s prstovou technikou
- seznámí se s hrou v portamentu
- zdokonalí lehčí melodické ozdoby /opora, příraz, nátryl, skupinka/
- hraje těžší melodické ozdoby /trylek, obal/

- upevní si technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)

6. ročník

Žák

- prohloubí kulturu tónu a kultivovanost nasazení
- zahraje zvukově vyrovnaně v celém rozsahu
- stále prohlubuje vyrovnanost a rychlost prstové techniky při hře nasazovaně, portamento, staccato a legato
- zdokonalí těžší melodické ozdoby /trylek, obal/
- rozvine technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)
- zdokonalí techniku dýchání

7. ročník

Žák

- rozšíří svůj rozsah ve vysokých polohách a zkvalitní znělost a kultivovanost všech tónů
- použije základní i vedlejší hmaty
- využije všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zdokonalí prstovou a dechovou techniku
- zhodnotí objektivně svůj výkon a výkon svých spolužáků

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využije správnou dechovou techniku
- hraje na nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zkvalitní znělost a zvukovou vyrovnanost všech tónů a nasazení

II. ročník

Žák

- zkvalitní hru v portamentu a staccatu, jeho rychlost
- hraje intonačně čistě

III. ročník

Žák

- zpřesní prstovou techniku
- rozvine výrazové aspekty hry na zobcovou flétnu (dynamika, agogika, frázování, artikulace)

IV. ročník

Žák

- prohloubí si znalosti melodických ozdob a věnuje se jejich procvičování
- zhodnotí svůj výkon a porovnává ho s výkony ostatních žáků
-

6.4.2. Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Charakteristika nástroje

Flétna patří mezi nejstarší hudební nástroje, jejíž původ sahá daleko do pravěku. Od původní primitivní podoby prošla různými fázemi vývoje, který vyústil v dosud nejdokonalejší typ – typ flétny Böhmova systému. Příčná flétna je dechový dřevěný nástroj (ačkoli se dnes příčné flétny vyrábějí téměř výhradně z kovu, její stavba a zvukové vlastnosti ji stále řadí k dřevěným dechovým nástrojům). Je tradičně zastoupena ve všech symfonických, dechových i komorních orchestrech, velké využití má i v komorní hudbě, v menší míře se používá i v jazzu.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na příčnou flétnu probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na příčnou flétnu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- Sestaví a rozloží nástroj, popíše jeho části
- dbá na správný postoj a držení
- zvládne žeberně-brániční dýchání při hře vydržovaných tónů
- dbá na správné nasazení a znělost tónu
- hraje nasazovaně a legato
- zahraje vydržované tóny na čtyři doby
- zahraje v rozsahu min. d2 - e1 v půltónových postupech v celých a půlových hodnotách

2. ročník

Žák

- udržuje nástroj v čistotě
- zdokonalí správný postoj a držení nástroje
- zvládne žeberně-brániční dýchání ve hře celých a půlových not
- zdokonalí správné nasazení tónu, jeho kvalitu
- zahraje vydržované tóny na šest dob
- upevní hru nasazovaně a legato
- hraje ve staccatu
- rozšíří si rozsah tonů do g2

3. ročník

Žák

- zlepší kvalitu tónu, jeho znělost a kultivovanost nasazení
- zahraje v rozsahu e1 – c3 v celých, půlových, čtvrťových a osminových notách
- hraje vydržované tóny na osm dob
- dbá na přesnou a vyrovnanou práci prstů při hře nasazovaně a legato
- prohloubí hru ve staccatu
- hraje v základních dynamických odstínech (p, f)
- zhodnotí svůj výkon

4. ročník

Žák

- zdokonalí kulturu tónu a nasazení
- dbá na zvukovou vyrovnanost tónů v celém rozsahu
- upevní hru ve staccatu a seznámí se s hrou v portamentu
- rozvine své technické a výrazové schopnosti (dynamika)
- hraje uvolněně
- zvládne lehčí melodické ozdoby (opora, příraz, nátryl, skupinka)
- zahraje v rozsahu e1 – e3

- si upevní získané dovednosti, správné návyky držení nástroje, postoj
- objektivně zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák

- rozvine tónovou kulturu a kultivovanost nasazení
- prohloubí vyrovnanost prstové techniky při hře nasazovaně a legato
- zrychlí hru ve staccatu a vyrovná ji s prstovou technikou
- zdokonalí se ve hře v portamentu
- hraje těžší melodické ozdoby (trylek, obal)
- zahraje v rozsahu e1 – g3
- upevní si technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)
- zahraje vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu po půltónech
- zhodnotí spravedlivě svůj výkon a výkon svých spolužáků

6. ročník

Žák

- prohloubí kulturu tónu a kultivovanost nasazení
- rozvine zvukovou vyrovnanost v celém zvládnutém rozsahu
- prohloubí vyrovnanost a rychlost prstové techniky při hře nasazovaně, portamento, staccato a legato
- zdokonalí těžší melodické ozdoby (trylek, obal)
- rozvine technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)
- zahraje v rozsahu e1 – a3
- rozšíří si rozsah tónů do a3
- upevní si vytváření správných návyků
- zahraje vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu po půltónech

7. ročník

Žák

- rozšíří svůj rozsah tónů do h3 a zkvalitní znělost a kultivovanost všech tónů
- použije základní i vedlejší hmaty
- využije všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zahraje jednoduchý part o oktávu výš
- zahraje vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu po půltónech
- zhodnotí kvality jednotlivých složek své hry

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využije správnou dechovou techniku
- hraje na nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty

II. ročník

Žák

- zkvalitní znělost všech tónů a nasazení
- zkvalitní hru v portamentu a staccatu, jeho rychlost
- hraje intonačně čistě

III. ročník

Žák

- rozvine práci s nátiskem a prstovou technikou
- rozvine výrazové aspekty hry na příčnou flétnu (dynamika, frázování, artikulace)

IV. ročník

Žák

- prohloubí si znalosti melodických ozdob a věnuje se jejich procvičování
- zhodnotí svůj výkon a porovná ho s výkony ostatních žáků

6.4.3. Studijní zaměření: Hra na klarinet

Charakteristika nástroje

Klarinet je jednoplátkový dřevěný hudební nástroj. Název pochází z italského *clarinetto* – malá trubka, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomíná zvuk trubky (clarina). Z klarinetu se vyvinuly další nástroje, například saxofon. Klarinet má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech: klasická hudba, jazz, dechovka, folk a další. Pro výuku je potřebné hudební nadání, tělesná vyspělost, způsobilé rty, zdravé dýchací orgány a zuby.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na klarinet probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je*

od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.

- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na klarinet

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- sestaví a rozloží nástroj, popíše jeho části
- zvládne základní údržbu nástroje a plátku
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- zvládne žeberně-brániční dýchání při hře vydržovaných tónů
- dbá na správné nasazení a znělost tónu
- hraje nasazovaně a legato
- zahraje vydržované tóny nejméně na čtyři doby v rozsahu a^1-c^1
- zahraje v rozsahu a^1-c^1 v celých a půlových hodnotách

2. ročník

Žák

- udržuje nástroj v čistotě
- zdokonalí správný postoj a držení nástroje
- zvládne žeberně-brániční dýchání při hře celých a půlových not
- zdokonalí správné nasazení tónu, jeho kvalitu
- zahraje vydržované tóny nejméně na šest dob
- upevní hru nasazovaně a legato
- hraje v dynamice mf
- zahraje v rozsahu a^1-g v celých, půlových a čtvrťových hodnotách

3. ročník

Žák

- zlepší kvalitu tónu, jeho znělost a kultivovanost nasazení
- dbá na uvolněnost těla

- zahraje v základním /šalmajovém/ rejstříku a^1–e v celých, půlových, čtvrťových a osminových notách
- zahraje spodní tóny „e“ a „f“ oběma způsoby
- zvládne přechod nástroje ze šalmajového do klarinetového rejstříku /a^1-h^1, a^1-c^2, g^1-h^1, g^1-c^2/
- hraje vydržované tóny na osm dob
- dbá na přesnou a vyrovnanou práci prstů při hře nasazovaně a legatu
- hraje ve staccatu
- zahraje v základních dynamických odstínech /p, f/
- zhodnotí svůj výkon

4. ročník

Žák

- zdokonalí kulturu tónu a nasazení
- dbá na zvukovou vyrovnanost tónu v šalmajovém a klarinetovém rejstříku
- zdokonalí vyrovnanost prstové techniky při hře v legatu v přechodovém rejstříku
- upevní hru ve staccatu a seznámí se s hrou v portamentu
- rozvine své technické a výrazové schopnosti (dynamika)
- hraje uvolněně
- zvládne lehčí melodické ozdoby /opora, příraz, nátryl, skupinka/
- zahraje v rozsahu e–g^2 (c3)
- objektivně zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák

- rozvine tónovou kulturu a kultivovanost nasazení
- dbá na zvukovou vyrovnanost v šalmajovém a klarinetovém rejstříku
- prohloubí vyrovnanost prstové techniky při hře nasazovaně a legato
- zrychlí hru ve staccatu a vyrovná ji s prstovou technikou
- zdokonalí se ve hře v portamentu
- hraje těžší melodické ozdoby /trylek, obal/
- zahraje v rozsahu e – c3 (e3)
- zhodnotí spravedlivě svůj výkon a výkon svých spolužáků.
- upevní si technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)

6. ročník

Žák

- prohloubí kulturu tónu a kultivovanost nasazení
- zahraje zvukově vyrovnaně ve všech rejstřících
- prohloubí vyrovnanost a rychlost prstové techniky při hře nasazovaně, portamento, staccato a legato
- zvětší svůj rozsah dle svých schopností
- zdokonalí těžší melodické ozdoby /trylek, obal/
- rozvine technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)

7. ročník

Žák

- rozšíří svůj rozsah a zkvalitní znělost a kultivovanost všech tónů
- použije základní i vedlejší hmaty
- využije všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zhodnotí kvality jednotlivých složek své hry

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využije správnou dechovou techniku
- hraje na nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty

II. ročník

Žák

- zkvalitní znělost všech tónů a nasazení
- zkvalitní hru v portamentu a staccatu, jeho rychlost
- hraje intonačně čistě

III. ročník

Žák

- rozvine práci s nátiskem a prstovou techniku
- rozvine výrazové aspekty hry na klarinet (dynamika, frázování, artikulace)

IV. ročník

Žák

- prohloubí si znalosti melodických ozdob a věnuje se jejich procvičování
- zhodnotí svůj výkon a porovnává ho s výkony ostatních žáků

6.4.4. Studijní zaměření: Hra na saxofon

Charakteristika nástroje

Saxofon je jednoplátkový dřevěný dechový nástroj vyráběný převážně z mosazi. Používá se především v jazzu (jako sólový nástroj i jako součást jazzových komorních souborů či orchestrů) a v menší míře i v klasické hudbě. Původním záměrem však bylo vytvořit nástroj vhodný pro dechové a vojenské orchestry. Do rodiny dřevěných dechových nástrojů patří kvůli své stavbě a způsobu jakým se na něj hraje. Již od počátku byly saxofony konstruovány výhradně z kovu.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na saxofon probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na saxofon

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- sestaví a rozloží nástroj, popíše jeho části
- zvládne základní údržbu nástroje a plátku
- dbá na správný postoj a držení nástroje
- zvládne žeberně-brániční dýchání při hře vydržovaných tónů
- dbá na správné nasazení a znělost tónu
- hraje nasazovaně a legato

- zahraje vydržované tóny nejméně na čtyři doby
- zahraje v celých a půlových hodnotách

2. ročník

Žák

- udržuje nástroj v čistotě
- zdokonalí správný postoj a držení nástroje
- zvládne žeberně-brániční dýchání při hře celých a půlových not
- zdokonalí správné nasazení tónu, jeho kvalitu
- zahraje vydržované tóny nejméně na šest dob
- upevní hru nasazovaně a legato
- hraje v dynamice mf

3. ročník

Žák

- zlepší kvalitu tónu, jeho znělost a kultivovanost nasazení
- dbá na uvolněnost těla
- zahraje v celých, půlových, čtvrťových a osminových notách
- zvládne přechod nástroje z tónu c2 na d2
- zahraje vydržované tóny na osm dob
- dbá na přesnou a vyrovnanou práci prstů při hře nasazovaně a v legatu
- hraje ve staccatu
- zahraje v základních dynamických odstínech /p, f/
- zhodnotí svůj výkon

4. ročník

Žák

- zdokonalí kulturu tónu a nasazení
- dbá na zvukovou vyrovnanost tónu všech tónů
- zdokonalí vyrovnanost prstové techniky při hře v legatu, hlavně v přechodovém rejstříku
- rozvine své technické a výrazové schopnosti (dynamika)
- hraje uvolněně
- zvládne lehčí melodické ozdoby /opora, příraz, nátryl, skupinka/
- objektivně zhodnotí svůj výkon

5. ročník

Žák

- rozvine tónovou kulturu a kultivovanost nasazení
- dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- prohloubí vyrovnanost prstové techniky při hře nasazovaně a legato
- zrychlí hru ve staccatu a vyrovná ji s prstovou technikou, zdokonalí se ve hře v portamentu
- hraje těžší melodické ozdoby /trylek, obal/
- upevní si technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika)
- zhodnotí spravedlivě svůj výkon a výkon svých spolužáků

6. ročník

Žák

- prohloubí kulturu tónu a kultivovanost nasazení
- zahraje zvukově vyrovnaně ve všech rejstřících
- prohloubí vyrovnanost a rychlost prstové techniky při hře nasazovaně, portamento, staccato a legato
- rozšíří si rozsah nástroje dle svých schopností a rozšíří hmatovou techniku s využitím pomocných hmatů
- zdokonalí těžší melodické ozdoby /trylek, obal/
- rozvine technické a výrazové schopnosti (dynamika, agogika, frázování, artikulace)

7. ročník

Žák

- rozšíří svůj rozsah a zkvalitní znělost a kultivovanost všech tónů
- použije základní i vedlejší hmaty
- využije všechny získané technické i výrazové dovednosti
- zhodnotí kvality jednotlivých složek své hry

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- využije správnou dechovou techniku
- hraje na nástroj v celém rozsahu i s pomocnými hmaty
- zkvalitní znělost všech tónů a nasazení

II. ročník

Žák

- zkvalitní hru v portamentu a staccatu, jeho rychlost
- hraje intonačně čistě

III. ročník

Žák

- rozvine technické a výrazové dovednosti (dynamika, agogika, artikulace)
- rozvine práci s nátiskem a prstovou techniku

IV. ročník

Žák

- prohloubí si znalosti melodických ozdob a věnuje se jejich procvičování
- objektivně zhodnotí kvalitu skladeb i výkony hráčů

6.5. Vzdělávací zaměření: Hra na dechové nástroje (žesťové)

6.5.1. Studijní zaměření – Hra na trubku

Charakteristika nástroje

Trubka je dechový žesťový nástroj, ze všech v současnosti používaných žesťových nástrojů dosahuje vůbec nejvyšších tónů (nepočítaje její menší variantu, piccolo trubku). Má široké využití prakticky ve všech hudebních žánrech – v klasické hudbě, jazzu, popu, latinskoamerické hudbě aj.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na trubku probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na trubku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- provede správné dýchání bráničně-žeberní
- uplatní základy správného tvoření tónu na rtech
- pozná nasazení tónu - poloha jazyka, vyslovování slabik
- dodržuje správné nasazování nátrubku na rty
- předvede držení nástroje a postoj při hře
- hraje v celých, půlových a čtvrťových hodnotách
- provede dechová cvičení

2. ročník

Žák

- rozvine nátiskové a dechové schopnosti
- předvede tónový rozsah c1 – c2, d2, (e2)
- rozvine jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost vhodným výběrem cvičení a skladeb
- použije portamento, legato a kombinace
- hraje retní vazby – nátisková cvičení (legato i portamento)
- hraje v celých, půlových, čtvrťových a osminových hodnotách
- připraví hru ke kolektivní hře – duo, trio, hra v orchestru

3. ročník

Žák

- rozvine prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- zdokonalí tónový rozsah podle svých možností
- ukáže lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- propojuje obličejové svaly – nátisková cvičení, rty – svaly kolem rtů, lícní svaly
- využije tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- pozná elementární hodnocení svého výkonu a výkonu druhých
- hraje zpaměti jednoduché skladbičky
- popíše jednoduše hodnocení svého výkonu

4. ročník

Žák

- předvede kvalitu tónu
- provede nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrťových a osminových hodnotách
- proměňuje hry v rychlejším tempu
- použije legato a staccato
- hraje z listu i zpaměti
- předvede tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- rozvine synkopy a akcenty

- rozvine nátiskové schopností podle svých možností
- hraje stupnice dur i moll do 4 # a b a jejich akordy po 4 tónech
- popíše jednoduše zhodnocení svého výkonu i spolužáků

5. ročník

Žák

- vyhodnotí kvalitu tónu
- užívá retní vazby v půlových, čtvrťových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- použije legato a staccato
- hraje z listu i zpaměti delší skladby -
- hraje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- rozvine nátiskové schopností
- vyhodnotí svůj výkon a porovná ho s ostatními žáky

6. ročník

Žák

- předvede vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- koriguje a dodržuje kvalitu tónu
- provede nátisková cvičení – alikvotní tóny
- proměňuje retní vazby v půlových, čtvrťových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- proměňuje legato a staccato
- hraje z listu i zpaměti
- uplatní tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- využívá výrazové hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozvine nátiskové schopnosti
- zhodnotí hrané skladby i svůj výkon

7. ročník

Žák

- rozvine vědomosti o hudbě a svém nástroji
- presentuje správnou kvalitu tónu
- provede nátisková cvičení – alikvotní tóny
- uplatní retní vazby v půlových, čtvrťových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- propojuje legato a staccato
- hraje z listu i zpaměti
- přizpůsobí tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- využívá výrazově hudební prvky
- rozliší měkké a ostré nasazení tónu
- rozvine nátiskové schopností
- uplatní počátky transpozice z C do B

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- pozná kvalitu tónu
- hraje retní vazby ve čtvrťových, osminových hodnotách
- uplatní nátiskové schopnosti
- pozná hru na trubku piccolu
- využívá hru z listu v nových formacích – souborech
- uplatní denní přípravu na trubku

II. ročník

Žák

- hraje širokým a sytým tónem, s konkrétním nasazením
- realizuje co nejpřesněji hraní podle zápisu dynamických označení
- uplatní co nejlepší přípravu pro vystoupení
- ukáže profesionální chování na vystoupení

III. ročník

Žák

- provede denně nátisková cvičení
- uplatní staccato
- využívá násobné staccato – dvojitý a trojitý jazyk
- hraje z listu i zpaměti
- uplatní počátky s transpozicemi – z C do B, Es do B
- využívá hru na trubku piccolu
- vyhodnotí dosavadní studium, na které navazuje
- zhodnotí objektivně všechny složky svého výkonu

IV. ročník

Žák

- vyjádří názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- předvede násobné staccato – dvojitý a trojitý jazyk
- uplatní hru z listu i zpaměti
- hraje s transpozicemi – z C do B, Es do B
- hraje na trubku piccolu sólově s doprovodem orchestru, nebo v sekci orchestru
- zhodnotí hrané skladby

6.5.2. Studijní zaměření – Hra na baskřídlovku

Charakteristika nástroje

Jsou to dechové nástroje vyrobené z plechu. (Do této skupiny nástrojů patří baskřídlovka.) Sestávají se s dlouhých trubic ústících do rozšířeného ozvučníku (korpusu) a nátrubku. Tón vznikne chvěním rtů přitisknutým k nátrubku, čímž rozvibrujeme vzduchový sloupec v nástroji. Délku tohoto vzduchového sloupce měníme ventily nebo snižcem. Ke tvorbě správného tónu potřebujeme správné napětí rtů (=nátisk) a zmáčknout správný ventil, popř. potáhnout na správnou polohu na snižci, tj. utvořit správnou délku vzduchové trubice. Charakteristický je pro žestě zvučný a silný tón. Umí však také vyloudit i jemný tón. Tyto nástroje se nejlépe uplatňují v orchestrální hře. Ovšem vyniknou i jako sólový nástroj.

Žesťové nástroje mohou účinkovat nejen v symfonických a dechových orchestrech, ale i ve swingových, jazzových a populárních kapelách.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na baskřídlovku probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na baskřídlovku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- získá základní návyky při hře, tj. získá elementární hráčské dovednosti: správný postoj, správné držení těla a nástroje při hře, správné nasazení, správné dýchání;
- získá elementární nátiskové dovednosti a základní dovednosti pro tvorbu kvalitního a rovného tónu (hra vydržovaných tónů)
- hraje v rozsahu c1 – c2
- zahraje v celých a půlových notách

2. ročník

Žák

- dodržuje správný postoj, správné držení těla a nástroje, správné nasazení, správné dýchání
- hraje v rozsahu c1 – e2
- hraje tenuto
- ovládá prstovou techniku jednoduché náročnosti v půlových a čtvrťových notách

3. ročník

Žák

- hraje rovným tónem
- hraje v rozsahu c1 – g2
- ovládá prstovou techniku mírně pokročilé náročnosti v osminových notách
- hraje legato
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu

4. ročník

Žák

- uplatní při hře základní návyky
- hraje kvalitním, rovným a čistým tónem
- hraje staccato
- respektuje dynamiku v pianu a forte

5. ročník

Žák

- zdokonalí nátiskové dovednosti
- hraje staccato, tenuto, legato
- ovládá prstovou techniku pokročilé náročnosti v šestnáctinových notách
- zahraje v dynamice piano, mezzoforte, forte
- ovládá frázování

6. ročník

Žák

- hraje kvalitním, širokým, rovným a čistým tónem
- hraje v rozsahu g – c2
- ovládá transpozice
- hraje stylově

7. ročník

Žák

- plně ovládá prstovou techniku pokročilé náročnosti v celém rozsahu nástroje
- respektuje dynamiku: pianissimo, piano, mezzoforte, forte a fortissimo
- nastuduje samostatně skladbu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uplatní všechny získané hráčské dovednosti a znalosti
- hraje v rozsahu g – c3
- samostatně pracuje – s výrazem, dynamikou, tempem – s frázováním, dýcháním
- ovládá základní péči o nástroj

II. ročník

Žák

- při nácviku skladby samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu
- samostatně řeší nástrojovou techniku
- plně si uvědomuje svou zodpovědnost za svou práci a výkon v sólové hře

III. ročník

Žák

- uplatní všechny získané hráčské dovednosti a znalosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně nastuduje a zahraje skladby nejrůznějšího stylového zaměření (např. klasika /klasicismus, romantismus, …/, pop, jazz, folk, …)

IV. ročník

Žák

- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a tento svůj názor zformuluje
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu skladeb podle vlastního výběru

6.5.3. Studijní zaměření – Hra na pozoun

Charakteristika nástroje

Jsou to dechové nástroje vyrobené z plechu. (Do této skupiny nástrojů patří pozoun.) Sestávají se s dlouhých trubic ústících do rozšířeného ozvučníku (korpusu) a nátrubku. Tón vznikne chvěním rtů přitisknutým k nátrubku, čímž rozvibrujeme vzduchový sloupec v nástroji. Délku tohoto vzduchového sloupce měníme ventily nebo snižcem. Ke tvorbě správného tónu potřebujeme správné napětí rtů (nátisk) a zmáčknout správný ventil, popř. potáhnout na správnou polohu na snižci, tj. utvořit správnou délku vzduchové trubice. Charakteristický je pro žestě zvučný a silný tón. Umí však také vyloudit i jemný tón. Tyto nástroje se nejlépe uplatňují v orchestrální hře. Ovšem vyniknou i jako sólový nástroj.

Žesťové nástroje mohou účinkovat nejen v symfonických a dechových orchestrech, ale i ve swingových, jazzových a populárních kapelách.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na pozoun probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na pozoun

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- získá základní návyky při hře, tj. získá elementární hráčské dovednosti: správný postoj, správné držení těla a nástroje při hře, správné nasazení, správné dýchání;
- získá elementární nátiskové dovednosti a základní dovednosti pro tvorbu kvalitního a rovného tónu
- hraje v rozsahu B–b
- získá elementární polohovou techniku v celých a půlových notách

2. ročník

Žák

- dodržuje základní návyky při hře: správný postoj, správné držení těla a nástroje, správné nasazení, správné dýchání – brániční dýchání,
- hraje rovným tón
- hraje v rozsahu B – d1
- hraje tenuto
- ovládá polohovou techniku jednoduché náročnosti v půlových a čtvrťových notách

3. ročník

Žák

- hraje s plně zautomatizovanými základními návyky při hře – správný postoj, správné držení těla a nástroje při hře, správné nasazení, správné dýchání – brániční dýchání
- hraje rovným a kvalitním tónem
- hraje v rozsahu B – f1
- ovládá polohovou techniku mírně pokročilé náročnosti ve čtvrťových a osminových notách
- hraje legato
- zahraje jednoduchou melodii podle sluchu

4. ročník

Žák

- uplatní základní návyky při hře
- hraje rovným, kvalitním a čistým tónem
- hraje staccato
- respektuje dynamiku v pianu, forte

5. ročník

Žák

- zdokonalí nátiskové dovednosti
- ovládá polohovou techniku pokročilé náročnosti v osminových a šestnáctinových notách
- respektuje dynamiku v pianu, mezzoforte, forte
- ovládá frázování

6. ročník

Žák

- hraje plně automaticky kvalitním, širokým a čistým tónem
- hraje v rozsahu F – b1
- zdokonalí nátisk
- hraje stylově
- ovládá transpozice
- získá základní poznatky hudebního výrazu

7. ročník

Žák

- při hře aplikuje plně automaticky dovednosti získané z předchozích ročníků (správný postoj, široký, kvalitní, rovný a čistý tón, správné nasazení, dýchání)
- plně ovládá polohovou techniku pokročilé náročnosti v rozsahu nástroje
- plně ovládá rychlost výměny poloh
- hraje staccato, tenuto, legato
- respektuje dynamiku (pianissimo, piano, mezzoforte, forte a fortissimo)
- nastuduje samostatně skladbu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- uplatní všechny získané hráčské dovednosti a znalosti
- hraje v rozsahu F - d2
- samostatně pracuje – s výrazem, dynamikou, tempem – s frázováním, dýcháním
- ovládá základní péči o nástroj

II. ročník

Žák

- při nácviku skladby samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu
- samostatně řeší nástrojovou techniku
- plně si uvědomuje svou zodpovědnost za svou práci a výkon v sólové hře

III. ročník

Žák

- uplatní všechny získané hráčské dovednosti a znalosti v celém rozsahu nástroje
- samostatně nastuduje a zahraje skladby nejrůznějšího stylového zaměření (např. klasika /klasicismus, romantismus, …/, pop, jazz, folk, …)

IV. ročník

Žák

- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a tento svůj názor zformuluje
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu skladeb podle vlastního výběru

---

6.6. Vzdělávací zaměření: Hra na bicí nástroje

6.6.1. Studijní zaměření – Hra na bicí nástroje

Charakteristika nástroje

Bicí nástroje (zvané též perkuse) jsou jedny z nejstarších a také nejobsáhlejší skupin hudebních nástrojů. K vytváření zvuku dochází pomocí úderů, třesením nástroje, či třením na nástroj. Bicí nástroje mají velké uplatnění v hudbě klasické, moderní, jazzové apod. Bicí nástroje se dělí na bicí soupravu a perkuse (tympány, bonga, konga, zvonkohry, vibrafony, aj. - slovo perkuse znamená též poklep, lze tedy říci, že všechny bicí nástroje jsou perkuse). Bicí souprava je několik bicích nástrojů sestavených k sobě do jedné sady tak, aby bylo možné hrát na všechny její komponenty najednou. Skládá se - basový buben, malý buben, přechody – kotle, činely (hi-hat, crash, ride, china), často i další. Perkusí existuje velmi mnoho – dá se říci, že každá oblast či každý národ má velké množství vlastních bicích nástrojů.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na bicí nástroje probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*

- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na bicí nástroje

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- využívá při hře základní návyky a dovednosti, různé techniky hry a základní typy úderů
- vybere paličky doporučením středních lehkých paliček (pro snadné ovládání v menší ruce žáka)
- použije paličky správným úchopem pro hru na malý buben, který je základním bicím nástrojem pro získání nejdůležitějších návyků
- dbá, aby palička přímo prodlužovala předloktí, a hřbety rukou byly nastaveny vodorovně, drží lokty mírně od těla
- provede správný úhoz vedený zvláště zápěstím obou rukou
- hraje jednoduchá cvičení na malý buben – noty osminové, šestnáctinové, trioly
- pozná techniky hry nohou – pravá noha na šlapce velkého bubnu, levá na Hihat

2. ročník

Žák

- předvede základní rytmické doprovody
- prezentuje základní znalosti a dovednosti o hře na bicí soupravu
- definuje ostatní bicí nástroje
- uvede nejzákladnější pojmy o hře na tympány
- ukáže přelaďovat tympány včetně techniky víření, která je odlišná od víření na malý buben
- doprovodí hru s dalšími nástroji
- předvede koordinací hry s jinými bicími nástroji (žák – tympány, učitel – bicí soupravu a naopak)

3. ročník

Žák

- předvede hru na ozvěnu / učitel hraje jednoduchý motiv a žák je doslovně opakuje na malý buben, event. jiný BN soupravy
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- orientuje se v základní technice hry na melodické a perkusní nástroje
- vystihne náladu skladby a tuto náladu vyjádří elementárními výrazovými prostředky

- reaguje na předehrané ukázky a provede jejich napodobení jednoduchou improvizací
- uplatní základní rytmické doprovody
- improvizuje na bicí soupravu v daném tempu a stylu, koriguje periody osmitaktí, čtyřtaktí – experimentuje s přechody / breaky /
- Hraje v souborové hře nebo v komorní hře

4. ročník

Žák

- uplatní základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově
- ukáže jednoduché doprovody ke skladbám různých žánrů, improvizuje
- předvede na bicí soupravu rytmické doprovody – paterny, grooves v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- rozliší bezpečně základní tance: polku, valčík, mazurku, tango, ale reaguje i na beat, jive, foxtrot, slowfox, rock, disco
- předvede hru různých hodnot souběžně oběma rukama, např. 3 ve 2, pravá noha na šlapce velkého bubnu – šestnáctiny a osminy při čtvrťovém či osminovém pohybu rukou
- orientuje se v melodických bicích nástrojích
- využívá melodické nástroje – zvonkohra, vibrafon, kde jsou jednotlivé tóny označeny názvy přímo na nástroji
- hraje v orchestru

5. ročník

Žák

- předvede hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- analyzuje ve vyučovací hodině zadanou látku k domácí přípravě formou hry z listu
- uhraje základní techniku na melodické a perkusní nástroje
- vytvoří si správné návyky při souhře
- rozliší hlavní nástroje (melodie) od nástrojů doprovodných, a to zvláště po stránce dynamické
- obohacuje svůj smysl pro kolektivní cítění a schopnost podřizovat se zvuku celku
- vytvoří periferní slyšení v orchestru, zachycuje vnímání hráčů kolem sebe

6. ročník

Žák

- formuluje přehled o vývoji BN
- rozliší vznik jednotlivých BN od primitivních až po současné / rytmické nástroje neladitelné, laditelné a melodické /
- připraví složení a rozložení bicí soupravy, ladění kotlů a celkovému seřízení zvuku BN
- realizuje při hře na BS rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- hraje doprovody skladeb různých stylů a temp, hraje i sólově
- improvizuje ve stylu notového zápisu dané skladby a dále ji rozvíjí
- pozná, jak vystavět breakové sólo s využitím znalosti improvizace
- hraje rychlými hodnotami s násobnými úhozy – paradydly
- hraje přesně rytmicky v orchestru, udrží tempo

7. ročník

Žák

- realizuje základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově

- ukáže praktické zkušenosti ze souborové hry
- orientuje se ve skupinové souhře ve frázování, dynamice a výrazu
- provede při hře na bicí soupravu rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích
- pozná jednoduché doprovody ke skladbám různých žánrů
- realizuje vlastní improvizací až ke zcela improvizovaným sólům, kde může žák dát průchod své osobité invenci
- užívá práci s melodickými bicími nástroji, orientuje se v nich a ovládá hru na ně v minimálním rozsahu etud pro začátečníky,
- naladí tom-tomy, umí rozložit a složit BS,
- naladí tympány přímo při hře a pozná výměny blan různých typů
- předvede hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- prezentuje hru určité přiměřeně obtížné skladby přímo z listu, improvizuje ve stylu dané skladby
- rozvine samostatně poslech hudebních nahrávek
- obohacuje svůj obzor možností hry na BN poslechem a studiem kvalitních nahrávek hráčů různých žánrů

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- hraje v souborech různého složení
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- podílí se k nastudování hudební skladby
- prezentuje zařazení v orchestrálním souboru většího obsazení
- uplatní improvizaci v přechodech populární či jazzové tvorbě
- zhodnotí svoji kvalitu hraní na bicí soupravu a percussionss
- naladí bicí soupravu a tympány

II. ročník

Žák

- navrhne rytmický doprovod ke skladbě různého stylu
- uplatní druhy techniky na bicí soupravu – paradydly, rim shot apod.
- pozná, na který bicí nástroj hrát správným úhozem – percussion, zvonkohra apod.
- pozná soubory různého obsazení a žánrového zaměření
- sestaví sám rytmický doprovod s přechody
- připraví sám etudu - před rozborem s učitelem na hodině

- rozvine hru z listu
- pozná aktivitu v neprofesionálních souborech
- propojuje bez problému rytmus s přechodem na bicí soupravu

III. ročník

Žák

- hraje různé druhy techniky hry
- uplatní typy úhozů pro daný styl a nástroj
- orientuje se v notovém zápise, samostatně vyřeší problematiku nástrojové techniky
- předvede náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci
- realizuje i v domácí přípravě náročné etudy a přednesové skladby, které ve vyučovací hodině rozebírá se svým pedagogem,
- udrží rytmus s přechody v daném tempu při doprovodu orchestru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- doprovodí soubor na bicí soupravu ve 4/4, 6/8, 3/4 taktu

IV. ročník

Žák

- uplatní aktivitu v souborech různého obsazení a žánrového zaměření podle možností školy
- předvede hru z listu, uplatní čtení partitury bicích nástrojů
- improvizuje sóla s technickou gradací a dynamickou kulminací
- doprovodí hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- použije všechny získané znalosti a dovednosti k dotváření praktického herního projevu neprofesionálních hudebních souborů různých žánrů podle dosažitelnosti
- předvede absolventské vystoupení v sólovém i orchestrálním provedení

6.7. Vzdělávací zaměření: Hra na strunné nástroje

6.7.1. Studijní zaměření – Hra na kytaru

Charakteristika nástroje

Klasická kytara patří v současné době k velmi oblíbeným nástrojům, a to především pro její všestranné využití. Lze ji využít jako nástroj sólový, a protože jde o nástroj akordický, má své nezastupitelné místo v doprovodné hře. Uplatnění najde nejen v klasické hudbě, ale i v jiných hudebních žánrech a stylech. Hráč na kytaru může hrát v nejrůznějších hudebních souborech.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na kytaru probíhá individuálně. V 1. - 4. ročníku lze vyučovat ve skupině 2 žáků v jedné vyučovací hodině.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- ukáže správné sedění u nástroje a jeho držení
- popíše ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- předvede úhoz tirando a apoyando se střídáním prstů i, m v pravé ruce
- hraje palcem na prázdných basových strunách

- orientuje se na hmatníku v I. poloze na melodických strunách
- zahraje jednooktávovu stupnici do 2# a 1b
- zahraje jednohlasou skladbu nebo píseň
- hraje jednoduché jednoprsté akordy na melodických strunách

2. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku v I. poloze v rozsahu všech strun
- ukáže základní postavení prstů na strunách
- dbá na vázání tónů
- dodržuje předepsané rytmické hodnoty not od celých po osminové
- zahraje jednooktávové durové stupnice do 4 # a b včetně příslušné kadence T, D (D7) bez použití barré
- zahraje dvojhlasou skladbu s použitím prázdných basových strun

3. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku ve II. poloze na melodických strunách
- hraje vybrané mollové jednooktávové stupnice včetně příslušné kadence T, S, D bez použití barré
- doprovodí píseň s použitím základních harmonických funkcí T, S, D
- rozliší základních dynamické odstíny p, mf, f
- zahraje dvojhlasou melodii s posunem do III. polohy na melodických strunách
- hraje základní akordy bez použití barré
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do IV. polohy na melodických strunách
- reprodukuje skladbu se zvukovou vyrovnaností
- využívá prstokladové varianty při rozkladu akordu
- hraje typové durové dvouoktávové stupnice s kadencí T, S, D s použitím malého nebo velkého barré
- využívá základní tónové rejstříky sul tasto a sul ponticello

5. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do V. polohy na melodických strunách
- hraje typové mollové dvouoktávové stupnice a kadenci T, S, D s použitím malého a velkého barré
- hraje staccato a portamento
- využije ve skladbách speciální kytarové techniky – legato vzestupné (příklepné) a sestupné (odtažné)

6. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do VI. polohy na melodických strunách
- zahraje skladbu s dynamickým a barevným odstíněním
- vědomě kultivuje tón
- doprovodí písně podle notového zápisu i akordických značek
- využívá ve skladbách speciální kytarové techniky (přirozené flažolety, arpeggio)

7. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do VII. polohy na melodických strunách
- naladí kytaru podle sluchu s pomocí intervalů (č. 4, m. 3., č. 8)
- zahraje ve vyšších polohách
- využívá některé melodické ozdoby
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu různých stylů a žánrů
- vytvoří vlastní doprovod
- ukončí I. stupeň veřejným nebo interním vystoupením

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- hraje kultivovaným tónem
- při hře využívá dynamických a barevných možností nástroje

II. ročník

Žák

- vytvoří vlastní doprovody s pomocí rozšířených kadencí
- stylizuje doprovod dle charakteru písně

III. ročník

Žák

- navrhne prstokladovou a úhozovou stránku hry
- samostatně si vybere skladby k interpretaci

IV. ročník

Žák

- hraje kultivovaným tónem v jemných barevných a dynamických odstínech
- spoluvytváří interpretaci skladby po stránce výrazové i dynamické
- ukončí II. stupeň veřejným nebo interním vystoupením

6.7.2. Studijní zaměření – Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika nástroje

Elektrická kytara patří k oblíbeným hudebním nástrojům, a to především pro své široké uplatnění v různých hudebních žánrech a stylech. Lze ji využít jako nástroj sólový i doprovodný. Významné místo má zejména v populární hudbě, rocku, jazzu, blues a dalších žánrech. Hráč na elektrickou kytaru může uplatnit své dovednosti při individuální hře i v nejrůznějších hudebních souborech a kapelách.

Vyučované předměty	**I. stupeň**							**II. stupeň**			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na elektrickou kytaru probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na elektrickou kytaru

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- pojmenuje a ukáže části nástroje
- zná názvy a notaci jednotlivých strun
- ovládá základní návyky při hře na kytaru (správné sezení, postavení pravé a levé ruky)
- vyjmenuje označení prstů pravé a levé ruky
- zahraje jednohlasou melodii na melodických strunách střídavým úhozem prstů, apoyando
- orientuje se na hmatníku v I. poloze (na melodických strunách) v rozsahu g1 až g2

2. ročník

Žák:

- zvládá synchronizaci levé a pravé ruky
- ovládá jednoduché durové a mollové akordy s využitím prázdných strun (C, D, E, G, A, Emi, Ami, Dmi)
- zahraje zadanou jednooktávovou durovou stupnici s kadencí do 4 # (bez hmatu barré)
- orientuje se na hmatníku v I. poloze v rozsahu všech strun
- ovládá dle svých schopností a možností hru jednoduchých skladeb zpaměti

3. ročník

Žák:

- dokáže správně držet trsátko
- umí správně tvořit tón
- ovládá úhoz dolů a nahoru
- dokáže plynule přecházet mezi tóny
- umí hrát dvojhlasé power akordy s prázdnou strunou
- dokáže se orientovat v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápise
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň základními akordy
- orientuje se na hmatníku v rozsahu II. polohy
- uplatňuje se podle svých možností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát dvojhlasé power akordy
- dokáže zahrát a moll pentatonickou stupnici v základní poloze
- ovládá techniku tlumení strun u kobylky (palm muting)
- ovládá hru technikou legato (hammer-on, pull-of)
- dokáže zahrát jednoduché sólo

5. ročník

Žák:

- hraje pentatonické stupnice dur i moll ve vyšších polohách
- ovládá techniku vytahování tónů (bending)
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy (7.políčka)

- ovládá hru akordů technikou velkého barré
- hraje staccato, portamento, tenuto

6. ročník

Žák:

- hraje dvouoktávové durové typové stupnice
- orientuje se v akordických značkách
- dokáže zahrát jednoduchá sóla (blues, rock, metal)
- je schopen jednoduché improvizace v pentatonické stupnici
- ve skladbách využívá hru ve vyšších polohách

7. ročník

Žák:

- podle elektronické ladičky naladí kytaru
- hraje plynule ve vyšších polohách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- skladby interpretuje rytmicky přesně, kultivovaně, s tónovou kulturou
- je schopen zahrát obtížnější sóla (blues, rock,metal)
- doprovází podle notace i akordických značek
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- ve skladbách používá speciální kytarové techniky (legato, arpeggio, přirozené flažolety)
- orientuje se na hmatníku do IX. polohy (9. políčko)
- uplatňuje se při hře v kapele
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák:

- dokáže se orientovat po celém hmatníku
- zná a při hře používá techniku hry hammer-on, pull-of, slide,vibráto,vytahování tónů
- ovládá techniku hry trsátkem v rychlém tempu
- dokáže plynule propojovat prstoklady (polohy) pentatonické stupnice po celém hmatníku

II. ročník

Žák:

- vytváří si samostatně prstoklady
- je schopen jednoduché a středně obtížné improvizace
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách
- podílí se na výběru skladeb podle vlastních preferencí

III. ročník

Žák:

- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci skladeb v jemných barevných a dynamických odstínech
- dokáže užít různých stylů doprovodů podle charakteru skladby
- interpretuje písně a skladby různých stylů a žánrů s použitím všech technických prvků
- ovládá práci s aparaturou
- umí používat základní kytarové efekty (overdrive, chorus, dealey, wah-wah)
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých interpretačních zkušeností, získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových písní a skladeb různých stylů a žánrů

IV. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu různých žánrů
- samostatně nalézá postupy při řešení prstokladových a úhozových problémů
- ovládá základní principy kytarové techniky, artikulaci, tvoření tónu
- využívá své schopnosti při hře v kapele
- ukončí II. stupeň veřejným nebo interním vystoupením

6.7.3. Studijní zaměření – Hra na basovou kytaru

Charakteristika nástroje

Basová kytara je hudební nástroj, který má významné postavení především v souborové a kapelové hře. Jejím hlavním úkolem je vytvářet basovou a rytmicko-harmonickou složku hudebního projevu a společně s bicími nástroji tvořit důležitý základ hudebního doprovodu. Uplatňuje se zejména v populární hudbě, rocku, jazzu, blues, funku a dalších hudebních žánrech. Hráč na baskytaru může své dovednosti uplatnit také při melodické či sólové hře a v nejrůznějších hudebních souborech.

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Hra na basovou kytaru probíhá individuálně.*
- *Volitelný předmět je plněn formou hry v instrumentálních tělesech (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra) dále pak (Komorní zpěv, Sborový zpěv) a Interpretační seminář a je od 4. ročníku povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Hra na basovou kytaru

1.ročník

Žák:

- využívá základní techniky hry na nástroj – pravá ruka (prstová technika i-m-a)
- čte noty v basovém klíči v rámci svého rozsahu
- hraje jednoduchá cvičení na prázdných strunách či v I. poloze na hmatníku
- podle sluchu reprodukuje jednoduché rytmické útvary
- hraje jednoduché melodie z notového zápisu

2. ročník

Žák:

- používá jednoduchá prstová cvičení
- chápe roli baskytary v hudbě
- rozpozná rozdíl mezi kvalitním a nekvalitním tónem
- využívá základní techniky hry – levá ruka
- ovládá notaci základních tónů na hmatníku do III. polohy nástroje
- orientuje se v 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- dle individuálních schopností zahraje jednoduchou skladbu s doprovodem
- zná základní výrazové prostředky

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky – správné držení nástroje, postavení rukou a celého těla
- zná základní technické možnosti nastavení nástroje a basové aparatury
- při hře dbá na synchronizaci levé a pravé ruky
- používá základní technické prvky hry (základní prstová technika)
- ovládá kompletní notaci na hmatníku do III. polohy nástroje
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- při doprovodu využívá základní harmonické funkce a akordy
- zná jednooktávové prstoklady pro durové stupnice
- rozpozná charakter a náladu skladby a umí použít elementární výrazové
- prostředky (těžké/lehké doby, dynamika, agogika, artikulace)
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- má orientaci na hmatníku v rozmezí I–V polohy
- hraje durové stupnice a tónické kvintakordy v rozsahu 1 oktávy
- při hře používá legato (příklep/odtah prstů v levé ruce)
- zahraje skladby různých žánrů i tónin

5. ročník

Žák:

- při interpretaci skladeb dokáže využívat vhodně výrazové prostředky (staccato,
- legato, dynamika)
- hraje na hmatníku v rozsahu do VII. polohy
- zná základní akordické značky (dur, moll, septakordy)
- předvede prstoklady dvouoktávových durových stupnic a akordů
- zahraje z listu jednoduchý notový zápis

6. ročník

Žák:

- využívá hmatník v rozmezí do IX. polohy
- doprovází podle notace i dle akordických značek
- dle sluchu interpretuje jednoduchou melodii či skladbu
- zahraje z listu adekvátně obtížnou skladbu
- ovládá jednoduchou transpozici
- podílí se na výběru skladeb

7. ročník

Žák:

- při hře používá prstovou techniku střední obtížnosti, hraje s tónovou kulturou
- při hře využívá všechny technické a výrazové prostředky (dynamika, frázování,
- tempová rozlišení, agogika)
- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu dvou oktáv

- dle akordových značek vytvoří vlastní doprovod k zadané skladbě
- ovládá technickou obsluhu nástroje a basové aparatury
- naladí nástroj podle sluchu nebo pomocí ladičky
- zadanou skladbu nastuduje samostatně
- ukončí studium I. stupně veřejným nebo interním vystoupením

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák:

- používá pokročilé techniky hry (slap, prstové techniky, hra trsátkem)
- zahraje přesně intonačně a rytmicky

II. ročník

Žák:

- má orientaci v pokročilých akordických značkách
- samostatně nastuduje sólové i orchestrální party
- posoudí kvalitu hudebního díla či výkon interpreta

III. ročník

Žák:

- hraje všemi získanými dovednostmi v celém rozsahu nástroje
- při hře využívá různé barvy tónu
- zhodnotí svůj výkon, v diskuzi ho dokáže obhájit, respektuje názor druhých
- orientuje se v literatuře pro svůj nástroj, uvede příklady využití nástroje

IV. ročník

Žák:

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- ukončí studium II. stupně veřejným nebo interním vystoupením

6.8. Vzdělávací zaměření: Sólový zpěv

6.8.1. Studijní zaměření – Sólový zpěv

Charakteristika sólového zpěvu

Každý z nás v sobě nosí originální hudební nástroj – lidský hlas. Cílem výuky sólového zpěvu je naučit žáka citlivě vnímat své individuální hlasové možnosti a pracovat s nimi. Díky základům pěvecké techniky se naučí správně dýchat a ovládat své tělo při hlasovém projevu mluvním či pěveckém. Snažíme se vzbudit v žákovi zájem o zpěv jako o možný vyjadřovací prostředek sebe samého. Studiem by měl žák mimo jiné dozrát ke schopnosti zhodnotit svůj výkon či slyšené vokální a vokálně instrumentální skladby a jejich interprety.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Volitelné předměty povinné											
Kolektivní interpretace	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Volitelné předměty nepovinné											
Kolektivní interpretace	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Sólový zpěv probíhá individuálně. V 1. – 4. ročníku lze vyučovat ve skupině 2 žáků v jedné vyučovací hodině.*
- *Volitelný předmět je plněn formou výuky v pěveckém kolektivu různých seskupení (Pěvecký sbor, Komorní pěvecký sbor, Komorní pěvecká seskupení – duo, trio…), v instrumentálních tělesech (Komorní instrumentální soubor, Orchestr) a Interpretační seminář. Od 4. ročníku je předmět Kolektivní interpretace povinným předmětem. Žák může docházet do jedné i více forem, ale musí je všechny respektovat jako povinné. Změna formy může být provedena v pololetí školního roku. V případě, že navštěvuje více forem volitelného předmětu, zvyšuje se jeho týdenní hodinová dotace v souladu s učebním plánem.*
- *O zařazení žáka do jednotlivých forem výuky rozhoduje, po konzultaci s učitelem příslušného studijního zaměření, ředitel školy.*
- *Volitelný předmět může žák navštěvovat dříve, než ukládá učební plán v určených povinných předmětech – volitelný předmět nepovinný. Toto ustanovení se vztahuje pro talentované žáky 1. až 3. ročníku I. stupně základního studia.*
- *Organizace výuky je společná pro I., II. stupeň. Výuka může být realizována s vyšší hodinovou dotací, než ukládá učební plán studijního zaměření.*
- *Poznámky k organizaci výuky a ročníkové výstupy jednotlivých forem Volitelného předmětu jsou uvedeny v kapitolách dle obsahu.*

Ročníkové výstupy předmětu: Sólový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák

- předvede správný pěvecký postoj
- deklamuje text písně
- zopakuje jednoduchá hlasová cvičení
- zazpívá jednoduché dětské písně (melodická linka v doprovodu)

2. ročník

Žák

- zopakuje jednoduchá dechová cvičení
- zazpívá hlasová cvičení
- plynule deklamuje text písně
- zazpívá lidové či umělé písně podle své individuální hlasové vyspělosti (melodická linka v doprovodu)

3. ročník

Žák

- správně a uvolněně drží tělo i hlavu při zpěvu
- klidně dýchá
- tóny nasazuje měkce s čistou intonací
- předvede volnou spodní čelist
- s ohledem na své možnosti použije hlavový tón
- plynule deklamuje text písně s dostatečnou artikulací
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- předvede legatový zpěv
- zazpívá s doprovodem lidové či umělé písně odpovídající jeho schopnostem, věku a hlasovému rozsahu

4. ročník

Žák

- ukáže žeberně-brániční dýchání
- zazpívá obtížnější hlasová cvičení s ohledem na možné mutační změny
- při zpěvu praktikuje volnou spodní čelist

5. ročník

Žák

- použije žeberně-brániční dýchání
- předvede dostatečnou artikulaci
- vyjmenuje základní zásady hlasové hygieny
- použije základní dynamiku
- zazpívá písně s doprovodem, který nekopíruje melodickou linku

6. ročník

Žák

- praktikuje důslednou intonační sebekontrolu
- ukáže zvukově vyrovnané vokály
- použije legatový zpěv
- zazpívá písně s náročnějším doprovodem, který nekopíruje melodickou linku

7. ročník

Žák

- praktikuje základní zásady pěvecké techniky (žeberně-brániční dýchání, volná spodní čelist, měkké a opřené nasazení tónu, správná artikulace)
- s ohledem na své individuální možnosti ukáže rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané hlasové rejstříky
- dodržuje a respektuje hudební frázi a kantilénu
- předvede kultivovaný pěvecký projev
- použije výrazové prostředky na základě porozumění hudby i textu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- vysvětlí zásady hlasové hygieny

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- tóny nasazuje měkce na dechové opoře
- popíše, jak si rozčlenit ve studované skladbě pěvecké fráze podle notového zápisu a daného textu

II. ročník

Žák

- použije vyrovnané vokály
- propojuje technickou a výrazovou stránku pěveckého projevu
- interpretuje cizojazyčné skladby

III. ročník

Žák

- zřetelně vyslovuje
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- při zpěvu zapojuje celé tělo, využije pohyb k vyjádření charakteru skladby

IV. ročník

Žák

- uvědoměle pracuje se správnou dechovou technikou, použije dechovou oporu při zpěvu legáta i staccata

- použije vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- předvede zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází, dobře se orientuje v hudebním zápise i textu
- kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správně vokální skladby různých slohových období
- použije dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby
- samostatně pracuje při korepetici
- zazpívá vícehlasé skladby a orientuje se v jejich notovém zápise
- vyjmenuje základní pěveckou literaturu různých slohových období, kriticky ohodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu

---

6.9. Vzdělávací zaměření: Sborový zpěv

6.9.1. Studijní zaměření – Sborový zpěv

Charakteristika sborového zpěvu

Sborový zpěv je kolektivní uměleckou činností dětí od 6-18 let. Rozvíjí v žácích přirozenou muzikálnost, zlepšuje vokální dovednosti a hudební paměť. Žáci se zde učí zodpovědnosti za společně provedené dílo, vnímat jeden druhého a vzájemně spolupracovat.

Učební plán

Vyučované předměty	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Týdenní dotace celkem	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Sborový zpěv je realizována ve skupině minimálně 6 žáků.*
- *Výuka předmětu Sborový zpěv probíhá ve skupinách sloučených ročníků I. a II. stupně.*

Ročníkové výstupy předmětu: Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žáci

- zopakují jednoduchá hlasová i dechová cvičení
- tóny tvoří s lehkostí, přirozeností, bez tlaku na změnu charakteru
- plynule deklamují texty písní

2. ročník

Žáci

- zazpívají písně v jednohlase s doprovodem klavíru
- reagují na základní dirigentská gesta (začátek, mezihry a konec skladby)

3. ročník

Žáci

- při zpěvu správně sedí i stojí, mají uvolněné držení hlavy i těla
- klidně dýchají
- tóny nasazují měkce s čistou intonací
- použijí svůj hlas v celém svém rozsahu bez tlaku na změnu charakteru
- s ohledem na své možnosti použijí hlavový tón

4. ročník

Žáci

- rozliší základní dynamiku a agogiku
- předvedou legatový zpěv
- zazpívají jednoduchý kánon
- zazpívají jednoduchý dvojhlas
- reagují na dirigentská gesta (začátek, mezihry, konec skladby, tempo, dynamika)

5. ročník

Žáci

- zazpívají obtížnější hlasová cvičení s ohledem na možné mutační změny
- praktikují volnou spodní čelist

6. ročník

Žáci

- použijí legatový zpěv
- vyjmenují základní zásady hlasové hygieny

7. ročník

Žáci

- ovládají základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, srozumitelně vyslovují
- zazpívají kultivovaným způsobem (v rozšířeném hlasovém rozsahu, podle svých možností i s vyrovnanými hlasovými rejstříky, se smyslem pro hudební frázi a kantilénu)
- čistě intonují svůj part ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem
- orientují se ve struktuře sborové partitury
- použijí větší rozsah dynamiky
- vhodně interpretují skladby nejrůznějších období
- s jistotou reagují na dirigentská gesta
- předvedou vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žáci

- interpretují cizojazyčné skladby

II. ročník

Žáci

- výrazem, mimikou vyjádří obsah jednotlivých skladeb

III. ročník

Žáci

- zazpívají vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu
- předvedou kultivovaný sborový zpěv (nasazení tónu v jakékoli dynamice, žeberně-brániční dýchání, zřetelná artikulace)

IV. ročník

Žáci

- udrží svou melodickou linku v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem.
- intonují z listu jednodušší skladby
- předvedou aktivní a zodpovědnou spolupráci s ostatními

6.10. Vyučovaný předmět: *Hudební nauka*

Poznámky – organizace výuky:

- *Výuka předmětu Hudební nauka je realizována ve skupině 5–20 žáků.*
- *Výuka předmětu Hudební nauka v dalších místech poskytovaného vzdělávání se organizuje dle prostorových podmínek a počtu žáků.*
- *Při počtu nejméně 5 žáků probíhá v ročníkově sloučených skupinách. Vyučující je povinen specifikovat vzdělávací obsah jednotlivých ročníků v kumulované skupině a vést věrohodný záznam o probíraném učivu v jednotlivých ročnících.*
- *Výuka předmětu Hudební nauka v dalších místech poskytovaného vzdělávání může být organizována formou konzultačních seminářů, jejichž součástí je prokazatelné samostudium žáka. Účastníci této formy jsou povinni před pololetní klasifikací prokázat své znalosti prostřednictvím zkušebního testu. Před výroční klasifikací musí absolvovat zkušební test a v rámci postupové zkoušky ze hry na hudební nástroj vykonat komisionální zkoušku z Hudební nauky. V případě, že žák je od postupové zkoušky osvobozen (prezentace školy na veřejnosti, přední umístění v soutěžích apod.), vykoná tuto zkoušku pouze formou zkušebního testu a pohovoru s vyučujícím studijního zaměření.*
- *Výuka předmětu Hudební nauka může být rozšířena o účast žáků na uměleckých produkcích, seminářích, kulturních zájezdech, besedách apod. O účasti žáků na těchto akcích musí být proveden záznam do třídní knihy – odpovídá učitel předmětu Hudební nauka nebo učitel příslušného studijního zaměření (zejména v dalších místech poskytovaného vzdělávání).*

- *Vyučující předmětu Hudební nauka průběžně ověřují i znalosti žáků, které získávají v předmětu Hudební výchova v základní škole.*

Charakteristika předmětu

Předmět Hudební nauka se vzájemně propojuje se znalostmi a dovednostmi z instrumentální nebo pěvecké výuky a vytváří tak komplexnější celek. Hudební nauka rozvíjí paměť, motorické schopnosti, koordinaci, emoční inteligenci, kreativitu, kooperaci ve skupinové práci, posiluje rozvoj umělecko-komunikativních, osobnostních, sociálních a společenských kompetencí žáka, a přispívá tak k celkovému estetickému a kulturnímu rozvoji jeho osobnosti. Výuka se skládá z vokálních, poslechových, instrumentálních a pohybových složek, které se vzájemně ovlivňují, kombinují a propojují. Součástí výuky jsou referáty, vlastní poslechové ukázky žáků, návštěvy a recenze koncertů.
Předmět Hudební nauka je vyučován v učebně, která je vybavena kvalitním počítačovým zařízením s připojením na internet, sluchátky, klávesnicemi k tvorbě v notačních programech, hudebními programy, TV a tabulí na fix. V učebně je dále k dispozici klavír, melodické a rytmické nástroje, koberec a relaxační polštářky.
Pestré vybavení učebny umožňuje realizaci nejmodernějších trendů výuky.

Ročníkové výstupy předmětu: Hudební nauka

1. ročník

Žák

- vyjmenuje hudební abecedu nahoru i dolů
- přečte a zapíše noty v houslovém klíči v rozsahu $c^1 – c^2$ do notové osnovy
- zapíše stupnici C dur, G dur, v dané stupnici označí půltóny a akord
- vysvětlí pojmy: zvuk, tón, notová osnova, houslový klíč, hodnoty not a pomlk (celá, půlová, čtvrťová, osminová), takt, taktová čára, půltón, celý tón, staccato, legato, andante, moderato, allegro, repetice, trojzvuk, posuvky – křížek, znaménko b, odrážka, základní dynamická označení – p, mf, f, prima volta, sekunda volta, crescendo, decrescendo
- reprodukuje krátké rytmické úryvky v 2/4 taktu
- zazpívá jednoduché písně v rozsahu oktávy
- při poslechu rozliší charakter skladby
- hraje jednoduchý doprovod k písním na rytmické a melodické nástroje
- pojmenuje základní hudební nástroje

2. ročník

Žák

- přečte a zapíše noty do notové osnovy v houslovém klíči v rozsahu g – c^3 a v basovém klíči v rozsahu c malé – c1
- vyjmenuje a zapíše durové stupnice do 4 křížků a do 4 béček
- reprodukuje krátké rytmické úryvky ve 3/4 a 4/4 taktu

- vysvětlí pojmy: basový klíč, nota šestnáctinová, nota čtvrťová s tečkou, nota půlová s tečkou, akcent, interval, tříosminový takt, ritardando, accelerando, presto, dynamická označení: pp – ff
- vyjmenuje a zapíše základní intervaly – prima – kvinta
- při poslechu rozliší durovou a mollovou tóninu
- podle obrázku zařadí hudební nástroj k základnímu dělení (strunné, dechové, bicí)
- předvede dirigentské gesto 2/4 taktu
- improvizuje doprovod k písním na rytmické a melodické nástroje

3. ročník

Žák

- přečte a zapíše noty do notové osnovy v houslovém klíči v rozsahu c – c^4 a v basovém klíči v rozsahu G – c^1 do notové osnovy napíše v předznamenání všechny křížky a béčka v houslovém klíči
- vyjmenuje a zapíše mollové stupnice do 4 křížků a do 4 béček, k dané stupnici vytvoří tónický kvintakord s obraty
- při poslechu rozliší aiolskou, harmonickou a melodickou stupnici
- vytvoří a zapíše základní intervaly – prima – oktáva
- reprodukuje krátké rytmické úryvky v 3/8 taktu
- vysvětlí pojmy: tónika, subdominanta, dominanta, tónický kvintakord s obraty, intervaly čisté a velké, mollové stupnice – aiolská, harmonická, melodická, ligatura, stupnice stejnojmenné a paralelní, koruna, transpozice, cantabile, dolce, espressivo, meno
- podle sluchu pojmenuje nástroj a zařadí jej dle základního dělení hudebních nástrojů (strunné, dechové, bicí)
- při poslechu určí hudebně výrazové prostředky skladby (dynamiku, tempo, rytmus, melodii)
- vyjmenuje základní hudební díla B. Smetany a A. Dvořáka
- předvede dirigentské gesto 3/4 taktu

4. ročník

Žák

- přečte a zapíše noty do notové osnovy v houslovém klíči v rozsahu c – c5 a v basovém klíči v rozsahu C – c^1 do notové osnovy
- zapíše durové a mollové stupnice do 5 křížků a 5 béček, k dané stupnici vytvoří tónický kvintakord s obraty
- podle sluchu určí základní intervaly – prima – kvinta a rozliší durový a mollový kvintakord
- vyjmenuje základní melodické ozdoby (příraz, skupinka, trylek, obal)
- vysvětlí nejdůležitější tempová a přednesová označení
- definuje pojmy: dvojitý křížek, dvojité béčko, enharmonická záměna, takty jednoduché a složené, kompletní dělení hudebních nástrojů, píseň lidová a umělá, triola, synkopa, hlavní kvintakordy, dominantní septakord
- vyjmenuje základní hudební díla G. F. Händela, J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. v. Beethovena
- předvede dirigentské gesto 4/4 taktu

- vysvětlí rozdíl mezi komorním souborem a orchestrem

5. ročník

Žák

- orientuje se v jednoduchém notovém zápise hudebního díla, popíše nejdůležitější hudební pojmy, označení, názvosloví a realizuje jej
- přečte a zapíše durové a mollové stupnice do 7 křížků a 7 béček, k dané stupnici vytvoří tónický kvintakord s obraty
- pomocí sluchu určí základní intervaly prima – oktáva, rozliší durový a mollový kvintakord s obraty
- rytmicky a intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, zapíše krátký hudební úryvek v rozsahu dvou až tří taktů
- vytvoří vlastní jednoduché melodické a rytmické útvary – předehry, mezihry a dohry
- dle svých hlasových dispozic transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- na základě zkušeností z hlavního oboru vytvoří pomocí harmonických funkcí jednoduchý doprovod
- vyjmenuje druhy orchestrů, základních uskupení komorní hudby, určí dělení hlasů a hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je
- popíše základní výstavbu skladeb, orientuje se v jednoduchých hudebních formách – dvoudílná a třídílná písňová forma, rondo
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích: sonáta, symfonie, opera
- na základě svých schopností a zkušeností vyjádří své názory na znějící hudbu a zdůvodní je
- vyjmenuje základní slohová období od baroka po 20. století, jejich hlavní představitele a hudební formy. Chápe souvislosti hudebního vývoje a rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých obdobích
- definuje pojmy: kvintakordy hlavní a vedlejší, intervaly základní a odvozené, tetrachord, obraty dominantního septakordu, konsonance, disonance, motiv a téma, polyfonie, homofonie
- propojí teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení a v praxi jej využije pro svůj obor

---

6.11. Vyučovaný předmět: Kolektivní interpretace

Charakteristika předmětu

Kolektivní interpretace je zařazena do skupiny povinných předmětů, které musí v průběhu vzdělávání absolvovat každý žák hudebního oboru. Povinné vzdělávání je zahájeno ve 4. ročníku I. stupně základního vzdělávání a je ukončeno v rámci absolutoria v 7. ročníku I. stupně. V případě, že žák pokračuje ve vzdělávání ve II. stupni základního studia, je tento předmět rovněž nastaven jako předmět povinný a žák jej musí navštěvovat v rozsahu stanoveném příslušným studijním zaměřením. Jednotlivé specializace a profilace studijního obsahu předmětu Kolektivní interpretace jsou stanoveny v následujících kapitolách ŠVP – Volitelné **předměty povinné:** Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra, Pěvecký sbor, Komorní zpěv a Interpretační seminář.

Naše škola se cíleně zaměřuje na rozvoj základních osobnostních kompetencí v oblasti verbální i neverbální umělecké komunikace, osobnostně sociálních projevů a celkové kulturní gramotnosti. Z tohoto důvodu umožňujeme talentovaným žákům navštěvovat výuku předmětu **Kolektivní interpretace** již od 1. ročníku základního studia I. stupně – Volitelné **předměty nepovinné.** Ročníkové výstupy **volitelně nepovinného předmětu** jsou stanoveny v rozsahu výstupů 4. ročníku základního studia. Vyučující je povinen respektovat u žáků 1. až 3. ročníků míru jejich vyspělosti a stanovit jim úkony, které korespondují s jejich znalostmi a získanými dovednosti. Dále je pak povinen pravidelně informovat učitele studijního zaměření o míře pokroků, které při vzděláváni tito žáci dosahují.

Cílem vzdělávání žáků v předmětu Kolektivní interpretace je nejen docílit získání návyků pro praktickou kolektivní uměleckou činnost, ale především systematicky upevňovat jejich psychickou zdatnost při skupinových veřejných prezentacích, získávat potřebné dovednosti v kolektivní umělecké komunikaci, posilovat pozitivně laděnou kritičnost k vlastní práci, učit se ohleduplnosti ke svým uměleckým partnerům a v praxi uplatňovat návyky, vedoucí k rozvoji zdravého a společensky prospěšného sebevědomí.

Poznámky – souhrn

- *Výuka předmětu Kolektivní interpretace je realizována formou hry v instrumentálních sdruženích (Komorní hra, Souborová hra, Orchestrální hra), Komorním zpěvu, Pěveckém sboru a Interpretačním semináři.*
- *O formě způsobu plnění předmětu Kolektivní interpretace rozhoduje ředitel školy dle zájmu a potřeb školy.*
- *Organizace výuky je obsažena v jednotlivých ročníkových výstupech vyučované formy.*

6.11.1. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Komorní hra*

Organizace výuky

- *Forma výuky Komorní hra je realizována v kolektivu 2–9 žáků.*
- *Forma výuky Komorní hra probíhá ve sloučených ročnících I. a II. stupně.*

Charakteristika formy výuky

Komorní hra nabízí žákům nové možnosti uplatnění svých schopností a dovedností získaných během studia sólového nástroje a přispívá k jejich dalšímu uměleckému růstu. Žáci zde prohlubují harmonické cítění, pohotové čtení not a schopnost hry z listu. Komorní hra probouzí u dětí pocit zodpovědnosti za výsledek společného díla, schopnost empatie a je příležitostí k seberealizaci a poznání pocitu vlastní hodnoty.

Ročníkové výstupy předmětu: Komorní hra

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět **nepovinný**

1. až 3. ročník

Žák

- *naladí svůj nástroj s pomocí učitele*
- *hraje party se spolužáky na jiný nástroj*
- *podílí se společně na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby*
- *uplatní znalosti a přípravu z individuálních hodin, které odpovídají požadavkům ŠVP příslušného ročníku*

Volitelný předmět – **povinný**

4. ročník

Žák

- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- hraje party se spolužáky na jiný nástroj
- podílí se společně na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- uplatní znalosti a přípravu z individuálních hodin

5. ročník

Žák

- zdokonalí a uplatní schopnost spolupráce v kolektivu
- naladí svůj nástroj
- reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)´

6. ročník

Žák

- uplatní mimo čtení notového zápisu i dynamických znamének, tempových a přednesových označení a podle nich dotváří výslednou zvukovou podobu skladby
- vnímají zvuk celého souboru

7. ročník

Žák

- spoluvytváří kompaktnost a celkový dojem skladby
- dodržuje obsah skladby

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- dodržuje a spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- ladí s jinými nástroji

II. ročník

Žák

- orientuje se v partech
- přizpůsobuje svůj výkon spoluhráčům /rytmus, dynamika, celkový přednes/

III. ročník

Žák

- dokáže svým kvalitním projevem ovlivnit kvalitu komorního seskupení
- intonuje ve vztahu k ostatním spoluhráčům

IV. ročník

Žák

- vystihne správnou náladu skladby
- zhodnotí svůj výkon, výkon spoluhráčů

6.11.2. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Souborová hra*

Organizace výuky

- *Forma výuky Souborová hra je realizována v kolektivu 6 žáků.*
- *Forma výuky Souborová hra probíhá ve sloučených ročnících I. a II. stupně.*

Charakteristika formy výuky

Souborová hra nabízí žákům nové možnosti uplatnění svých schopností a dovedností získaných během studia sólového nástroje a přispívá k jejich dalšímu uměleckému růstu. Žáci zde prohlubují harmonické cítění, pohotové čtení not a schopnost hry z listu. Souborová hra probouzí u dětí pocit zodpovědnosti za výsledek společného díla, schopnost empatie a je příležitostí k seberealizaci a poznání pocitu vlastní hodnoty.

Ročníkové výstupy předmětu: Souborová hra
Základní studium I. stupně

Volitelný předmět **nepovinný**

1. až 3. ročník

Žák

- *naladí svůj nástroj s pomocí učitele*
- *připraví si part na zkoušku souboru*
- *v rámci svých dovedností hraje party se spolužáky na jiný nástroj*
- *uplatní schopnost spolupráce v kolektivu*
- *podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby*
- *reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.) orientuje se v partech – coda, repetice, segňo…*
- *nachází nové možnosti v hudebním projevu*
- *vnímá zvuk celého souboru*
- *uplatní znalosti a přípravu z individuální výuky, které odpovídají požadavkům ŠVP příslušného ročníku*

Volitelný předmět **povinný**

4. ročník

Žák

- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- připraví si part na zkoušku souboru
- hraje party se spolužáky na jiný nástroj
- uplatní schopnost spolupráce v kolektivu
- podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- reaguje na gesta vedoucího hráče (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.) orientuje se v partech – coda, repetice, segňo…
- nachází nové možnosti v hudebním projevu
- vnímá zvuk celého souboru

5. ročník

Žák

- naladí svůj nástroj bez pomoci učitele, pod jeho kontrolou
- reaguje na změnu dynamických znamének, tempových a přednesových označení a podle nich dotváří výslednou zvukovou podobu skladby
- nadechuje se správně, při hře v sekci, aby nenarušoval správné frázování či melodickou linku
- rozvine schopnost spolupráce v kolektivu
- udrží správné tempo svého partu, nevybočuje z tempa

6. ročník

Žák

- naladí svůj nástroj
- reaguje na gesta vedoucího souboru (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)
- charakterizuje styl hudby, kterou hraje
- přizpůsobí se dynamicky a tempově v sekci – frázování v akordech, či v melodických linkách
- doladí se k ostatním spoluhráčům
- dbá na maximální přípravu do orchestru

7. ročník

Žák

- dodržuje a spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- hraje správně rytmicky různé žánry – styly hudby
- přizpůsobí se pokynům vedoucího orchestru
- naladí se v sekci
- připraví si svůj hudební nástroj k výkonu na zkoušce nebo na produkci
- rozvine svůj zájem o více hudebních žánrů s pomocí vedoucího orchestru
- reaguje na chybu, objasní, kde se chyba stala
- prezentuje se na soutěžích orchestrů základních uměleckých škol

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- předvede na nástroj lehčí sólo
- spoluvytváří kompaktnost a celkový dojem skladby
- dodržuje obsah skladby
- dodržuje a spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- ladí s jinými nástroji
- orientuje se v partech
- přizpůsobuje svůj výkon spoluhráčům /rytmus, dynamika, celkový přednes/

II. ročník

Žák

- ladí s ostatními spoluhráči
- vnímá zvuk celého orchestru
- dodržuje obsah skladby
- reaguje automaticky na změny temp podle vedoucího orchestru – dirigenta

III. ročník

Žák

- podpoří svým správným uměleckým přístupem v orchestru mladší hráče – příprava partů, naladění nástroje apod...

- předvede rytmicky nenáročné sólo na svůj nástroj
- vystihne správnou náladu skladby
- zhodnotí svůj výkon, výkon spoluhráčů

IV. ročník

Žák

- zhodnotí svůj výkon, výkon spoluhráčů, celkový výkon orchestru
- improvizuje podle harmonie nebo podle vypsané improvizace
- podílí se na kvalitě projevu a celkového zvuku s vedoucím souboru – učitelem
- vyjádří svůj názor na provedení skladby – tempo, dynamika, sound – zvuk, kvalita projevu – jakou by měla, či mohla mít náladu.
- předvede kvalitní sólo se souborem

6.11.3. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Orchestrální hra*

Organizace výuky

- *Forma výuky Orchestrální hra je organizována ve sloučených ročnících I. a II. stupně.*

- *Forma výuky Orchestrální hra je realizována v kolektivu nejméně 10 žáků.*
- *Maximální počet žáků není určen a je závislý na možnostech školy, jejich potřebách a žánrové profilaci orchestru.*
- *Výuka orchestrální hry může být, v případě potřeby, propojena s výukou sborového či komorního zpěvu.*

Charakteristika formy výuky

Orchestrální hra nabízí žákům nové možnosti uplatnění svých schopností a dovedností získaných během studia sólového nástroje a přispívá k jejich dalšímu uměleckému růstu. Žáci zde prohlubují harmonické cítění, pohotové čtení not a schopnost hry z listu. Orchestrální hra probouzí u dětí pocit zodpovědnosti za výsledek společného díla, schopnost empatie a je příležitostí k seberealizaci a poznání pocitu vlastní hodnoty.

Ročníkové výstupy předmětu: Orchestrální hra

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět **nepovinný**

1. až 3. ročník

Žák

- *naladí svůj nástroj s pomocí učitele*
- *připraví part na zkoušku orchestru*
- *hraje party se spolužáky na jiný nástroj*
- *rozvine schopnost spolupráce v kolektivu*

- *podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby*
- *udrží správné tempo svého partu, nevybočuje z tempa*
- *nachází nové možnosti v hudebním projevu*
- *pozná nové hudební žánry – styly*
- *uplatní znalosti a dovednosti z individuální výuky, které odpovídají požadavkům ŠVP příslušného ročníku*

Volitelný předmět **povinný**

4. ročník

Žák

- naladí svůj nástroj s pomocí učitele
- připraví part na zkoušku souboru
- hraje party se spolužáky na jiný nástroj
- rozvine schopnost spolupráce v kolektivu
- podílí se na tvorbě dynamiky a vyjádření obsahu skladby
- udrží správné tempo svého partu, nevybočuje z tempa

- nachází nové možnosti v hudebním projevu
- pozná nové hudební žánry – styly

5. ročník

Žák

- naladí svůj nástroj bez pomoci učitele, pod jeho kontrolou
- orientuje se v partech – coda, repetice, segňo…
- reaguje na gesta vedoucího souboru (nástupy, odsazení, ukončení frází i celé skladby, udání tempa aj.)
- nadechuje se správně, při hře v sekci, aby nenarušoval správné frázování či melodickou linku
- charakterizuje styl hudby, kterou hraje
- přizpůsobí se dynamicky a tempově v sekci – frázování v akordech, či v melodických linkách
- reaguje na chybu, objasní, kde se chyba stala
- dbá na maximální přípravu do orchestru
- prezentuje se na soutěžích orchestrů základních uměleckých škol

6. ročník

Žák

- předvede sólo na svůj nástroj, v rámci svých možností
- reaguje na změnu dynamických znamének, tempových a přednesových označení a podle nich dotváří výslednou zvukovou podobu skladby
- naladí svůj nástroj bez učitele
- dodržuje maximální přípravu do orchestru
- posoudí kvalitu orchestru po produkci – koncertě

- porovná v svůj výkon a výkon spoluhráčů
- připraví si lehčí sólo

7. ročník

Žák

- vnímá zvuk celého orchestru
- dodržuje obsah skladby
- reaguje automaticky na změny temp podle vedoucího orchestru – dirigenta
- přizpůsobí hlasitost svého hraní v sekci, aby nevyčníval, nebo nebyl slyšet – aby byl akord nástrojů dynamicky vyrovnaný
- podpoří svým správným uměleckým přístupem v orchestru mladší hráče – příprava partů, naladění nástroje apod...
- předvede středně lehké – rytmicky nenáročné sólo na svůj nástroj

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- dodržuje a spolehlivě interpretuje svůj vlastní part
- doladí se k ostatním spoluhráčům
- hraje správně rytmicky různé žánry – styly hudby
- přizpůsobí se pokynům vedoucího orchestru
- naladí se v sekci
- připraví si svůj hudební nástroj k výkonu na zkoušce nebo na produkci
- rozvine svůj zájem o více hudebních žánrů s pomocí vedoucího orchestru

II. ročník

Žák

- předvede sólo podle svých možností
- upozorní spoluhráče na chybu, pokud ji on nezaregistruje
- přizpůsobuje svůj výkon spoluhráčům /rytmus, dynamika, celkový přednes/
- transponuje dechový nástroj in B – do in C
- poradí mladším hráčům v orchestru – orientace v partech v sekci při zkoušce, pomůže i při produkci….
- ukáže kvalitní výkon středně lehkých skladeb při produkci – v nenáročném aranžmá a v tónovém rozsahu na svůj nástroj svého ročníku

III. ročník

Žák

- ladí s ostatními spoluhráči
- vystihne správnou náladu skladby

- proměňuje svůj vztah k hudbě s profesionálním cítěním – kvalitní individuální příprava na hudební nástroj, pravidelná návštěva zkoušek, řízení se pokynů vedoucího orchestru, kvalita hudebního projevu apod…
- transponuje dechový nástroj in B do do in C a do in D
- hraje kvalitně ze značek na klávesový nástroj a kytaru, elektrickou kytaru
- obohacuje při hře na kytaru a na keyboard zvuk orchestru změnami registrů – u kytar čistý nebo zkreslený, u keyboardu – klavír, organs, strings apod…
- předvede sólo v rámci svých možností s orchestrem

IV. ročník

Žák

- obohacuje soubor, pokud je talentovaný, svým hudebním projevem - např. v sólovém projevu, je vedoucím sekce apod.
- dokáže, pokud je vnímavý, komunikativní a talentovaný, zastoupit na zkoušce vedoucího orchestru – po dohodě a proškolení vedoucího orchestru – učitele
- zhodnotí svůj výkon, výkon spoluhráčů, celkový výkon orchestru
- improvizuje podle harmonie nebo podle vypsané improvizace

- podílí se na kvalitě projevu a celkového zvuku s vedoucím orchestru – učitelem, dirigentem
- vyjádří svůj názor na provedení skladby – tempo, dynamika, sound – zvuk, kvalita projevu – jakou by měla, či mohla mít náladu……
- předvede kvalitní sólo s orchestrem

6.11.4. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Sborový zpěv*

Organizace výuky

- *Forma výuky Sborový zpěv je organizována ve sloučených ročnících I. a II. stupně.*
- *Forma výuky Sborový zpěv je realizována v kolektivu nejméně 6 žáků.*
- *Maximální počet žáků není určen a je závislý na možnostech školy, jejich potřebách a žánrové profilaci pěveckého sboru.*
- *Výuka sborového zpěvu může být, v případě potřeby, propojena s výukou instrumentálních seskupení – orchestrální, souborová či komorní hra.*

Charakteristika formy výuky

Pěvecký sbor je kolektivním předmětem, v němž žáci dále rozvíjejí svůj individuální hlasový potenciál, prohlubují správné pěvecké návyky a hudební cítění. Jsou vedeni k zodpovědnosti za společně provedené dílo, ke spolupráci s ostatními dětmi, rozvíjejí schopnost reagovat jeden na druhého i na gesta sbormistra.

Ročníkové výstupy předmětu: Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět **nepovinný**

1. až 3. ročník

Žáci

- *klidně dýchají*
- *při zpěvu správně sedí i stojí, mají uvolněné držení hlavy i těla rozliší základní dynamiku a agogiku*
- *předvedou legatový zpěv*
- *zazpívají jednoduchý kánon*
- *uplatní znalosti a dovednosti z individuální výuky, které odpovídají požadavkům ŠVP příslušného ročníku*

Volitelný předmět **povinný**

4. ročník

Žáci

- klidně dýchají
- při zpěvu správně sedí i stojí, mají uvolněné držení hlavy i těla rozliší základní dynamiku a agogiku
- předvedou legatový zpěv
- zazpívají jednoduchý kánon

5. ročník

Žáci

- zazpívají jednoduchý dvojhlas
- praktikují volnou spodní čelist
- použijí legatový zpěv
- reagují na dirigentská gesta (začátek, mezihry, konec skladby, tempo, dynamika)

6. ročník

Žáci

- zazpívají obtížnější hlasová cvičení s ohledem na možné mutační změny
- vyjmenují základní zásady hlasové hygieny
- zazpívají dvojhlasé či vícehlasé skladby zpaměti

7. ročník

Žáci

- ovládají základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, srozumitelně vyslovují
- zazpívají kultivovaným způsobem (v rozšířeném hlasovém rozsahu, podle svých možností i s vyrovnanými hlasovými rejstříky, se smyslem pro hudební frázi a kantilénu)
- čistě intonují svůj part ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem
- orientují se ve struktuře sborové partitury
- použijí větší rozsah dynamiky
- vhodně interpretují skladby nejrůznějších období
- s jistotou reagují na dirigentská gesta
- předvedou vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žáci

- výrazem, mimikou vyjádří obsah jednotlivých skladeb

II. ročník

Žáci

- interpretují cizojazyčné skladby

III. ročník

Žáci

- zazpívají vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu
- předvedou kultivovaný sborový zpěv (nasazení tónu v jakékoli dynamice, žeberně-brániční dýchání, zřetelná artikulace)

IV. ročník

Žáci

- udrží svou melodickou linku v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem.
- intonují z listu jednodušší skladby
- předvedou aktivní a zodpovědnou spolupráci s ostatními

6.11.5. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Komorní zpěv*

Organizace výuky

- *Forma výuky Komorní zpěv je organizována ve sloučených ročnících I. a II. stupně.*
- *Forma výuky Komorní zpěv je realizována v kolektivu nejméně 2–9 žáků.*
- *Maximální počet žáků není určen a je závislý na možnostech školy, jejich potřebách a žánrové profilaci komorního pěveckého seskupení.*
- *Výuka komorního zpěvu může být, v případě potřeby, propojena s výukou instrumentálních seskupení – orchestrální, souborová či komorní hra.*

Charakteristika formy výuky

Komorní zpěv je skupinovou činností. Žáci zde upevňují své vokální dovednosti, zdokonalují hudební cítění i správnou intonaci při zpěvu skladeb a capella či při zpěvu vícehlasých skladeb s instrumentálním doprovodem. Komorní zpěv poskytuje radost, nové poznatky a zkušenosti ze společně provedeného díla.

Ročníkové výstupy předmětu: Komorní zpěv

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět **nepovinný**

1. až 3. ročník

Žáci

- *klidně dýchají*
- *správně a uvolněně drží tělo při zpěvu*
- *rozliší základní dynamiku a agogiku dané skladby*
- *zvládají intonačně čistý jednohlasý zpěv*
- *uplatní znalosti a dovednosti z individuální výuky, které odpovídají požadavkům ŠVP příslušného ročníku*

Volitelný předmět **povinný**

4. ročník

Žáci

- klidně dýchají
- správně a uvolněně drží tělo při zpěvu
- rozliší základní dynamiku a agogiku dané skladby
- zvládají intonačně čistý jednohlasý zpěv

5. ročník

Žáci

- udrží svůj hlas při zpěvu kánonu
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlase

6. ročník

Žáci

- zazpívají dvojhlasé či vícehlasé skladby zpaměti
- dodržují dynamiku i agogiku dané skladby

7. ročník

Žáci

- ovládají základy dechové techniky, měkké nasazení tónu, srozumitelně vyslovují
- zazpívají kultivovaným způsobem (v rozšířeném hlasovém rozsahu, podle svých možností i s vyrovnanými hlasovými rejstříky, se smyslem pro hudební frázi a kantilénu)
- čistě intonují svůj part ve vícehlasých skladbách s instrumentálním doprovodem
- použijí legatový zpěv
- orientují se ve struktuře vícehlasých skladeb

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žáci

- použijí větší rozsah dynamiky
- výrazem, mimikou, případně gesty vyjádří obsah jednotlivých skladeb

II. ročník

Žáci

- udrží svou melodickou linku v obtížnějším dvojhlase či vícehlase
- předvedou aktivní a zodpovědnou spolupráci s ostatními

III. ročník

Žáci

- udrží svou melodickou linku ve skladbách a capella
- interpretují cizojazyčné skladby

IV. ročník

Žáci

- předvedou intonačně čistý zpěv, měkké nasazení tónu, techniku frázování, dechovou techniku, srozumitelně vyslovují
- předvedou vyváženost jednotlivých hlasů
- použijí vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- rozliší žánrovou a stylovou rozdílnost skladeb

6.11.6. Vyučovaná forma předmětu Kolektivní interpretace: *Instrumentační seminář*

Organizace výuky

- *Forma výuky Instrumentační seminář je organizována ve sloučených ročnících I. a II. stupně.*
- *Forma výuky Instrumentační seminář je realizována v kolektivu 5–20 žáků.*
- *Výuka předmětu Instrumentační seminář může být rozšířena o účast žáků na uměleckých produkcích, seminářích, kulturních zájezdech, besedách apod. O účasti žáků na těchto akcích musí být proveden záznam do třídní knihy – odpovídá učitel předmětu Instrumentační*

<u>seminář</u> nebo učitel příslušného studijního zaměření (zejména v dalších místech poskytovaného vzdělávání).

Charakteristika formy výuky

Interpretační seminář je kolektivním předmětem, v němž si žáci vytváří vlastní názor na interpretaci, učí se kriticky hodnotit výkon interpreta jak po stránce technické, tak obsahové a při společné diskuzi vyjádří a obhájí svůj názor.

<u>Ročníkové výstupy předmětu</u>: Instrumentační seminář

Základní studium I. stupně

Volitelný předmět **<u>nepovinný</u>**

<u>1. až 3. ročník</u>

Žák

- *je seznamován s nahrávkami významných interpretů*
- *je seznamován s díly vybraných autorů skladeb, určených pro nejmladší posluchače*
- *je seznamován se základními návyky a chováním posluchačů při hudebních produkcích*

Volitelný předmět **<u>povinný</u>**

4. ročník

Žák

- seznámí se s nahrávkami významných interpretů
- seznámí se s významnými díly vybraných skladatelů

5. ročník

Žák

- rozšíří si vědomosti o vybraných skladbách, skladatelích i druzích skladeb

6. ročník

Žák

- vyjmenuje příklady stěžejních skladeb významných českých i světových skladatelů

7. ročník

Žák

- dokáže soustředěně vnímat hudební díla

- vyjádří slovně základní charakteristiku díla

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák

- rozezná skladby různých stylových období

II. ročník

Žák

- při společné diskusi vyjádří vlastní názor na interpretaci

III. ročník

Žák

- interpretuje vlastní názor formou recenze navštíveného koncertu

IV. ročník

Žák

- kriticky zhodnotí a porovná analyzované hudební dokumenty a nahrávky
- formuluje své názory na interpretaci

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím aktivní, poučené výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka jako uměleckého prostředku komunikace. Studium ve výtvarném oboru nabízí vedle nových možností vyjádření i témata na základě vnímání okolního světa, umožňuje adekvátně reagovat výtvarnými prostředky, dává ucelený přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění.

Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické cítění a tvořivost. Výtvarný projev je ovlivněn řadou schopností, jejichž rozvíjení se promítá do utváření osobnosti žáka. S jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem se vyvíjejí výtvarné formy, které užívá a které ho obohacují. Základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné. Žák se učí pojmenovávat a porovnávat výtvarné znaky a prvky výtvarného jazyka, s nimi i svoje pocity, postřehy a myšlenky. Navazuje a prohlubuje výtvarné vztahy, reflektuje názory druhých, respektuje odlišný výtvarný projev. Dokáže intuitivně a posléze vědomě používat výtvarný jazyk, materiály a nástroje. Porozumění výtvarnému jazyku, včetně jeho aplikací ve výtvarném umění, pomáhá nalézat celoživotní vztah k výtvarné kultuře.

V oblasti Výtvarná tvorba je žákovi umožněno prostřednictvím tvořivého výtvarného myšlení uplatňovat ve vlastním výtvarném projevu vizuálně vnímatelné znaky. Žák získává vztah k materiálům, nástrojům a osvojuje si základní výtvarné techniky, postupy a dovednosti.

V oblasti Recepce a reflexe výtvarného umění je žákovi umožněno objevovat v okolním světě a v uměleckém díle vizuálně vnímatelné znaky, analyzovat náměty a výtvarné problémy s nimi spojené. Žák se seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění, uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách a s využitím výtvarného jazyka v umělecké i mimoumělecké oblasti.

V předmětu označeném jako **„Plošná tvorba“** se žáci učí především malovat, kreslit a vytvářet grafiku. V průběhu studia se však setkávají i s dalšími „plošnými“ technikami jako je počítačová grafika, koláž apod.

„**Prostorová tvorba a grafika**“ zahrnuje práci s hlínou, vytváření objektů z různých materiálů, drátkování, prostorovou práci s papírem apod.

Vzdělávací obsah zaměření na grafickou tvorbu poskytuje žákům získat přehled a dovednosti k práci se základními klasickými technikami i technikami, které jsou propojeny s elektronickým zpracováním a fotografií. Jednotlivé činnosti jsou nastaveny tak, aby u žáků fixovaly především schopnosti, návyky a manuální dovednosti potřebné pro prostorovou orientaci na výtvarné ploše, k upravování fotografií, kreslení v grafických programech, tvoření propagačních materiálů apod.

Záměrem praktické výuky ve výše uvedených předmětech je i poskytnout žákům potřebné množství teoretických znalostí z oblasti výtvarné tvorby a kulturních dějin. Osnova vzdělávacích mechanismů teoretických disciplín je nastavena tak, aby byl u žáků rozvíjen pozitivní vztah k růstu intelektu, kulturní gramotnosti a k rozvoji základních sociálně-kulturních kompetencí, kompetencí k učení, samostudiu a zájmu o kulturně-společenské dění.

7.1. PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Charakteristika přípravného studia

Do přípravného studia I. stupně výtvarného oboru jsou přijímáni žáci od 5 let věku. Délka vzdělávání je stanovena dna roky. Obsahová složka výuky je zaměřena na získání základních výtvarných dovedností, které žák později využije při vzdělávání na I. stupni základního studia. Žák se v průběhu dvou let orientuje v paletě barev, s jednoduchými výtvarnými technikami, naučí se orientovat v prostoru a postupně se naučí usměrňovat svou fantazii při rozvržení prostoru pro výtvarné činnosti. Výuka je realizována prostřednictvím simulovaných hraných situací, částečným napodobováním a vzorovými výstupy pedagoga.

Do přípravného studia výtvarného oboru II. stupně mohou být žáci přijímáni od 13 let. Délka vzdělávání je 1 rok. Obsahová složka výuky je zaměřena na kultivaci výtvarných dovedností, které žák získal ve výtvarné výchově na základní škole nebo v zájmovém výtvarném kroužku.

Přípravné studium k I. stupni

Učební plán – tabulace týdenních hodinových lekcí vyučovaných předmětů

	Ročník / týdenní hodinová dotace	**Ročník /** týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Výtvarné vyjadřování	1	1
Celkem	**1**	**1**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Výtvarné vyjadřování je organizována ve skupině 5–15 žáků.*
- *Výuka může probíhat ve sloučených skupinách 1. a 2. ročníku.*
- *Při výuce sloučených ročníků musí pedagog vzdělávací obsah výukové lekce průkazným způsobem rozčlenit dle jednotlivých ročníků – záznam v třídní knize.*
  V případě naléhavé potřeby lze žáky přípravného studia zařadit do skupiny žáků 1. - 3. ročníku základního studia, a to za předpokladu, že vyučující dodrží obsah výuky stanovené v ŠVP.

Přípravné studium k II. stupni

Učební plán – tabulace týdenních hodinových lekcí vyučovaných předmětů

	Ročník / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník
Výtvarné vyjadřování	1
Celkem	**1**

Poznámky:

- *Výuka předmětu Výtvarné vyjadřování je organizována ve skupině 5–15 žáků.*
- *Výuka může být organizována ve spojených ročních se žáky I. stupně.*

Ročníkové výstupy vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

Vyučovaný předmět: **Výtvarné vyjadřování**

1. - 2. ročník

Žák

- pojmenuje a rozliší základní výtvarné techniky, zachází se základními výtvarnými materiály a nástroji (pozoruje stopy nástrojů, správně použije nástroje)
- definuje základní barvy a namíchá barvy sekundární
- vhodně umístí prvky do formátu a pomocí her se seznamuje s novými formami výtvarného vyjadřování (přetváření nálezů, výstavba nových prostředí)
- dbá na uvolněnou ruku a správné držení tužky (pomocí linií a jednoduchých tvarů např. klubíček, základních geometrických tvarů a lehké kresby)
- předvede cit pro barvy, jejich zapouštěním a mícháním, pomocí vodových barev, pastelů vybarví celé plochy
- ztvární základy grafiky pomocí jednoduché frotáže
- vytrhá tvary z papíru, lepí, manipuluje s nůžkami (sestaví obrázky lepením, udrží čistotu při práci), tvaruje z papíru (sestaví a stáčí)
- modeluje jednoduché tvary z hlíny nebo plastelíny

Ročníkové výstupy vyučovaných předmětů přípravného studia II. stupně

Vyučovaný předmět: **Výtvarné vyjadřování**

I. ročník

Žák

- pojmenuje a rozliší základní výtvarné techniky, zachází se základními výtvarnými materiály a nástroji (pozoruje stopy nástrojů, správně použije nástroje)
- definuje základní barvy a namíchá barvy sekundární
- vhodně umístí prvky do formátu a seznamuje se s novými formami výtvarného vyjadřování (přetváření nálezů, výstavba nových prostředí)
- dbá na správné držení výtvarných nástrojů (pomocí linií a jednoduchých tvarů např. klubíček, základních geometrických tvarů a lehké kresby)
- vytrhá tvary z papíru, lepí, manipuluje s nůžkami (sestaví obrázky lepením, udrží čistotu při práci), tvaruje z papíru (sestaví a stáčí)
- dokáže vytvořit jednoduchou koláž
- dokáže vytvořit jednoduchý prostorový artefakt z různých materiálů
- modeluje jednoduché tvary z hlíny nebo plastelíny

Základní studium

7.2. Vzdělávací zaměření – Výtvarná tvorba

Souhrnný učební plán I. a II. stupně základního studia - tabulace

	I. stupeň							II. stupeň			
Vyučované předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Plošná tvorba	1	2	2	1	1	1	1	1	1	-	-
Prostorová tvorba a grafika	1	1	1	2	2	2	2	2	2	-	-
Volná tvorba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
Týdenní dotace celkem	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**

Poznámky:

- *Výuka všech povinných předmětů se organizuje ve skupině 5–15 žáků.*
- *Výuka může probíhat v ročníkově sloučených skupinách.*
- *Výuka může být organizovaná společně pro žáky I. a II. stupně základního studia.*
- *Výuka všech povinných předmětů probíhá v jednom vyučovacím bloku.*
- *Teoretická část studijního zaměření je součástí vzdělávací nabídky jednotlivých předmětů.*

Ročníkové výstupy vyučovaných předmětů základního studia I. stupně

7.2.1. *Studijní zaměření – Plošná* tvorba I. stupeň

Vyučovaný předmět: **Plošná tvorba**

Ročníkové výstupy

1. ročník

Žák

- kreslí tužkou, tuší, mastným pastelem, maluje temperovými barvami
- vědomě použije základní vyjadřovací prostředky plošné tvorby (linie, barva, tvar, kompozice), zobrazí svoji myšlenku
- vzorně pečuje o své pomůcky (ořezané tužky, omyté štětce)
- vhodně se obléká (plášť, přezůvky, …)
- orientuje se v umění Pravěku a Mezopotámie

2. ročník

Žák

- kreslí uhlem nebo rudkou i suchým pastelem
- charakterizuje možnosti a vlastnosti temperových barev
- orientuje se v umění Egyptu a Řecka

3. ročník

Žák

- vnímá a vyhodnotí nejen vlastní práci ale i výsledky práce svých spolužáků
- vědomě použije obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barvy, textura atd.), charakterizuje jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase)
- orientuje se v umění románském, gotickém

4. ročník

Žák

- vytvoří jednoduchou propagační grafiku
- definuje vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik: akvarel, akrylová barva
- definuje vlastnosti a možnosti výtvarné techniky linorytu
- orientuje se v umění renesančním, barokním

5. ročník

Žák

- pozoruje realitu a vědomě ji převede do výtvarné podoby
- rozplánuje práci, dodržuje správné výtvarné a technologické postupy
- definuje vlastnosti a možnosti výtvarné techniky suchá jehla
- orientuje se v umění rokokovém a klasicismu

6. ročník

Žák

- rozplánuje práci, dodržuje správné výtvarné a technologické postupy
- použije i řemeslně náročnější výtvarnou techniku jako je grafika (tisk z papírové matrice, monotyp)
- pracuje samostatně
- orientuje se v umění romantismu a realismu

7. ročník

Žák

- vnímá sám sebe jako autora uměleckého díla
- přistupuje k tvorbě poznáváním a sebepoznáváním, podle svých individuálních schopností si stanovuje dílčí cíle, které dokáže realizovat
- poznává a vědomě používá obrazotvorné prvky plošného vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva, textura atd.), jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.) a jejich účinky dokáže porovnat a zhodnotit
- využívá základní techniky vizuálně obrazného sdělení využitím klasických i moderních technologií
- vnímá smyslové podněty a vědomě je převádí do vizuální formy prostřednictvím výtvarného jazyka, inspiruje se fantazií nebo realitou, komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy, proměňuje běžné v nezvyklé

- v 7. ročníku vytvoří absolventskou práci, kde při realizaci využívá získaných dovedností
- aktivně se seznamuje s historií a současností výtvarného umění, orientuje se v uměleckých slozích a směrech, používá základní výtvarné pojmy, na základě individuálních zkušeností a diskuzí si utváří vlastní výtvarný názor
- respektuje odlišné výtvarné názory a individuálně si vybírá podněty z různých oblastí světové kultury
- na základě individuálních zkušeností a diskuzí vytvoří vlastní výtvarný názor, formuluje, jaký výtvarný styl nebo tvorba konkrétního malíře je mu blízká

7.2.2. *Studijní zaměření – Prostorová* tvorba a grafika I. stupeň

Vyučovaný předmět: **Prostorová tvorba a grafika**

Ročníkové výstupy

1. ročník

Žák

- modeluje s hlínou – definuje její vlastnosti a možnosti
- vytvoří prostorové objekty z papíru
- vyrobí z keramiky správným technologickým postupem misku, zvoneček atd.
- vhodně se obléká (plášť, přezůvky, …)
- pečuje o své pomůcky – špachtle, válečky, očka, ….

2. ročník

Žák

- vyrobí z keramiky hrnek, figurku atd.
- vytvoří objekty i z jiného materiálu jako je např. drát, provázky apod.
- vytočí keramický výrobek na hrnčířském kruhu – miska, talířek, hrneček
- udržuje keramický kruh v čistotě
- vhodně se obléká na práci s keramickou hlínou

3. ročník

Žák

- vědomě použije základní vyjadřovací prostředky prostorové tvorby (tvar, objem, kompozice)
- realizuje svoji myšlenku
- vnímá a ohodnotí nejen vlastní práci ale i výsledky práce svých spolužáků

4. ročník

Žák

- vytvoří instalaci a chápe její význam
- využívá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, textura atd.)
- vyjádří jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.)
- ukáže práci s digitálním fotoaparátem, (focení, jednoduchá úprava fotografií)
- kreslí v grafickém programu Malování
- vytvoří plakát

5. ročník

Žák

- pozoruje realitu a vědomě ji převede do výtvarné podoby
- rozplánuje práci, dodržuje správné výtvarné a technologické postupy
- samostatně modeluje reliéf z hlíny
- formuluje výtvarný styl nebo tvorbu konkrétního sochaře, která je mu blízká
- kreslí v grafickém programu Corel
- navrhne pozvánku a realizuje i v grafické podobě
- definuje a vytvoří fotografickou koláž

6. ročník

Žák

- vymodeluje plastiku z hlíny - např. hlavu
- vytvoří keramickou plastiku – různé tvary z keramické hlíny
- maluje glazurou na keramiku
- zorganizuje práci, dodržuje správné výtvarné a technologické postupy
- v grafickém programu vytvoří logo, vizitku
- vysvětlí pojem retuš a aplikuje ji na svých fotografiích
- propojí formu výtvarnou s grafickou – pracuje se skenerem
- pracuje v programu Zoner Photo Studio

7. ročník

Žák

- přistupuje k tvorbě poznáváním a sebepoznáváním, podle svých individuálních schopností si stanovuje dílčí cíle, které dokáže realizovat
- poznává a vědomě používá prvky prostorového vyjádření (tvar, objem, prostor, světlo atd.), jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase atd.) a jejich účinky dokáže porovnat a zhodnotit
- využívá základní techniky vizuálně obrazného sdělení, prostorových činností včetně objektové a akční tvorby s využitím klasických i moderních technologií
- vnímá smyslové podněty a vědomě je převádí do vizuální formy prostřednictvím výtvarného jazyka, inspiruje se fantazií nebo realitou, komponuje tvarové, barevné a prostorové vztahy, proměňuje běžné v nezvyklé

- prezentuje nové formy výtvarného vyjadřování (instalace, happening, body-art, land-art, multimediální tvorba) a vyjádří vlastní myšlenku
- samostatně vytváří různé formy grafických materiálů
- pracuje v programu Pinnacle Studio – sestříhá video, doplňuje texty do videozáznamů

Ročníkové výstupy vyučovaných předmětů základního studia II. stupně

7.2.3. *Studijní zaměření – Plošná* tvorba II. stupeň

Vyučovaný předmět: **Plošná tvorba**

Ročníkové výstupy

I. ročník

Žák

- rozlišuje a propojuje obsah a formu
- vědomě použije výrazové možnosti vybrané plošné techniky
- použije vizuální znaky, symboly
- orientuje se v hlavních uměleckých slozích a směrech
- navrhne šaty, interiér, design, architekturu
- upraví fotografie v grafických programech
- vytvoří plakáty, loga, vizitky, pozvánky, typografie
- orientuje se v umění impresionismu, symbolismu

II. ročník

Žák

- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- předvede kresbu portrétu, figury, anatomie, lineární perspektivy, sádrového modelu
- vykoná základní úpravy tiskovin
- realizuje zkušenosti s dřevořezem a linořezem
- maluje akrylovými a olejovými barvami
- samostatně vyřeší výtvarné problémy
- orientuje se v umění secese

7.2.4. *Studijní zaměření – Prostorová* tvorba a grafika II. stupeň

Vyučovaný předmět: **Prostorová tvorba a grafika**

Ročníkové výstupy

I. ročník

Žák

- rozlišuje a propojuje obsah a formu
- vědomě použije výrazové a kompoziční možnosti zvolené „prostorové“ techniky
- použije vizuální znaky, symboly
- orientuje se v hlavních uměleckých slozích a směrech
- vytvoří nádoby
- použije vizuální znaky, symboly
- fotografuje, provede práci s fotografiemi
- vytvoří návrh na obálku knihy

II. ročník

Žák

- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- předvede práci i s dalšími materiály: textil, provázek, dřevo, drátek atd.
- poradí si se dřevem: drobné šperky, řezba ze dřeva
- modeluje lidskou hlavu
- samostatně vyřeší výtvarné problémy
- vědomě použije výrazové možnosti propagační grafické tvorby
- vytvoří jednoduché animace
- definuje základy obalové grafiky

7.2.5. Studijní zaměření – Volná tvorba

Vyučovaný předmět: **Volná tvorba**

Ročníkové výstupy

III. ročník

Žák

- realizuje samostatně, vybere si náměty, které jsou mu blízké, formuluje a obhájí své názory
- zpracuje výtvarnou techniku, která je mu blízká a pomocí níž bude zvolený námět nejlépe vyjádřen
- definuje technologický postup vybrané techniky

- správně použije odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- orientuje se v současném výtvarném umění v širších souvislostech, využívá ho k inspiraci
- zdokumentuje vlastní práce a posoudí svůj vývoj a pokroky
- prezentuje vlastní práci, uplatní vhodnou formu, adjustaci, výstavní koncepci atd.
- ve 4. ročníku vytvoří absolventskou práci, kde při realizaci využívá získaných dovedností
- orientuje se v umění 20. století
- vytvoří grafický návrh webových stránek, návrhy vizitek, propagačních materiálů, reklamní bannery
- upraví fotografie a obrázky, retuše, korekce
- užívá písmo a typografii
- objasní specifiku tvorby plakátu, obalové grafiky, ilustrace, grafickou úpravou knihy a časopisu, zpracování firemního loga a jeho další grafické využití v propagačních materiálech

IV. ročník

Žák

- samostatně řeší výtvarné problémy, experimentuje, argumentuje, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit, obhájí nebo změní vlastní postup, podílí se na utváření pravidel týmové spolupráce
- pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování; rozlišuje a propojuje obsah a formu, vědomě uplatňuje výrazové a kompoziční vztahy a osobitě je aplikuje
- z různých úhlů zkoumá podoby světa a mezilidské vztahy, je schopen konceptuálního myšlení z hlediska času, lokality, kulturních či ekologických souvislostí; dává hlubší myšlenkový význam akcím, objektům a instalacím; na úrovni samostatně pojaté tvorby se stává nezávislou, samostatnou osobností
- definuje obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření, jejich výtvarné a výrazové vlastnosti a vztahy; správně používá odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- orientuje se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů, zajímá se o vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění, vnímá je v širších souvislostech, samostatně vyhledává náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybírá podněty pro svou tvorbu
- formuluje a obhájí své názory, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit; prezentuje práci vlastní i druhých, volí vhodné formy adjustace a výstavní koncepce
- realizuje některou z nových forem výtvarného vyjadřování a popíše s jejich pomocí vlastní myšlenku (multimediální tvorba)
- správně použije odbornou terminologii vztahující se k dané oblasti
- samostatně vyhledá náměty a inspiraci z různých oblastí světové kultury a vědy, individuálně si z nich vybere podněty pro svoji tvorbu

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Taneční obor v základním uměleckém vzdělávání podchycuje a rozvíjí kultivované pohybové dovednosti dětí, posiluje jejich vnímavost krásy tance, pohybu a hudby. Komplexnost výchovy tanečních specializací a disciplín prohlubuje u žáků pozitivní vztah k dovednostem člověka a kultivuje jejich umělecko-sociální gramotnost i intelektuální míru duchovna.

Tanec u žáků rozvíjí jejich umělecké a citové vnímání, jejich představivost, tvořivost a prostorovou orientaci. Nenásilným způsobem ovlivňuje u nich i rozvoj dalších kompetencí, které postupně formují myšlení člověka v oblastech učení, komunikace, ohleduplnosti a mravní výchovy.

Vzdělávací činnosti tanečního oboru jsou nastaveny tak, aby každému žákovi poskytly základy odborného vzdělání, které mu po absolvování základního vzdělávání umožní prezentovat své znalosti a dovednosti v souborech zájmové umělecké činnosti nebo v povoláních, které si vyžadují kultivovaný pohybový projev.

Významnou složkou vzdělávacích aktivit tanečního oboru je i péče o zdraví žáků. Vyučující je seznamují se stavbou i strukturou lidského těla, zákonitostmi pohybu a prostřednictvím tanečního projevu korigují možnosti pohybového potenciálu v souladu s celkovou psychofyzickou vyspělosti žáků. Veškeré výukové činnosti se dále cíleně zaměřují na zodpovědné prohlubování vztahu ke zdraví, zdravému životnímu stylu a k fixaci hygienických, pracovních a zdravotně preventivním návykům. Posilováním zodpovědnosti, kázně a míry sebeovládání se žáci učí prezentovat veškeré pracovní aktivity s cílem předcházet možným úrazům či poškozování celkového zdraví.

Výuka tanečního oboru se člení do jednotlivých stupňů studia. Děti a žáci, kteří dosáhli věku 5 let, jsou zařazení do přípravného studia. Základní studium I. stupně mohou navštěvovat žáci, kteří dosáhli 7 let a do II. stupně základního studia 14 let.

Výuka je organizována formou kompaktních vzdělávacích celků, ve kterých jsou žáci seznamováni s taneční průpravou, základy klasického, scénického, současného, moderního, lidového tance a oborové teorie (dějiny tance, divadla, základy choreografie apod.). Náležitá péče je školou věnována i k prezentaci vzdělávacích výsledků žáků prostřednictvím sólových a skupinových výstupů. Prezentace choreograficky náročnějších produkcí probíhá prostřednictvím sloučených skupin a ročníků všech vzdělávacích stupňů.

Taneční obor je nezastupitelnou přípravou ke studiu v taneční konzervatoři.

Vzdělávací záměr oboru experimentálně ověřuje i skupinovou a kolektivní výuky zdravotně postižených či zdravotně handicapovaných dětí.

8.1. Přípravné studium

Přípravné studium tanečního oboru je uskutečňováno v předmětu Taneční průprava I. pro žáky od pěti let věku. V taneční hrách, pohybových a rytmických činností si žáci vytvářejí návyk správného držení těla, rozvíjí svoji koordinaci pohybu, obratnost a flexibilitu. Učí se prostorové orientaci, rytmickému cítění, hudebnímu vnímání a prostřednictvím cíleně volených činností rozvíjí svou představivost.

Učební plán

	I. stupeň		II. stupeň
Povinné předměty	**1. ročník**	**2. ročník**	**I. ročník**
Taneční průprava I.	1	1	-
Taneční průprava II.	-	-	1
Týdenní dotace celkem	**1**	**1**	**1**

Poznámky k učebnímu plánu:

- *Předmět je vyučován v počtu 5–15 žáků.*
- *Ve výjimečných případech a při vhodných prostorových podmínkách může výuka probíhat ve skupině až 20 žáků (maximální počet).*
- *V případě naléhavé potřeby lze žáky přípravného studia zařadit do skupiny žáků 1. - 3. ročníku základního studia, a to za předpokladu, že vyučující dodrží obsah výuky stanovené v ŠVP.*
- *V případě nižšího počtu žáků v ročnících II. stupně základního studia mohou být tito vyučováni v ročníkově sloučené skupině základního studia II. stupně nebo mohou být zařazeni do skupin žáků základního studia I. stupně.*

Ročníkové výstupy vyučovaných předmětů přípravného studia I. stupně

1. ročník

Vyučovaný předmět: Taneční průprava I.

Žák:

- formou tanečních her uplatňuje svůj přirozený pohybový projev a zodpovědně dodržuje pravidla hry
- předvede znalost základních poloh na místě
- předvede základní chůzi, běh, poskočný krok, cval
- prokáže orientaci v prostoru – volný rozptyl, kruh, přímka
- reaguje na hudební doprovod, na rytmické změny – vysoko x nízko, pomalu x rychle, silně x slabě
- vytleskává jednodušší rytmus
- zvládne jednoduché taneční a pohybové hry

2. ročník

Vyučovaný předmět: Taneční průprava I.

Žák:

- má zafixovány zásady správného držení těla
- předvede základní jednoduché druhy chůze (přirozená, vpřed, vzad, na pološpičkách, sunná atd.)

- prokáže fixaci jednoduchých prvků akrobacie – kotoul vpřed i vzad z dřepu, kolíbka
- napodobuje práci s rekvizitou
- dokáže improvizačně reagovat na jednoduchou hudební skladbu prostřednictvím přirozeného pohybového projevu
- pohybově rozlišuje pomalé a rychlé tempo, druhy taktů (2/4, 3/4)
- zvládá jednoduché taneční kroky – přísunný krok bočně a vpřed i vzad, cval bočně vpřed ve vazbě na další krokové variace
- zvládá jednoduchý krok poskočný

Ročníkové výstupy vyučovaného předmětů přípravného studia II. stupně

I. ročník

Vyučovaný předmět: Taneční průprava II

Žák:

- předvede znalost základních poloh na místě
- předvede chůzi, běh, poskoky, skoky (grand jeté, glissade, assemblé, sissone)
- prokáže orientaci v prostoru, v prostorových drahách (přímé, oblé dráhy)
- reaguje na hudební doprovod, na rytmické i melodické změny
- zvládne předvést jednodušší taneční kompozici

Ročníkové výstupy vyučovaného předmětů základního studia

8.2. Základní studium I. stupně

8.3. Vzdělávací zaměření TANEC

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Taneční průprava	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Taneční techniky	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Týdenní dotace celkem	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**

Poznámka:

- *Do základního studia I. stupně jsou zařazeni žáci od 7 let.*
- *Přihlásí-li se ke studiu žáci, kteří jsou starší než stanovené limity, jsou na základě komisionální zkoušky zařazeni do ročníku odpovídajícímu jejich schopnostem a dovednostem.*
- *Předměty uvedené v učebním plánu jsou vyučovány v počtu 5–15 žáků.*
- *Předmět Taneční praxe je vyučován minimálně v počtu 5 žáků.*
- *Výuka žáků I. stupně může v uvedených předmětech probíhat v ročníkově sdružených skupinách.*
- *V základním studiu I. a II. stupně a ve studiu pro dospělé (pokud bude realizováno) může docházet ke slučování ročníků.*
- *Jednotlivé povinné předměty jsou vyučovány v provázaně členěném bloku, jehož časový limit musí korespondovat s ustanovením ŠVP.*
- *Pokud výuka výše uvedených bloků probíhá jednou týdně, je časový limit stanoven v celkové týdenní dotaci.*
- *Výuku potřebných teoretických poznatků vyučující průběžně zařazuje ve výukovém bloku a jejich obsahovou část může operativně přizpůsobovat praktickým požadavkům předmětu.*
- *Vzhledem k tomu, že výuka povinných předmětů probíhá v ucelených blocích, budou následující výstupy vyučovaných předmětů v jednotlivých ročnících uváděny souhrnně.*
- *Rozpis forem tanečních předmětů, které jsou součástí předmětu Taneční praxe: (klasický tanec, lidový tanec, moderní tanec, současný tanec, taneční gymnastik, choreografie tanečních produkcí, dějiny tance a divadla).*

8.3.1. *Studijní zaměření* – Taneční průprava

Charakteristika předmětu Taneční průprava

Taneční průprava směřuje u žáků k získání návyků správného držení těla, rovnoměrně posiluje všechny svalové partie a zvyšuje flexibilitu kloubů a páteře. Zaměřuje se především na pohybové, hudební, rytmické a prostorové vnímání. Fixuje potřebné základní návyky, které žák nezbytně potřebuje pro zvládání učiva ve vyšších ročnících. Cíleně rozvíjí taneční techniku a na základě jednoduchých hudebních, pohybových a rytmických her se učí koordinovat rozumové a pohybové impulzy, které potřebuje ke srozumitelnému vyjádření prováděného umělecký ztvárněného pohybového projevu. Součástí vzdělávacích bloků je i seznámení žáků se základy akrobacie, související se základy taneční gymnastiky, lidového, moderního a scénického tance. Nedílnou součástí vzdělávacích aktivit tohoto předmětu je i rozvoj činností, které pozitivně ovlivňují dětské myšlení a motivují žáka k přirozeným a výrazově pravdivým improvizačním projevům a realizaci vlastních námětů.

1. ročník

Vyučovaný předmět: Taneční průprava

Žák:

- dokáže vhodně používat zafixované návyky správného postavení těla v základních polohách,
- jednotlivé postoje dokáže popsat a zvládá jednoduché taneční improvizace
- správně provádí základní prvky ve stoje, na místě, na zemi a v pohybu z místa s ohledem na svá specifika a provádí správnou stylizovanou taneční chůzi a běh
- dokáže bezchybně opakovat prvky předcvičené pedagogem

- zvládá jednoduché taneční kroky: přísunný krok bočně a vpřed, cval bočně ve vazbě s přísunným krokem bočně a přeměnný krok a fixuje nové taneční kroky – valčíkový krok, pato-špičkový krok
- dokáže rozpoznat a jednoduše slovně vyhodnotit taneční prvky provedené správně a špatně
- zvládá jednoduché prvky akrobacie a taneční gymnastiky – kotoul vpřed ze stoje, do roznožení, kotoul vzad z dřepu
- zvládá základní pohybové prvky na zadané tempo a rytmus
- rozpozná předehru, závěr skladby, správně reaguje na změnu tempa a rytmu

2. ročník

Žák:

- zvládá správné držení těla a funkčnost svalstva
- bezchybně napodobuje předcvičené prvky a reaguje na případná upozornění chyb
- dokáže koordinovat provázanost jednoduchých tanečních kroků – přísunný krok, cvalový krok, přeměnný polkový krok, valčíkový krok a fixuje kalamajkový krok
- zvládá orientaci v prostoru a využívání jednoduchých prostorových dráh
- zvládá a dokáže pojmenovat základní prvky akrobacie a taneční gymnastiky – kotoul vpřed, kotoul vzad, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí, převaly přes záda, plynulé přenášení váhy těla

---

8.3.2. *Studijní zaměření* – Taneční techniky

Charakteristika předmětu Taneční techniky

Vzdělávací oblast vyučovaného předmětu Taneční techniky je zaměřena na fixaci návyků, rozvoj pohybových dovedností a tanečních projevů žáka v širokém spektru tanečních disciplín a zaměření. Prohlubuje a rozšiřuje jejich hudební a prostorové cítění, kvalitu vzájemných vztahů a uvolňuje jejich osobité tvořivé schopnosti. Prostřednictvím postupného zvyšování náročnosti pohybových úkonů a rozumového vnímání se žák učí uvědoměle ovládat pohyb z těžiště svého těla a funkčně používat svalstva ke koordinaci realizovaných úkonů. Cílem postupného psychofyzického zatěžování organizmu, které musí korespondovat s celkovou vyspělosti žáka, je rozvoj schopností vedoucích ke kultivovanému a esteticky působivému pohybovému výrazu. Žák postupně rozvíjí schopnosti vedoucí k efektivnímu využívání svalové energie pro vedený pohyb, švihy, vlny, impulsy, skoky, obraty a skoky. Psychická zátěž je směrována na rozvoj kompetencí, pozitivně ovlivňujících schopností samostatného řešení problému spojených s orientací v prostoru, vnímavosti rytmických celků, výrazových prostředků pro pohybové ztvárnění hudební předlohy, k vytváření osobnostního pohybového charakteru a vlastních námětů. Součástí rozvoje žáka je i podpora a motivace k improvizačním projevům od jednoduchých cviků až po časově širší úseky.
Základním prvkem vyučovaného předmětu je zvládání a fixace klasické taneční techniky, která upevňuje správné držení těla, rozvíjí taneční techniku, prohlubuje koordinaci pohybů, rovnováhu, silu, zdatnost, vytrvalost, smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu a napomáhá k harmonickému fyzickému rozvoji. Zvládnutí techniky klasického tance je základní přípravou pro všechny odborné předměty a profilace tanečních směrů. Její zvládnutí učí žáka pohybové kázni, vytrvalosti a vůli.

Vyučovaný předmět: Taneční techniky

3. ročník

Žák:

- zvládá správné postavení těla v základních polohách, slovně ho popíše, dokáže jej správně používat při prezentaci zadaného úkonu i při jednoduché taneční improvizaci
- zvládá a využívá prvky akrobacie a taneční gymnastiky ve vazbách – kotoul vpřed, kotoul vzad, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí
- bezproblémově zvládá základy stylizované taneční chůze, běhu v různých tempových a rytmických obměnách
- dokáže funkčně využívat gymnastické cviky na posilování svalových partií svého těla
- orientuje se v odborném názvosloví a dokáže jej správně používat při komunikaci s pedagogem i se spolužáky
- dokáže rozlišovat a provést základní taneční kroky (polka, valčík, vybrané lidové tance)
- dokáže napodobit základní postavení těla v klasické taneční technice při použití tyče, madla či jiné používané pomůcky
- orientačně zvládá pozice horních (1,2,3) a dolních končetin (I., II., III.) tváří k tyči

4. ročník

Žák:

- při prezentaci tanečního úkonu zvládá držení základního postavení těla (pozice horních (1, 2, 3) a dolních končetin (I., II., V.) tváří i bokem k tyči a 1. port de bras – klasická taneční technika
- dokáže správně a účelně pracovat s dechem
- ovládá a dokáže správně předvést základní prvky demi-plié, grand plié, relevé, battement tendu z I. pozice en crouix čelem i bokem k tyči ve vazbách a obměnách, příprava rond de jambe par terre
- dokáže v jednoduché formě prezentovat variabilitu a vazby krokových variací a tanečních prvků – malé skoky, hmity horních končetin, hmity těla v sedě i ve stoje vpřed i stranou, roling páteře, převaly přes bok a páteř atd.
- fixuje krokové úkony při chůzi se sníženým i zvýšeným těžištěm, během (hladkým, dostředivým o odstředivým), poskočným a cvalovým krokem v kombinaci s otáčkami, obraty a skoky
- prezentované pohybové úkony svých spolužáků dokáže doprovodit na jednoduché rytmické nástroje
- ve skupině dokáže funkčně využívat základní komunikační kompetence

5. ročník

Žák:

- zvládá základní prvky klasické taneční techniky u tyče i na volnosti – demi-plié, grand plié, relevé, battement tendu z I.,V. pozice bokem i čelem k tyči, rond de jambe par terre, 1. a 2. port de bras a předvede battement tendu jeté z I. pozice a temps levé sauté u tyče

- dokáže verbálně analyzovat předváděné taneční činnosti
- zvládá dálkový skok, skok s výměnou dolních končetin vpředu (střihový), skok ze dvou dolních končetin na jednu do různých směrů
- začleňuje skoky funkčně do vazeb chůze, běhu, poskoku a cvalu
- zvládne napodobit přípravu pro otočky v paralelní pozici
- rozlišuje napětí a uvolnění – všemi částmi těla (pohyb pánve, trupu, hlavy, podřep, výpon atd.)
- dokáže se zapojovat a prezentovat své osobité interpretační a tvůrčí činnosti

6. ročník

Žák:

- je schopen rozlišit základní charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- na základě zadaných pohybových prvků a rytmu dokáže vytvořit krátké pohybové vazby a zdůvodnit svůj prezentační přístup
- orientuje se v prostorových tvarech a jejich změnách
- zvládá izolovaný výraz jednotlivých částí těla (hlava, hrudník, boky, ramena atd.)
- dokáže zhodnotit a obhájit záměr svého prováděného pohybu

7. ročník

Žák:

- dokáže vědomě realizovat zásady a zákonitostí optimálního postavení těla se správným užitím dechového aparátu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- dokáže předvést výstup na dané téma za využití získaných vědomostí a dovedností ze všech tanečních technik
- dokáže samostatně řešit prostorové, rytmické, vztahové a výrazové úkoly
- zvládá náročnější kombinace technických cvičení ve stanoveném tempu a dokáže operativně reagovat na tempové i dynamické změny
- dokáže kriticky zhodnotit svůj výstup, roli v kolektivu a posoudit dopad svého výstupu na celkovou kvalitu produkce (sólové i skupinové)

8.3.3. Studijní zaměření – Taneční praxe

Charakteristika předmětu Taneční praxe

Vzdělávacím záměrem předmětu Taneční praxe je rozvíjet pozitivní náhled na činnosti tanečního umění, podporovat kreativní myšlení, posilovat růst zdravého sebevědomí a fixovat základní prvky společensko-sociálních kompetencí. Náročnost poznatků a dovedností v jednotlivých ročnících jsou nastaveny tak, aby byla uplatněna dětská představivost, myšlení, touha po poznání a sebeuplatnění. Vedle fixace základních vzdělávacích tanečních prvků, které jsou pro úspěšný umělecký růst nezbytné, jsou žáci motivováni k prezentaci vlastních námětů, k improvizaci, ke zdravé

sebekritičnosti, k péči o své zdraví i scénický zjev. Předmět je silným motivačním prostředkem aktivizace žáků k účasti na veřejných prezentačních akcích, soutěžích a ve vyšších ročnících i ke spoluúčasti při vytváření choreografií a k vlastní umělecké tvorbě.

Vyučovaný předmět: Taneční praxe

1. ročník

Žák:

- dokáže vyjádřit pohybem náladu a zvukovou výraznost hudební skladby
- prostřednictvím improvizace dokáže rozlišit charakter hudební předlohy
- zvládne napodobit jednoduchý taneční projev druhého svého spolužáka
- dokáže vytvořit jednoduchou choreografii a do její prezentace zapojit své spolužáky
- bezpečně se orientuje ve dvoudobém a třídobém metru v jednoduchých doprovodných skladbách

2. ročník

Žák:

- zvládne interpretovat zadaný úkol
- bezpečně se orientuje v tanečním prostoru při práci ve dvojici nebo větší taneční skupině
- umí improvizovat na jednoduché téma a dle potřeby použít i odpovídající rekvizitu
- při improvizaci dokáže využít hry s náčiním, hudební motivaci, poznatky z pozorování přírody a zvířat, pracovních činností a charakteru ztvárňovaných postav
- při tanci dodržuje a prohlubuje své nabyté technické dovednosti a znalosti

3. ročník

Žák:

- umí pracovat jako sólista, ve dvojici a větším kolektivu
- uplatňuje pohybovou fantazii vytvořený motiv a dokáže tanečně vyjádřit prostřednictvím krátké etudy
- rozlišuje jednotlivé fráze jednoduché hudební skladby
- na zadané téma zvládne vytvořit vlastní jednoduchou choreografii

4. ročník

Žák:

- orientuje se v tanečním prostoru a během realizace zadaného úkolu využívá složitější prostorové dráhy
- při interpretaci vazeb dokáže vyhodnotit, které pohybové kreace jsou pro něho obtížné a které snadno zvládá
- dokáže nastínit postupy pro zvládnutí obtížnějších úkonů a po konzultaci s pedagogem jich účinně využít při domácí přípravě
- průběžně se zdokonaluje v pohybové technice jednotlivých tanečních specializací a důsledněji koordinuje činnosti, závislé na koordinaci psychiky a fyzické náročností
- postupně získává pódiové zkušenosti, jejichž prostřednictvím si upevňuje celkovou psychickou zdatnost

5. ročník

Žák:

- s přehledem se orientuje v dané hudební předloze a dokáže volit vhodné pohybové kreace k jejímu ztvárnění
- aktivně se zapojuje do tvorby skupinové taneční kompozice
- dokáže ohodnotit kvalitu provedení a vhodnost vzájemných vazeb spolužáků
- sleduje záznamy z vlastních vystoupení a svými slovy svůj výkon ohodnotí (zejména z hlediska správného držení těla, práce s prostorem, výrazové pravdivosti a celkového tanečního dojmu)
- v improvizaci prokáže osobité, tvořivé a výrazové schopnosti
- rozpozná technické i výrazové chyby při provedení

6. ročník

Žák:

- využívá nabytých dovedností k tvořivému přístupu pohybového ztvárnění hudebních i nehudebních podnětů
- využívá základních znalostí v komplexní taneční improvizaci
- vytváří jednoduché pohybové úkony s rekvizitou
- dokáže kriticky zhodnotit viděné dílo, diskutuje o něm a umí využít hodnotících výroků k pozitivní motivaci pro další práci
- aktivně se podílí na tvorbě choreografie a hledá s pedagogem a spolužáky vhodné pohybové a výrazové prostředky
- uvědomuje si své místo ve skupině a k vlastní práci využívá partnerskou spolupráci
- dokáže vložit do svého tanečního projevu vnitřní prožitek
- je schopen použit v tanečním projevu předměty kolem sebe, pracuje s představou, náladou a celkovou atmosférou
- dokáže korektně obhájit svůj záměr i představu

7. ročník

Žák:

- dokáže předvést výstup na dané téma za využití získaných vědomostí a dovedností ze všech tanečních technik
- samostatně řeší prostorové, rytmické, vztahové a výrazové úkoly
- prokáže harmonický, plynulý a koordinovaný pohyb celého těla
- spolupracuje s ostatními
- podílí se na tvorbě tanečního vystoupení
- diskutuje o choreografii díla a spolupodílí se na jejím vytváření

Základní studium II. stupně

8.3.4. *Studijní zaměření* – Taneční techniky

Vyučovaný předmět: Taneční techniky

I. ročník

Žák:

- dokáže spolupracovat s partnerem
- orientuje se v tanečním prostoru a během zadaného tanečního úkolu nebo improvizace a zvládá vytvářet variace, a to sólově, s partnerem i s rekvizitou
- zvládá základní prvky klasické taneční techniky ve volném prostoru i u tyče
- zvládá vystavět krátkou improvizaci na zadané téma, při které uplatní probrané techniky
- spolupracuje při tvorbě choreografie

II. ročník

Žák:

- zvládá vazby skokových variací
- zvládá základní prvky klasické taneční techniky ve volném prostoru i u tyče (demi-plié, grand plié, relevé, battement tendu, rond de jambe par terre, port de bras, bettement tendu demi degagé, battement tendu jeté, temps levé sauté, échappé sauté, přípravu na otočení ze IV. pozice en dehors, en dedans, glissade, balancé, attitude a fixuje bettement frappé a battement fondu z V. pozice, fixuje plié-relevé s kročnou končetinou na 45°, příprava na točení z II., IV., V- pozice en face na celém chodidle, pózy na 45°- 90°)
- dokáže správně používat odborné názvosloví

III. ročník

Žák:

- při improvizaci je schopen používat různé techniky tanečního umění (klasický tanec, lidový tanec, moderní tanec) a dbá na správnost a estetiku jejich provedení
- dokáže využít své dovednosti a předvede – plié-*relevé s kročnou končetinou na 45°, battement tendu frappé na relevé s kročnou končetinou na 45°, příprava na točení z II., IV., V. pozice en face na celém chodidle, pózy na 45°- 90°, fixuje porté na 90° o ¼, battementu tendu enturnant, piruetce ze IV., V. pozice dolních končetin endehors a en dedans* – musí zvládnout minimálně 60 % cviků
- dokáže paměťově zvládat a zopakovat předvedené kombinace, skoky i pády
- spolupracuje nebo sám vybírá hudební předlohu a dokáže ji pohybově ztvárnit

IV. ročník

Žák:

- v závěru studia zvládá navrhnout taneční produkci a zpracovat její choreografii
- v rámci choreografie je schopen samostatně provést výběr námětu, hudby, zpracovat koncepci pohybového provedení a obhájit své scénické řešení
- kriticky dokáže zhodnotit své vystoupení
- dokáže používat odborné a hodnotící výroky s pozitivně motivačním charakterem
- aktivně se podílí na propagaci představení

8.3.5. Studijní zaměření – Taneční praxe

Vyučovaný předmět: Taneční praxe

I. ročník

Žák:

- dokáže využít specifik technik všech forem tanečního umění a využije je pro celkovou kultivaci pohybu a scénického zjevu
- spolupracuje se svými spolužáky na tvorbě choreografie tanečního výstupu
- dokáže rozlišit a pojmenovat specifika tanečních technik a propojit je v krátkých tanečních vazbách – kroky, skoky, rotační techniky s pohybem do prostoru a dynamikou pohybu
- aktivně se podílí na tvorbě rekvizit

II. ročník

Žák:

- s přehledem zvládá základní techniky klasického tance ve figurách či tanečních vazbách
- vědomě ovládá a posoudí kvalitu provedení pohybu v souladu se svými tělesnými dispozicemi
- aktivně se zapojuje do tvůrčích činností
- rozšiřuje si svůj rozhled a poznatky návštěvou profesionálních nebo amatérských tanečních představení
- sleduje kulturní život v místě svého působiště

III. ročník

Žák:

- dokáže aplikovat svůj smysl pro estetiku pohybu ve vazbách s dynamicky a charakterově různým hudebním doprovodem
- soustavně si posiluje svůj cit a smysl pro výrazovou formu a styl tanečního pohybu
- zvládá pozitivně reagovat na připomínky svých spolužáků, učitele i pasivních účastníků taneční produkce
- dokáže improvizovat se svými spolužáky ve skupině a operativně reagovat na vzniklou situaci n prostoru

IV. ročník

Žák:

- vytvoří samostatně nebo ve skupině vlastní kompozici
- užívá odborného názvosloví
- odborně popíše taneční choreografii
- zvládá koordinaci trupu, dolních a horních končetin s důrazem na vybudování potřebné svalové síly
- funkčně spojuje taneční prvky, kvalitu a rychlost pohybu s pohybem v prostoru, se změnou orientace v prostoru a s důrazem na tanečnost a kultivovaný pohyb

9. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Hlavním cílem vzdělávání žákův literárně dramatického oboru je rozvoj vnímavosti a chápání obsahu dramatických činností, osvojení si návyků potřebných pro kultivovaný slovní i písemný projev a fixace manuálních dovedností pro práci s rekvizitami. Veškeré realizované činnosti jsou prioritně zaměřeny na rozvoj pozitivního vztahu k mateřskému jazyku, literatuře a poezii. Členění a obsah jednotlivých vzdělávacích ročníků a stupňů respektují celkovou psychofyzickou vyspělost žáků. Nejmladším žákům přípravného studia jsou vštěpovány prvotní návyky dramatického projevu prostřednictvím hry, srozumitelného literárního projevu a základních, přirozeně realizovaných pohybových projevů. V průběhu základního studia I. a II. stupně se žáci postupně učí kultivovaně interpretovat literární předlohu, samostatně, osobitě, přirozeně a poutavě ovlivňovat vnímavost svých spolužáků i pasivních účastníků předváděného dramatického úkonu. Žákova osobnost je v průběhu vzdělávacího procesu formována tak, aby bezproblémově zvládala komunikaci se svým okolím kultivovaným projevem hlasovým, pohybovým, používala srozumitelnou gestikulaci a zvládala písemnou tvorbu drobných literárních celků. Provázanost výuky jednotlivých předmětů umožňuje nenásilnou formou rozvíjet nejen sociálně kulturní kompetence žáků, ale nemalou měrou posiluje jejich společensky prospěšné sebevědomí, vnímavost a vztah ke kulturnímu dědictví. Kolektivní a skupinová výuka pozitivně ovlivňují i rozvoj psychické zdatnosti, odolnosti vůči nenadálým situacím a posilují improvizační schopnosti každého jedince. Práce ve skupinách je povětšinou založena na podpoře individuálního rozvoje žáka, jeho morálně-volních vlastností i formování osobnostního scénického zjevu.

Významný podíl na formování osobnosti žáka má také individuální práce se zvoleným předmětem činnosti vycházejícího ze slovní interpretace prózy či poezie, dramatického ztvárnění textu prostřednictvím monologu, dialogu a vlastního výrazového zpracování námětu, tématu či předlohy a situací vyžadujících si improvizační reakce žáka.

Součástí všech praktických úkonů je i vytvoření dostatečně velkého časového prostoru pro získání potřebných teoretických znalostí např. z dějin literatury, divadla, základů choreografie, scénografie apod.

Výuka je realizována v rámci předmětů uvedených v poznámce, a to tak, že se prolíná napříč všemi vyučovanými předměty bez konkretizace hodinové dotace.

Získané znalosti a dovednosti mohou žáci využívat při všech činnostech založených na komunikačních dovednostech i při vzdělávacích aktivitách téměř všech profesních zaměření. Zvládnutím požadavků stanovených ve Školním vzdělávacím programu žák získá dostatečně bohatý základ i pro další profesní studium nebo je může využít při tvorbě nástrojů pro dramatickou výchovu apod.

Většina absolventů literárně dramatického oboru sice nepokračuje v profesním vzdělávání na vyšších typech uměleckých nebo pedagogických škol, ale díky získaným znalostem a dovednostem se významně spolupodílejí na rozvoji a míře kulturní gramotnosti moderní společnosti. Velká většina absolventů působí v amatérských divadelních souborech, recitačních skupinách, konferují různé kulturní akce, pracují jako manageři v amatérských kulturních spolcích, profesionálních kulturních střediscích apod. Absolventi tvoří velkou skupinu návštěvníků divadelních představení či kulturních pořadů.

9.1. PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Charakteristika Přípravného studia

Do přípravného studia literárně-dramatického oboru pro I. stupeň jsou přijímáni žáci od 5 let věku. Délka vzdělávání je stanovena na dva roky. Cílem výuky přípravného studia je vzbudit zájem o zvolený obor, hravou formou žáka seznámit žáka s podobami dramatické hry, se základy artikulace, správného dýchání a důležitostí přirozeného pohybového vyjadřování. Celková složka výuky je tak cíleně zaměřena na získání základních výrazově-komunikačních dovedností, které žák později využije při vzdělávání na I. stupni základního studia.

Vzdělávání je zaměřeno na seznámení žáků s požadavky na dovednosti a znalosti, stanovených ve výstupech vzdělávacího záměru I. stupně základního studia, kodifikovaného ve Školním vzdělávacím programu.

Vzdělávání žáků přípravného studia I. i II. stupně je realizováno kombinovanou formou kolektivní, skupinové a individuální výuky, a to s ohledem na zaměření a obsah vyučovaného předmětu.

Přípravné studium pro I. stupeň základního studia

Učební plán – tabulace týdenních hodinových lekcí vyučovaných předmětů (1 hodina - 45 minut)

	Ročník / týdenní hodinová dotace	**Ročník /** týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník	2. ročník
Dramatická průprava I.	1	1
Celkem	**1**	**1**

Přípravné studium pro II. stupeň základního studia

Učební plány – tabulace týdenních hodinových lekcí vyučovaných předmětů (1 hodina = 45 minut)

	Ročník / týdenní hodinová dotace
Vyučovaný předmět	1. ročník
Dramatická průprava II	1
Celkem	**1**

Poznámky: (poznámky přípravného studia pro I. a II. stupeň základního studia jsou shodné)

- *Výuka předmětu Dramatická průprava I. a II. je organizována ve skupině 5–10 žáků.*
- *Výuka dramatické průpravy I. stupně základního studia může probíhat ve sloučených skupinách 1. a 2. ročníku přípravného studia.*
- *V případě naléhavé potřeby lze žáky přípravného studia zařadit do skupiny žáků 1. - 3. roč. základního studia, a to za předpokladu, že vyučující dodrží obsah výuky, stanoveným ŠVP.*

Ročníkové výstupy přípravného studia I. stupně

Vyučovaný předmět: **Dramatická průprava I.**

1. - 2. ročník

Žák

- při zapojení do kolektivních her dodržuje předem zadaná pravidla konkrétní hry
- vnímá a naslouchá svým spoluhráčům a podle situace přiměřeně reaguje
- vyjádří jednoduchý rytmus zvukem a pohybem
- mimikou obličeje a pohyby těla projevuje základní emoce (radost, smutek, vztek)
- má rozvinuty vyjadřovací schopnosti (artikulace, slovní zásoba) a využívá je v jednoduchých mluvních cvičeních
- je komunikativní směrem k učiteli a ostatním žákům ve skupině

Ročníkové výstupy přípravného studia II. stupně

Vyučovaný předmět: **Dramatická průprava II.**

1. ročník

Žák

- při zapojení do kolektivních her dodržuje předem zadaná pravidla konkrétní hry
- vnímá a naslouchá svým spoluhráčům a podle situace přiměřeně reaguje
- vyjádří jednoduchý rytmus zvukem a pohybem
- mimikou obličeje a pohyby těla projevuje základní emoce (radost, smutek, vztek)
- má rozvinuty vyjadřovací schopnosti (artikulace, slovní zásoba) a využívá je v jednoduchých mluvních cvičeních
- je komunikativní směrem k učiteli a ostatním žákům ve skupině

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ

9.2. Vzdělávací zaměření DRAMATIKA

9.2.1. Studijní zaměření – Dramatická interpretace a tvorba

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
Povinné předměty	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**
Jevištní projev	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Divadelní a herecká praxe	-	-	2,5	2,5	3	3	3	3	3	3	3
Týdenní dotace celkem	**2**	**2**	**2,5**	**2,5**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**

Poznámky:

- *1) Předmět **Jevištní projev** je vyučován kolektivně ve skupině 5–10 žáků*
- *2) Předmět **Jevištní projev** může být vyučován v rámci předmětu Divadelní a herecká praxe ve sloučených skupinách spolu se žáky vyšších ročníků obou stupňů, a to v případě realizace skupinového prezentačního programu. Počet žáků stanoví vyučující na základě scénáře a potřebných alternací.*
- *Předmět **Divadelní a herecká praxe** je v základní formě vyučován ve skupině nejméně 5 žáků. Celkový počet žáků ve skupině stanoví vyučující na základě připravovaného programu, scénáře, vyspělosti žáků a zajištění potřebných alternací.*
- *Součástí předmětu **Divadelní a herecká praxe** jsou vzdělávací disciplíny, které rozvíjejí potřebné dovednosti v oblasti sólové interpretace a tvorby. Obsah takto nastavené profilace sólového projevu a tvorby může být vyučována i formou seminářů.*
- *Vyučující ve svých ročních plánech zohlední i výuku teoretických předmětů, jejichž obsah musí korespondovat s ročním tematickým zaměřením vzdělávacího obsahu.*
- *Výuka všech povinných předmětů může probíhat v ročníkově kumulovaných skupinách základního studia I. i II. stupně.*
- *Nedílnou součástí vyučovaných předmětů je rozvoj vztahu žáka k domácí přípravě, která je členěna na úkony posilující paměťové schopnosti a kvalitu písemného projevu žáka.*

9.2.2. Studijní zaměření – Dramatická interpretace a tvorba

Ročníkové výstupy základního studia I. stupně

Vyučovaný předmět: **Jevištní projev**

1. ročník

Žák

- zvládá základy správné artikulace, vyjadřuje se nahlas a srozumitelně
- zvládá základy správného dýchání a efektivně používá základní smysly – sluch, zrak, hmat
- převypráví obsah přečteného textu
- předvede jednoduchá cvičení na rozmlouvání a komunikaci se spolužákem
- uplatní své tvůrčí nápady v dramatické hře a jednoduché improvizaci
- zvládne interpretovat jednoduchou hru se zástupným textem a zástupnou rekvizitou

2. ročník

Žák

- přečte jednoduchý text a odpovídajícími výrazovými prostředky prokáže, že mu rozumí
- zvládá používat jednoduchá mluvnická cvičení
- zvládá práci s dechem – nádech nosem, výdech ústy, délka nádechu
- mimikou obličeje a pohybem těla projevuje základní emoce a pocity (radost, smutek, láska, nenávist, únava, strach, nadšení, překvapení apod.)
- dokáže reflektovat práci druhých a z vjemu vyjádřit svůj pocitový názor
- respektuje a dodržuje stanovená pravidla pro práci se daným pracovním tématem

Vyučovaný předmět: **Divadelní a herecká praxe**

3. ročník

Žák

- interpretuje jednoduchý krátký text zpaměti
- zahraje základní prvky dětské dramatické hry založené na improvizaci (jednoduchá etuda)
- spolupracuje s ostatními žáky a aktivně se zapojuje do skupinových činností
- vyjadřuje emoce a pocity hlasem, pohybem i mimikou zvládá základy správného držení těla (stoj vzpřímený, rovná záda)
- bez potíží sladí rytmus a pohyb
- pohybem ztvární zadanou postavu
- spolupracuje s učitelem na výběru vhodného textu a připraví jej k interpretaci

4. ročník

Žák

- předvede v hereckém projevu jednoduchý charakter postavy
- uplatní svou fantazii při improvizačních etudách
- při improvizaci dodržuje základní stavbu děje (úvod, zápletka, rozuzlení)
- přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je
- emoce a pocity použije při ztvárnění zadané dramatické postavy
- používá dechovou oporu při verbálním sdělování textu
- na základě získaných vědomostí zhodnotí literární dílo
- zná základní literární žánry (próza, poezie, povídka, divadelní hra)
- vyjadřuje pohybem různé činnosti (povolání, sporty, běžné denní práce atd.)
- fixuje použití těžiště těla (stoj vzpřímený, rovná záda – postoj drží přirozeně)
- pohybově se orientuje v prostoru (vlevo, vpravo, dopředu, dozadu, nahoru, dolů, šikmo)

5. ročník

Žák

- prokáže orientaci v prostoru na jevišti – příchody, odchody apod.
- improvizuje dialog a vytvoří jeho pointu
- pohybově využívá celý daný prostor jeviště či konkrétní třídy
- při výstupu vědomě koordinuje pohyby svého těla
- rozumí výstavbě základní dějové linky etudy (úvod, konflikt, závěr)
- vstupuje do role a svým jednáním vyjadřuje její charakter
- napíše jednoduchý děj (etudu) a rozehraje jej sám nebo ve skupině
- pracuje s rekvizitou – reálnou, zástupnou, imaginární
- dovede pochopit obsah vybraného textu a rozčlenit po myšlenkách
- samostatně si vybírá vhodný text

6. ročník

Žák

- propojí pohyb a mluvené slovo
- hlasově se přizpůsobí hracímu prostoru
- aktivně spolupracuje na návrhu jednotlivých složek představení (kostýmy, scéna, rekvizity)
- rozeznává základní divadelní žánry (tragédie, komedie, opera, opereta, balet, muzikál, pantomima)
- ohodnotí práci ostatních, je schopen konstruktivní kritiky vůči ostatním i sobě
- upevňuje svůj pocit zodpovědnosti za společné dílo, svědomitě plní úkoly
- používá výrazové prvky přednesu (pauza, přízvuk, intonace, tempo, rytmus, dynamika)
- zvládá různé typy chůze (i ovlivněné zadanými okolnostmi – ve vodě, na měsíci ve sněhu, v blátě, na poušti atd.)
- využívá prostor s přihlédnutím k poloze kulis a pohybu spoluhráčů
- předvede pohybovou improvizaci na zadané téma

7. ročník

Žák

- dokáže využít všech výrazových prostředků a prvků divadelního jazyka
- komunikuje prostřednictvím dramatického jednání – verbálního i neverbálního
- tvořivým způsobem zpracuje zadání (podnět, téma)
- samostatně převádí své nebo zadané náměty do písemné podoby
- vypracuje a realizuje vlastní námět v jevištní podobě
- využívá divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru, přijme svou roli při jeho realizaci
- seznamuje se s vhodnými uměleckými díly a vybraná díla dává do souvislostí
- osobitým způsobem připraví k interpretaci vybraný text
- samostatně volí vhodnou formu interpretace textu
- pohybem vyjadřuje emoce, nálady, prostředí
- reaguje pohybem na hudební podněty různých žánrů
- ztvární v pohybové improvizaci myšlenku
- na základě vědomostí a dovedností reflektuje a hodnotí práci druhých a také kritiku vlastní práce
- v rámci vyučovaného předmětu ***Divadelní a herecká praxe*** žák v 7. ročníku základního studia zvládá tyto dovednosti sólové interpretace a tvorby:
  1) vysvětlí obsah a myšlenku zadaného textu
  2) navrhne a po konzultaci s učitelem zahraje řešení situace, v níž se interpretovaná postava nachází
  3) vysvětlí obsah a myšlenku zadaného textu a k tématu zaujme vztah a svůj názor obhájí
  4) navrhne více řešení situace (v monologu) a předvede je
  5) prokáže znalost textu zpaměti

Ročníkové výstupy základního studia II. stupně

Vyučovaný předmět: **Divadelní a herecká praxe**

I. ročník

Žák

- kontroluje při práci svoje tělo (pauza, „štronzo“, rytmus, orientace v prostoru)
- jednáním ztvární základní pocity (radost, smutek, hněv...)
- asociuje slovní i pohybové řetězce
- je schopen drobné autorské literární tvorby
- zvládá sdělení odpovídající obsahu a formě textu zadané dramatické postavy rozeznává v textu rozdíl mezi epikou a lyrikou a podle toho interpretuje
- vystupuje před veřejností (moderování školních akcí)
- při pohybových aktivitách již přirozeně využívá těžiště těla
- ztvární pohybem jakýkoli děj
- zvládne vyjadřovat pohybem emoce a pocity

II. ročník

Žák

- dokáže ztvárnit charakter postavy a jejího jednání
- dokáže použít vhodnou verbální i nonverbální komunikaci v dramatické situaci
- objasní základní literární žánry (báseň, próza, epika, lyrika)
- je schopen drobné autorské literární tvorby
- tvořivě přistupuje k zadanému tématu, uplatňuje své nápady, vyhledá lepší možnosti řešení a realizace
- vyjadřuje emoce a různé charaktery hlasem, pohybem, mimikou a tyto dovednosti uplatňuje při improvizaci
- používá získané znalosti a dovednosti mluveného projevu (práce s dechem, hlasem a výrazovými prvky přednesu)
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých, je schopen hluboké sebereflexe
- pohybově improvizuje i v páru či kolektivu (koordinuje pohyby a spolupracuje)
- pohybově rozlišuje různé hudební styly

III. ročník

Žák

- vědomě využije získaných schopností pro vytvoření charakteru postav
- pojmenuje motivaci jednání postav
- kultivovaně diskutuje o problému a řeší jej
- tvořivě se podílí na vzniku jevištního tvaru, přináší své nápady a respektuje nápady a názory druhých
- samostatně si vybere literární text k přednesu, osobitým přístupem jej připraví k interpretaci
- hodnotí dramatické, nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení vytvoří si jevištní pohyb pro svou roli
- rovnoměrně využije jevištní prostor
- bez problémů propojí pohyb, prostor, rytmus a emoce
- orientuje se v kulturním dění svého regionu

IV. ročník

Žák

- vytvoří jevištní postavu v ročníkové práci nebo ve veřejné inscenaci a prokáže porozumění motivaci jejich jednání analýzou textu
- aktivně se podílí na tvorbě jednotlivých složek inscenace (dramaturgie, scénografie, hudba kostýmy, rekvizity)
- má přehled o současné divadelní a literární scéně
- uvědomuje si zákonitosti výstavby dramatického tvaru a řídí se jimi
- bez delší přípravy zvládne vhodným způsobem interpretovat jakýkoli text
- samostatně se připravuje na moderování školních akcí
- uvádí vybrané dílo do sociokulturních souvislostí
- kultivovaným pohybem podpoří a doplní jevištní vyjadřování
- vymyslí skupinový jevištní pohyb pro dané vystoupení

- v rámci vyučovaného předmětu ***Divadelní a herecká praxe*** žák ve IV. ročníku základního studia zvládá tyto dovednosti sólové interpretace a tvorby:
  1) aktivně vyhledá texty k interpretaci
  2) pod učitelovým vedením interpretuje zvolené texty jako samostatné dramatické útvary
  3) samostatně vyhledá a dokáže zpracovat text a po konzultacích s učitelem je schopen samostatně zahrát zvolené téma
  4) prokáže znalost textu zpaměti a předvést jeho interpretaci v souladu se zafixovanými výrazovými, pohybovými a paměťovými dovednostmi

10. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním.

Škola je otevřená všem, kteří **prokážou nezbytné předpoklady** potřebné pro přijetí do kteréhokoli uměleckého oboru.

Škola žákům **vytvoří takové podmínky**, aby mohli plnit vzdělávací obsahy obsažené v ŠVP s ohledem na jejich možnosti a potřeby.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami může škola vypracovat po prokázání předpokladů k uměleckému vzdělávání individuální vzdělávací plán. Tento individuální plán se zpracovává zpravidla na jeden školní rok. Předpokladem pro individuální vzdělávací plán jsou:

- Žádost zákonného zástupce – přihláška ke studiu
- Posudek z pedagogicko-psychologické poradny
- Souhlas ředitele školy

Pedagogové poradí rodičům a žákovi vhodné studijní zaměření a navrhnou způsob výuky (pedagogické a metodické přístupy).

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- diagnostika probíhá vždy ve spolupráci s rodiči prostřednictvím školských poradenských zařízení – pedagogicko-psychologická poradna (PPP), speciálně pedagogické centrum (SPC)
- žádost rodičů a předložení odborného posudku z poradenského nebo lékařského pracoviště je podmínkou k zařazení do tohoto programu
- práce se žáky všech tří kategorií má individuální a diferencující charakter
- škola stanoví žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí
- plán je stanoven tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v ŠVP a skutečnými možnostmi žáka
- plán schvaluje ředitel školy
- plán je variabilní a respektuje možné modifikace vývoje obtíží

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- chceme být už od počátku informováni o potížích a zvláštnostech žáků, žádáme o to rodiče ve školním řádu
- rodiče nebo zákonné zástupce rovněž ve školním řádu prosíme i o informace o vzniku mimořádné situace
- v případě nutnosti se obracíme na pracovníky PPP, SCP, lékaře nebo psychology
- jsme připraveni konzultovat jednotlivé problémy se specialisty – učiteli Speciální základní školy Moravská Třebová
- vytváříme ve škole podnětné a vstřícné prostředí, umožňujeme žákům přístup do všech oborů

- škola je bezbariérová v prvním nadzemním podlaží, kam se v případě potřeby může za žákem přesunout kterýkoli vyučující z vyšších podlaží.

11. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH A NADANÝCH

Žákům, kteří prokážou mimořádné nadání a vynikající výsledky vzdělávání, umožní škola studium podle učebních plánů vypracovaných na základě rámcových učebních plánů s rozšířeným počtem vyučovacích hodin. Obsahová náplň výuky musí odpovídat ŠVP a je podrobně rozpracována v ročním plánu žáka, zpracovaného učitelem studijního zaměření a schváleného ředitelem školy.

Nabízíme však i možnost individualizace vzdělávacího obsahu, rychlejšího postupu či jiných modifikací.

Iniciátorem zařazení bývá učitel na základě zjištění mimořádných schopností receptivních i produkčních. Vždy je však zařazení podmíněno žádostí rodičů a potvrzením PPP. Prodloužení této výjimky je možné pouze na základě předložení nové žádosti a potvrzení PPP na další školní rok.

Nadané a mimořádně nadané žáky připravujeme na soutěže, vyjednáváme pro ně konzultace na školách vyššího typu, orientujeme je ke studiu na vyšších uměleckých školách. Pro žáky, kteří se rozhodli studovat na konzervatoři nebo vysoké škole s uměleckým zaměřením, organizujeme mimořádné hodiny přípravy na toto studium (individuální nebo skupinové).

Hodinovou dotaci výuky talentovaných žáků stanoví ředitel školy, a to v rozmezí 2 až 3 vyučovacích hodin studijního zaměření – vztahuje se na hru na nástroj, zpěv. Ve výjimečných případech může ředitel školy navýšit i hodinovou dotaci předmětu hudební nauka, a to v případě, že se žák připravuje ke studiu na vyšší typ umělecké školy.

12. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

12.1. Zásady a způsob hodnocení žáků – kritéria

PŘIJÍMACÍ POHOVOR, TALENTOVÁ A PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA

Přijímací pohovor absolvuje zájemce o vzdělávání v přípravném ročníku základního studia. Součástí přijímacího pohovoru je talentová zkouška. Přijímací zkoušku uchazeč vykonává do prvního, druhého stupně a studia pro dospělé. Přijímací zkouška může být nahrazena úspěšným ukončením přípravného studia či základního studia předcházejícího stupně.

O přijetí uchazeče rozhoduje ředitel školy na základě doporučení přijímací komise. Každá disciplína je bodována 10 body, uchazeč může být přijat od počtu 20 bodů.

Kritéria přijímacího řízení (pohovor, talentová zkouška, přijímací zkouška

HUDEBNÍ OBOR

1. INTONACE – zpěv připravené písně
2. RYTMUS – zopakování zatleskaného rytmu
3. HUDEBNÍ PAMĚŤ – zopakování hudebního úryvku

VÝTVARNÝ OBOR

1. OSOBITOST
2. FANTAZIE
3. TECHNIKA (Žáci kreslí na zadané téma. Žáci starší 12 let kreslí navíc podle modelu.)

TANEČNÍ OBOR

1. HUDEBNÍ CÍTĚNÍ
2. RYTMUS – schopnost pohybově vyjádřit pochod, běh, tempo
3. DISPOZICE
4. POHYBOVÁ IMPROVIZACE

LITERÁRNĚ – DRAMATICKÝ OBOR

1. VÝSLOVNOST
2. SCHOPNOST OPAKOVAT PŘEČTENÝ TEXT – krátký úryvek říkadla nebo pohádky
3. VLASTNÍ VYPRÁVĚNÍ ZÁŽITKU
4. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI – opakovaní předvedené ukázky pohybu rukou, práce s mimikou – úsměv, smích, smutek

KOMISIONÁLNÍ POSTUPOVÁ ZKOUŠKA

Pravidelnou postupovou komisionální zkoušku na konci každého postupného ročníku škola v žádném z uměleckých oborů nemusí realizovat.

KOMISIONÁLNÍ ZKOUŠKU ŽÁCI VYKONÁVAJÍ V PŘÍPADĚ:

- opravné zkoušky
- mimořádného dlouhodobého uvolnění z kolektivní výuky hudebního oboru (maximálně jeden školní rok)
- dlouhodobé absence, uvolnění z výuky či při přestupu do jiného, než následného ročníku

- při závěrečných/absolventských zkouškách na konci základního studia I. a II. stupně a studia pro dospělé – zkouška může být nahrazena veřejným absolventským vystoupením nebo účastí na veřejnosti přístupné výstavě (platí pro všechny obory)
- při přeřazení mimořádně nadaného žáka do některého vyššího ročníku bez absolvování předcházejícího ročníku nebo ročníků podle § 4 odst. 2 a vyhlášky 71/2005 Sb. v platném znění vyhlášky č. 70/2019 Sb.
- při přerušení studia z důvodu výkonu pracovní činnosti zákonných zástupců žáka v zahraničí
- na žádost zákonného zástupce, plnoletého žáka
- při přijímání žáka z jiné ZUŠ, a to v případě, že ZUŠ, kterou žák navštěvoval, nedodá jeho povinnou dokumentaci

Hodnocení očekávaných výstupů na konci 3. ročníku je pouze orientační a o vykonání případné komisionální zkoušky rozhoduje, na návrh učitele studijního zaměření, ředitel školy

Zásady a způsob hodnocení

- Hodnocení žáků věnujeme velkou pozornost, ale vidíme v něm spíše prostředek motivační a komunikační než posuzující.
- Zhodnotíme každou aktivitu žáka, každý jeho kladný, ale i záporný počin ve vyučovací hodině i jinde.
- Přihlížíme při hodnocení k věkovým a osobnostním zvláštnostem žáka, k jeho sociálnímu zázemí i ke zdravotním a jiným problémům během školního roku.
- Jakékoli hodnocení žákům osobně a okamžitě sdělíme, průběžně informujeme rodiče.
- Vedeme žáky od nejmladšího věku k sebehodnocení a sebekontrole.

Oblasti hodnocení

1. aktivita a úroveň práce žáka ve výukových lekcích
2. kvalita domácí přípravy, snaha o postupný růst znalostí a dovedností
3. plnění požadavků ŠVP a stanovených výstupů – pokud jsou v daném ročníku a oboru stanoveny
4. zodpovědnost při plnění zadaných úkolů
5. osobnostní zájem o umění a o kulturní dění (v místě bydliště, v regionu apod.)
6. míra aktivity a četnost účasti na akcích školy

Používané metody ověřování

1. rozbor a průběžné vyhodnocování výkonu nebo výsledků činností
2. slovní metody – rozhovor, ústní přezkoušení
3. písemná forma – test, referát, projekt, choreografie, popis činností

Klasifikace

Základem hodnocení je posouzení jeho činnosti, nikoli jeho osobnosti či chování.

Zásady hodnocení

a) Vyučující studijního zaměření seznámí žáky i jejich zákonné zástupce s pravidly a podmínkami klasifikace ve všech povinných a volitelných předmětech,
b) vyučující dodržují zásady pedagogické ohleduplnosti, hodnotí objektivně, spravedlivě a dbají na dodržování rovných příležitostí ke vzdělávání,
c) vyučující přihlíží s individuálním přístupem k věkovým, osobnostním i zdravotním specifikám žáka,
d) vyučující svým přístupem podporuje osobnostní rozvoj žáka, citlivě koordinuje rozsah jeho znalostí a dovedností. Vhodnými metodickými postupy jej motivuje k pozitivnímu přístupu ke vzdělávání a rozvoji osobnostně-sociálních kompetencí,
e) vyučující vedou žáky k sebekontrole, sebehodnocení, vzájemnému hodnocení, rozvoji etického vnímání společensko-prospěšných činností člověka.

Podklady pro hodnocení

a) pozorování a průběžné vyhodnocování výkonů žáka ve výukových lekcích,
b) hodnocení kvality domácí přípravy,
c) sledování rozvoje dispozičních předpokladů ke vzdělávání v příslušném studijním zaměření,
d) sledování míry osobnostní vyspělosti a odolnosti vůči stresovým situacím, které mohou v průběhu výuky či prezentačního výkonu ovlivnit žákovu psychiku,
e) sledování momentálního zdravotního stavu,
f) sledování vlivu domácího prostředí na chování a pracovní výkonnost žáka.

12.2. Výroční hodnocení žáků

1) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení může být vyjádřeno klasifikací, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy, a to vždy při zahájení příslušného školního roku. Při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k doporučení školského poradenského zařízení. Rozhodnutí o formě hodnocení musí být uvedeno v zápise z jednání pedagogické rady - (zahajovací pedagogická rada).

2) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ve školním vzdělávacím programu jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň vzdělání žáka, zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným ve vzdělávacím programu, jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

3) Žák je v případě použití klasifikace v jednotlivých předmětech hodnocen na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

1 - výborný,
2 - chvalitebný,
3 - uspokojivý,
4 - neuspokojivý.

4) Žák je na konci prvního a druhého pololetí celkově hodnocen těmito stupni:

   a) prospěl(a) s vyznamenáním,
   b) prospěl(a),
   c) neprospěl(a).

5) Žák prospěl s vyznamenáním, jestliže není hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5. V případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků stanovených ve školním řádu (§ 30 odst. 2 školského zákona).

6) Žák prospěl, jestliže nebyl ani v jednom povinném předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 - neuspokojivý nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

7) Žák neprospěl, jestliže byl z některého povinného předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 - neuspokojivý nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

8) Nelze-li žáka hodnotit za první pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo ukončeno nejpozději do ukončení hodnocení za druhé pololetí příslušného školního roku. Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo ukončeno do konce měsíce srpna příslušného školního roku.

9) Ředitel školy může uznat částečné vzdělání žáka, pokud je doloženo prokazatelným způsobem a od doby jeho dosažení neuplynulo více než 5 let. Uzná-li ředitel školy dosažené vzdělání žáka, uvolní žáka z vyučování a hodnocení v rozsahu uznaného vzdělání.

10) Má-li zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení nezletilého žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem nezletilého žáka.

11) Žák, který má ve školním roce větší než 70 % absenci s povinných nebo volitelných předmětů, je povinen vykonat komisionální zkoušku tak, aby mohl být z tohoto předmětu hodnocen.

<u>Vysvědčení</u>

- Vysvědčení za 1. pololetí dostávají žáci ve formě výpisu, výroční vysvědčení na předepsaném tiskopisu za obě pololetí.
- Nemůžeme-li žáka klasifikovat ze závažných objektivních příčin za 1. pololetí, provedeme to nejpozději do konce 2. pololetí. Nelze-li žáka klasifikovat ze závažných objektivních příčin za 2. pololetí, provedeme to nejpozději do konce měsíce září.

- Žáci přípravného studia všech oborů dostávají na konci školního roku potvrzení o návštěvě přípravného studia.

12.3. Vlastní hodnocení školy (autoevaluace)

Autoevaluace je významným nástrojem při zjišťování stavu podmínek a průběhu vzdělávání a je jedním z východisek pro závěrečnou zprávu o činnosti ZUŠ Moravská Třebová.

Povinnost psát zprávu o vlastním hodnocení (vyhláška č. 15/2005 sb., ve znění pozdějších úprav) byla ze školského zákona vyňata, povinnost provádět vlastní hodnocení pro školy však zůstává.

Podklady pro zpracování vlastního hodnocení:

- dlouhodobé záměry školy
- hospitační činnost (ředitelkou školy i pedagogy mezi sebou navzájem)
- rozbor pedagogické dokumentace v rámci hospitací
- výsledky soutěží a přehlídek
- SWOT analýza - popř. individuální pohovory s pracovníky školy
- rozhovory se žáky, dotazníky pro žáky
- rozhovory s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků
- jednání se zřizovatelem školy (Město Moravská Třebová)

Sledujeme výsledky v oblastech:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání (hospitační činnost)
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- hospodaření školy
- materiálně technické podmínky pro vzdělávání
- výsledky inspekcí a kontrol ve všech oblastech

Oblasti vlastního hodnocení školy

1. Kvalita poskytovaného vzdělávání.
2. Podmínky ke vzdělávání.
3. Průběh vzdělávání.
4. Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání.
5. Výsledky vzdělávání žáků a studentů.
6. Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání.
7. Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým možnostem.

Nástroje vlastního hodnocení školy

- **Hospitace**
- **Pozorování**
- **Výsledky soutěží**
- **Rozhovory s učiteli, žáky a zákonnými zástupci žáků**
- **Dotazníková šetření**
- **Názorová hladina široké veřejnosti**
- **Hodnocení zřizovatele**
- **Závěry inspekčních zpráv**